

Yeneses

Yeneses buka ya: dulu koko

Mosesta 40 sokomoko dulu dla Isalael so eleme dalupa dulu dla sela:mama Yeneses buka iye ilmuwapo.

Yeneses hi i ya: dulu kokoye kotiyamale sitali demama apopo. Yeneses buka itapo Godtapo ta:lamo pato mate epo alisisi hapuloma mate mimita:pele kokoye esemapo. Epame buka itapo batalimaleta kotiyamale ma esemapo. Epame Godta sale Isalael so opata kotiyamale ma esemapo.

Sapta 1-11tapo Godta mita:pele oplami A:dam mate epo Ib mateta batalimale kotiyamale kokoye esemapo. Epame Nowa mate epo yúta opa poyuli koko mate esemapo. Epame Godtapo opata yu hatlo mate ha:ha:lati opaye ta:lamo pato dla hutukuliyapo melepame yu ma meyelope meyelope depo hapili koko ma esemapo.

Sapta 12-26tapo Godta ka:yapa A:iblaham tatile sepame ya: mamadulota God ya: opa ikadepe depo ha:ha:lowe koko atlaleye esemapo. Epame yami Aisek koko mape esemapo.

Sapta 27-36tapo Aisek yami Yokob kokoye esemama Godta ya: watile Isalael hi hamili ma esemapo.

Sapta 37-50tapo Yokob yami Yosep mate epo Isalael sotapo Isip mo dla tale koko ma esemapo.

Epame wua: ma buka i sesa:mama God hi ipo himili halla natilipiye, GOD, eye God hi ikadepe semama YHWH demama apopo.

Ta:lamo kotiyamale sitali

1 ¹Kotiyamale sitali dla Godtapo ta:lamo mate pepele di mate mimita:piyo. ²Epame oloma edla ta:lamota ala ya: mila:pi pohimilalo halemama koko pa:le halaiyo. Epalati kaula patoye amtuwaleta bodepo ellati God ya: Sokota yú di dla sela:iyo. ³Epalati Godta epo atlaiyo, “Hela:dleye hallepe,” diyo. Epalati hela:dleta ma-halaiyo.^a ⁴Epame Godta natili dla hela:dleta ka:pi halaiyo. Epalati ya:tapo amtuwale mate hela:dle mate duka gladepame amtuwale ma meyelo himi epo hela:dle ma

^a 1:3 2Kol 4:6

meyelo himi diyo. ⁵Epame Godtapo hela:dleye semama alila diyo, epame amtuwaleye semama utula:la diyo. Epo itapu alilata ma-tlati ma alila amko haleta ma-alaliyo.

⁶⁻⁸Epame Godta epo atlaiyo, “Yú duka glادلalo alisisita hallepe,” diyo. Epalati yú duka glادلalo alisisita ma-halايyo. Epalati Godtapo yú duka glادلalo alisisi iye semama omapla diyo. Epedeme Godtapo yú duka glademama yú semeye omapla di dla hetlati asiyama semeye ta:lamo dla pomeliyo. Epame namba 2 alilata ma-tlati ma alila amko haleta ma-alaliyo.^b

⁹Epame Godta ma epo atlaiyo, “Ta:la sekelleta woyamama ta:la ma meyelo hallepe, epalati yú ma meyelo hallepe,” diyo. Epalati koko eta ma-halايyo. ¹⁰Epalati Godtapo ta:la sekelle semama ta:lamo diyo. Epame yú hatlo alupo pamelleye semama kaula diyo. Epame Godta koko e natipame ka:pi diyo. ¹¹Epedeme Godta ma epo atlaiyo, “Ta:lamo dla alisisi hapuloma mila:pi meyelo meyelo dletapo matelepe,” diyo. ¹²Epalati alisisi mila:pi meyelo meyelo dletapo mataiyo. Epame Godta ya:ta mimita:pele alisisi i tlapame ka:pi diyo. ¹³Epame namba 3 alilata ma-tlati ma alila amko haleta ma-alaliyo.

¹⁴Epame Godta ma epo atlaiyo, “Omapla di dla hela:dlalo alisisita ha:ha:lepe. Yia:tapo alila mate epo utula:la mate duka glادلalo ha:ha:lepe. Epame yia:tapo alilata pololemata mate epo sokomokota pololemata mate imalalo ha:ha:lepe,” diyo. ¹⁵“Epalati hela:dle hapilalo alisisi ewolotapo omapla di dla popa:mama ta:lamo hema hela:dle hapimha:ha:lepe,” diyo. Epalati koko eta mo-woyamaiyo. ¹⁶Epedeme Godtapo hela:dle alisisi patoto dapiyamte mimita:pmama sikemte itiyamale mate hela:dlalo alisisiye alila dla hela:demhallepo depame himiyo. Epame pase sikemte itiyamale mate hela:dlalo alisisiye utula:la dla hela:demhallepo depame himiyo. Ya: ma epame tamili mimita:piyo. ¹⁷Godtapo alisisi hapuloma iye omapla di dla ipila:iyo, yia:tapo ta:lamoye hela:dle hapimha:ha:lepo depame. ¹⁸Epame yia:tapo alila mate epo utula:la mate omha:ha:mama amtuwale mate hela:dle mate duka glademha:ha:lepo depame. Epame Godta koko e natipame ka:pi diyo. ¹⁹Epame namba 4 alilata ma-tlati ma alila amko haleta ma-alaliyo.

²⁰Epalati Godta ma epo atlaiyo, “Yú dula dla pasakalo siyamalalo alisisitapo pasatlepe. Epame teatapo di haliyamale hema hoholiyemsiyamelepe,” diyo. ²¹Epame Godtapo amalo hapuloma mate epo alinepi opi patoto yú dula dla ha:ha:lalo hapuloma mate epo tea hapuloma mate mimita:piyo. Epame Godta koko e natipame ka:pi diyo. ²²Epame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: yú dula dla yimlala usulumha:ha:mama kaula patoye pasatlepe. Epalati ta:lamo di hema

^b 1:6-8 2Pita 3:5

teatapo yimlala usulumha:ha:mama teata pasatlepe,” diyo. ²³Epame namba 5 alilata ma-tlati ma alila amko haleta ma-alaliyo.

²⁴Epame Godta ma epo atlaiyo, “Ta:lamo hema alinepi mila:pi meyelope meyelope dle halo mate epo yowo mateta pasatlepe. Epame ilama mape pasatlepe,” diyo. Epalati koko eta ma-halaiyo. ²⁵Epame Godtapo alinepi hapuloma mimita:pame ma alinepi e tlapame ka:pi diyo.

²⁶Epame Godta ma epo atlaiyo, “Di matle oplami di mila:pi sepele mita:plowa, ya:tapo amalo hapuloma mate epo tea hapuloma mate epo alinepi hapuloma halo mate epo yowo mate omhallepo depame,” diyo.^c ²⁷Epame Godtapo oplami ya: mila:pi sepeleye mita:pmama oplami mate aya mate mimita:piyo.^{d e}

²⁸Godta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: yimlala isukumama ta:lamoye pasatlepe. Epame wua:tapo ta:lamo omha:ha:mama amalo mate epo tea mate epo alinepi hapuloma mate omha:ha:lepe. ²⁹Na:tapo wua:ta dlowe alisisi opi ta:la dulu dla milimalalo mate epo dali di dla dlomoko mila:pi meyelope meyelope dle mate ma-hapiwapo, wua:tapo demha:ha:lepo depame. ³⁰Amasiyama alinepi hapuloma mate epo tea hapuloma mate dla na:tapo yia:ta dlowe alisisi osamokolo mate epo dali upa mate mahapiwapo,” diyo. Epalati koko eta me-elaiyo.

³¹Godtapo ya:ta mimita:pele alisisi hapuloma i tlapame pta ka:pi diyo. Epame namba 6 alilata ma-tlati ma alila amko haleta ma-alaliyo.

2 ¹Ta:lamo mate epo pepele di mate epo alisisi hapuloma dulu edla ha:ha:lalo mate mimita:mhalaleye medla puame gudiyo. ²Epame alila 7 umuluwedeme hallati Godtapo ya: oko hapulomaye mo-pokadiyo. Epame namba 7 alila dla ya:tapo hedepo polaiyo.^{f g} ³Ya:tapo hedepo polomama namba 7 alila eye aiyalma diyo. Adipalati, ya:tapo alisisi hapuloma mimita:mhalale okota gudlati alila hema hedepo polaiyo.

Iden osalo

⁴⁻⁵Epedeme ta:lamo pato mate epo pepele di mateye ipo mimita:piyo. Lod GODtapo ta:lamo pato mita:pele oloma edla alisisi haletapo ta:lamo edla ala pomatlalo halaiyo. Adipalati, Lod GODtapo tiyota hellowe kokoye yipta pohimiyo. Epame ta:la muwalepame alisisi emalalo oplamiye ala pohalaiyo. ⁶Amasiyama matale yútapo ta:la dulu tle matame ta:la dla delikiyele hamimdiyo. ⁷Epalati oloma edla Lod GODta ta:la polapo oplami mita:piyo. Epame pasakalo halemhala hedleye ya: mu opokoko dla hamilati oplamitapo pasakalo hallowe kotiyamaiyo.^h

⁸Epame Lod GODta Iden mo dla osalo himpame edla ya:ta mita:pele oplamiye pameliyo. Osalo eye salita matlalo tiyama dla halaiyo. ⁹Epame

^c 1:26 1Kol 11:7 ^d 1:27 Ma:t 19:4; Maka 10:6 ^e 1:27-28 Yen 5:1-2 ^f 2:2 Hib 4:4, 10
^g 2:2-3 Eke 20:11 ^h 2:7 1Kol 15:45

ya:tapo dali ka:ka:dleta osalo edla matamama dlomoko dlalo milimilipe diyo. Amasiyama osalo duka edla pasakalo hamilalo dlomoko dali ma halaiyo. Epalati dlomoko dali haleye ka:dle malamale hamilalo mate epo batalimale malamale hamilalo mate ma me-halaiyo.ⁱ

¹⁰Epalati alomata Iden mo dulu tle yemama osalo dulu dla emale alisisita woloma ka:pi matlepo depame ta:la dla delikiyele hamimdiyo. Epame aloma ita ma Iden mo tla:myemama ma aloma dapiyamte dapiyamte dle tatlamaiyo. ¹¹Ka:yapa tladle aloma hiye Pisonpo. Aloma itapo mo pato hale Habila mo duka tle yapo. ¹²Mo edla gold ewala ka:dle mate epo ullu ka:dle dakopala mate epo ewala ka:ka:dle opi mate wokasepo elapo. ¹³Aloma hale tladle hiye Gihonpo. Gihon aloma itapo mo pato hale Kus duka tle yapo. ¹⁴Epame matle aloma hale tladle hiye Tigilispo. Aloma itapo Asul mo tle salita matlalo tiyama dla yapo. Epalati matle aloma hale tladleye Yupalatespo.

¹⁵Epame Lod GODtapo oplamiye Iden osalo dulu dla pameliyo, ya:tapo osalo eye omhalemama oko hamhallepo depame. ¹⁶Epame ya: watle epo atlaiyo, “Osalo dulu hema dlomoko dali hapulomaye me-demhallepe. ¹⁷Amasiyama wa: ka:dle malamale mate batalimale malamale mate hapilalo dlomoko dali dla dlomoko hale podoahame dlowa. Adipalati, wa: dlomoko e doahame delepiye, wa: oloma medla polope,” diyo.

Itapu a:ya mita:pele

¹⁸Epedeme Lod GODta ma epo atlaiyo, “Poka:dena, oplamitapo meyelo halloweye. Na: matle ka:dle gadlalo ya: mate ala:leye mita:plowepo,” diyo.

¹⁹Epame ya:tapo ta:la polapame alinepi hapuloma mate epo tea hapuloma mate mo-mimita:piyo. Epame oplami hala dla elempuwaiyo, ya:tapo yia: hi hapilipo depame. Epalati alinepi hapulomaye oplamita yia: hiye halopiyo. ²⁰Oplamitapo tea hapuloma mate epo alinepi hapuloma mate hi halopimtale oloma edla ya: gadlowe ya: mate ala:le ponatiyo. ²¹Epalati Lod GODtapo oplami watle ellele pato hamilati oplamitapo sikemte elaiyo. Ya: ala sikemte me-ellati GODta ya: tiyape elo haleye holahapame mamisika: godiyo. ²²Epame tiyape elo e mate a:ya mita:pame ma oplami hala dla sempuaiyo.

²³Epalati oplamita epo atlaiyo, “Wata ma-natima, ya:ye na: mate ala:na. Ya:ye na: elo tle epo na: mo tle mita:pelepo. Epedeme ka:dena, ya: hiye a:ya dlepe. Adipalati, ya:ye oplami moto tle holahapame mita:pelepo,” diyo.

²⁴Epapele tle oplamitapo ya: a mate epo ya: wai mate salepo tame ma ya: a:ya mate hatlope depo hallepe. Epame yia:ta madipata ma moto hatlope depo ha:ha:lepe.^j

ⁱ 2:9 Bob 2:7, 22:2, 14 ^j 2:24 Ma:t 19:5; Maka 10:7-8; 1Kol 6:16; Epe 5:31

²⁵Oplami mate a:ya mate madipatata tidali siyapo ha:ha:iyo. Amasiyama yia: dla kapala sisillita pe-elaiyo.

Batalimaleta kotiyamale

3 ¹Lod GODta mimita:pele alinepi hapuloma dulu dla ilamata ya:mkale isikimi elemala natilowe malamaleta ya: dla sikemte pato halaiyo. Epedeme alila haleta ilamata puame a:ya watle epo atlaiyo, “Godta dlomoko dali hapuloma hema dlomoko demiyo duwaye ikadepeta:?” diyo.^k

²Epalati asiyama a:yata ya: watle epo atlaiyo, “Godta di watle atlemama dlomoko hapuloma me-dlomha:ha:lepe duwa. ³Amasiyama hatlo osalo duka dla hala dlomoko dali tlo demiyo duwa. Adipalati, dita dlomoko e doahapo delepiye, dia:ye pallipe duwa.”

⁴Amasiyama ilamata a:ya watle epo atlaiyo, “Yu eye pomikadepe. E isikimi atluwapo. Wua: popalliwa. ⁵Godtapo epo atluwapo, adipalati, ya:malamana, wua:ta dlomoko e delepiye, wua: ma God some ha:ha:lepe depame. Epame ka:ka:dle koko mate bobtalimale koko mate sikemte malastepo ha:ha:lepe depame,” diyo.

⁶A:yatapo ilama yu dalepo medla tulupame ma dlomoko ka:dle natipo doahame dlowe sikemte solotamaiyo. Epame dlomoko e dele koko tle ka:dle malamale halowe ma solotamaiyo. A:yatapo epapele malamale tle dlmokoye dolalipo depame ma dlomoko haleye ya:wolali watle hamiyo. Epalati ya:wolali mape dlomoko eye hame deiyo. ⁷Yia:ta madipata dlomoko dele alotle yia: edla yia:skamu malanatiyo, yia:ta tidali siyapo siyamale kokoye. Epalati yia:tapo pigi dali upa kolepame yia:skamu eyamsiyamaiyo.

⁸Tamila:la oloma edla yia:tapo Lod GODta osalo dulu dla sela:lati daliyo. Epalati yia:tapo ya: tle hemele potame dali upa dulu dla haohaodemsiyamaiyo. ⁹Amasiyama Lod GODta oplami sisilapame epo atlaiyo, “Wa: hadima halema:?” diyo.

¹⁰Epalati asiyama oplamita epo atlaiyo, “Na: wa:ta osalo dulu dla sela:la dalepame wota:mama hemele hema puame haodepo poloma. Adipalati, na:ye tidali siyapo halema,” diyo.

¹¹Asiyama Godta epo atlaiyo, “Anta wa:ta tidali siyapo hala kokoye wa: watle imo? Pona:malamana, wa: na:ta dlomoko demiyo duwaye e doahame deyo,” diyo.

¹²Epalati asiyama oplamita epo atlaiyo, “Wa:ta na: watle a:ya hamiwatapo na: watle dlomoko eye hamilati na: ma eye de,” diyo.

¹³Epalati asiyama Lod GODta a:ya watle epo atlaiyo, “Wa: adipalati koko iye hao?” diyo.

^k 3:1 Bob 12:9, 20:2

Epalati asiyama a:yata ma epo atlaiyo, “Ilamata na:ye elemala natilati na: dlomoko eye doahame de,” diyo.¹

¹⁴Epalati asiyama Lod GODta ilama watle epo atlaiyo, “Wa: Godta kasilamale dulu dla halemama alinepi hapuloma dulu dla hatlo wa: tlope wa: kokota ta:la dla olalimsela:mama isikimi apupu mate demsela:lepe. ¹⁵Epame wa: mate epo a:ya mate dla elle kokota elemama duka gladleta ellepe. Epame elle koko hatlo meta ma wa: mamadulo mate epo a:ya ya: mamadulo mate dla ellepe. Epammama wa:tapo a:ya ya: mamadulo hale hete maku dla yellati ma asiyama ya:tapo wa: dokopalaye supulastelepe,” diyo.^m

¹⁶Epame Godta a:ya watle epo atlaiyo, “Wa:ta owayemala hammama wotiyalle halowe ye na:ta ma pato dlowepo. Epalati wa:tapo wotiyalle mate owayimlala hohomhallepe. Amasiyama epapele tlope wa: dla ala wa:wolali sikemte solotamale patota me-ellepe. Epalati ya:tapo wa: omhallalo hallepe,” diyo.

¹⁷⁻¹⁹Epame Godta matle A:damⁿ watle epo atlaiyo, “Wa: mape wa: a:ya yu dalepame na:ta dlomoko demiyo dle dlomokoye delepo. Epedeme wa:ta dlomoko dele koko tle na:tapo ta:laye batalipo mellowepo. Epedeme dlowe alisisita isikimi meyelo pomatlowa, amasiyama osamokolo mate epo tuwale mateta matelepe. Epedeme wa: dlowe alisisi dlowedeme mowolo oko pato hamama ekukulli mate oko hapo de demhallepe. Epapedeme wa: oko pato metlo me-hamhalemama wa:ta polowe sukulu dla malatelepe. Epedeme wa:ta polopiye, wa: motoye matle ta:la yielepe. Adipalati, wa: motoye ta:la mate mita:puwapo,” diyo.^o

²⁰A:damtapo ya:llu hi semama Ib diyo. Adipalati, ya:ye opa hapuloma ya: waipo.

²¹Epame Lod GODtapo alinepi kapalata tluka mimita:pame A:dam mate Ib mate dla didiyemeliyo. ²²Epame ya:ta ma epo atlaiyo, “Watapo oplamiye dia: sepele some halemama ka:ka:dle koko mate batalimale koko mate malanatilowe ye me-ya:malamana. Epapedeme di matle ya: watle pasakalo hapimhallalo dlomoko dali tle dlomoko haleye podoahame dene dlowa, ya:tapo kokó pohallalo wekelepo depame,” diyo.^p ²³Epedeme Lod GODta ya:ye Iden osalo dulu tle alikili dla dodolomsaliyo, ya:tapo mo edla osalo hatitimha:ha:lepo depame. ²⁴Epame Godtapo banakaka soye Iden osalo dla tulalo api dla ipila:mama aipa:ya dlapa aloweli some tleka:mama sikemte usiyemale ma medla hitomeliyo, opata matle pasakalo hapimhallalo dlomoko dali tou dla tulala depame.

Kein mate Eibol mate

4 ¹Alotle A:dam mate Ib mate ha:ha:le dulu dla Ibtapo mopapo polopame maseyemala hamaiyo, ya: hiye Kein. Epame Ibta epo atlaiyo, “GODta gadle

¹ 3:13 2Kol 11:3; 1Tim 2:14 ^m 3:15 Bob 12:17 ⁿ 3:17 A:dam hi ya: dulu kokoye oplami demama apopo. ^o 3:17-18 Hib 6:8 ^p 3:22 Bob 22:14

tle na:tapo maseyemala ma-hamalepo,” diyo. ²Epame alotle ma maseyemala hale hamaiyo, ya: hiye Eibol. Epame yia:ta madipata dulu dla Eiboltapo aliya halo omhalemdiyo, epalati ya: bapa Keintapo alisisi emalalo halaiyo.

³Alila haleta Keintapo ya: osalo dla alisisi opi hauwalepame GOD dla namkale dle halopiyo. ⁴Epalati Eiboltapo ya: aliya halota ka:yapa yemala usulliye yumpame mo ka:dle tlope GOD dla namkale dle hamiyo. Epalati GODtapo Eibolta namkale dle alisisi hampuale natipame ka:dena demama siyeiyo. ⁵Amasiyama Keinta namkale dle alisisi halopo pualeye natipame posiyeiyo. Epalati Keintapo sikemte siyaladiyo. ⁶Epalati GODta Kein watle epo atlaiyo, “Wa: adipalati siyaladema:?” ⁷Wa:ta woloma ka:dle koko tlo hamatiye, eta na:tapo wa:ta namkale dle alisisi hamili dla siyelemla. Amasiyama wa: poka:dle koko hamhallepiye, wa: batalimaletapo wa:ye dokopala depo hallowedeme ma-dinapopo wa:ye omhalapo. Amasiyama koko eta wa: dla woyamalala depame, wa: itiyamale mate halane,” diyo.

⁸Alotle Keintapo ya: ei Eibol watle epo atlaiyo, “Di moku dla isikimi hohola:mtlowa,” diyo. Yia: epo ma-tame moku dla ha:ha:mama Keintapo ya: ei Eibol hampame yumiyo. ⁷

⁹Epalati alotle GODta Kein watle epo atlaiyo, “Wa: ei Eibol da:?” diyo. Epalati asiyama Keinta epo atlaiyo, “Na: pona:malamana. Na:ta na: ei motoye omhalemdi?” diyo.

¹⁰Epalati GODta epo atlaiyo, “Wa: adipapalati poka:dle koko i hao? Wa: ei omalitapo ta:la tle na: dla sisilamhalapo. ⁵ ¹¹Epedeme wa: na:ta kasilamale dulu dla halemama matle ta:la muwalepo alisisi pe-emolowa. Adipalati, ta:la edla wa:tapo wa: ei omaliye olostauwapo. ¹²Epapedeme wa: matle alisisi emelepiye, wa: alisisita woloma pomatlowa. Epame wa: woloma mo hatlo dla pohallowa. Amasiyama wa: ta:lamo pato hema isikimi koko pa:le asepe oplami some holomhallepe,” diyo.

¹³Epalati asiyama Keinta GOD watle epo atlaiyo, “Na:ta na: batalimale asiyama dla wotiyalle dulu hema halloweye pasakalo pta kokalena. ¹⁴Adipalati, wa:tapo na:ye mo itle epo wa: mila:pi tle pateka:mu dla tane depo. Epapedeme na:tapo ta:lamo hema asepe oplami some mo pa:le isikimi duka dla holomhallepe. Epapele dulu dla oplami antapo na: umulupiye, ya:tapo na:ye yumilipe,” diyo.

¹⁵Amasiyama GODta Kein watle epo atlaiyo, “Hao, oplami haletapo wa:ye poyumulua. Amasiyama oplami antapo wa:ye yumilipiye, asiyama na:tapo ya: opa 7ye potimolowepo,” diyo. Epame GODtapo Kein dla ulu himiyo, opata ya: natipame poyumulalo wekelepo depame.

Kein ya: mamadulo

¹⁶Epalati Keinta GOD mila:pi tle ma teletamama Nod mo dla halla taiyo. Mo iye Iden osalo tle ma salita matlalo tiyama dla halaiyo. ¹⁷Kein

edla tame hallati ya:lluta mopapo polopame maseyemala hamaiyo, ya: hiye Enok. Oloma edla Keinye mo amko kestamhalaiyo. Epame mo amko e mape semama Enok diyo. ¹⁸Epapedeme Enok yamiye Ilad, epalati Ilad yamiye Mehuyael, epalati Mehuyael yamiye Metusael, epalati Metusael yamiye Lamek.

¹⁹Epalati Lamektapo wola: dapiyamte halomaiyo. A:ya hale hiye Ada, epo a:ya hale hiye Sila. ²⁰Ya: a:ya hale Adatapo maseyemala hamaiyo, ya: hiye Yabal. Yabaltapo ya: tatle ka:yapa kimtimsela:mama halo omhallowe kotiyamaiyo. ²¹Epalati Yabal ya: ei hiye Yubal. Yubaltapo ya: tatle ka:yapa woiyo mate epo pitikako mate sala dodolomalalo halaiyo. ²²Epalati Lamek ya:llu hale Silatapo maseyemala hamaiyo, ya: hiye Tubal Kein. Ya:tapo ka:yapa oli mate epo blons ewala mate aipa:yaye mimita:plowe kotiyamaiyo. Ya: nanaye Namapo.

²³Alila haleta Lamektapo ya: wola: dapiyamte watle epo atlaiyo, “Wua: na: yu daliya. Kipiliyemala haletapo na: heyulati na:ta asiyama ya:ye mo-yumi. ²⁴Epele dulu dla oplami haleta di mama pato Kein yumili hallepiye, asiyama ya: opa 7 ma potimelepe. Amasiyama oplami antapo na:ye yumilipiye, asiyama 77 soye potimelepe,” diyo.^t

Set mate Enos mate

²⁵A:dam ya:llu Ibtapo matle maseyemala hale hamaiyo, ya: hiye Set. Epalati Ibtapo epo atlaiyo, “Godtapo na: watle maseyemala hale, Keinta yumili Eibol mo dla halloweye ma-hamame ilipo,” diyo. ²⁶Epame Set yami Enosta halale oloma edla opatapo GOD dla inoma sumama ya: hi di dla ta:dlowe kotiyamaiyo.

A:dam ya: mamadulo

5 ¹⁻²Godtapo oplami mita:mama ikadepe ya: sepele mita:piyo. Epame ya: sepele mimita:mama oplami mate a:ya mate mimita:piyo. Epame yia: dla siyemama yia: semama oplayemala diyo. Epalati A:dam ya: mamadulo hiye ipo.^u

³A:dam 130 sokomoko ma-halepo gudepame ya:lluta maseyemala hale, A:dam mila:pi himili hamaiyo, ya: hiye Set. ⁴Set hamale alotle A:damtapo 800 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo. ⁵Epedeme A:damtapo 930 sokomoko halepame powaiyo.

⁶Epame Settapo 105 sokomoko halepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Enos. ⁷Epame Enos hamale alotle Settapo 807 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo. ⁸Epedeme Settapo 912 sokomoko halepo gudepame powaiyo.

^t 4:24 Ma:t 18:22 ^u 5:1-2 Yen 1:27-28; Ma:t 19:4; Maka 10:6

⁹Epame Enostapo 90 sokomoko halepo gudepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Kenan. ¹⁰Epame Kenan hamale alotle Enostapo 815 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo. ¹¹Epapedeme Enostapo 905 sokomoko halepame powaiyo.

¹²Epame Kenantapo 70 sokomoko halepo gudepame ya:llutapo maseyemala hamaiyo, ya: hiye Mahalalel. ¹³Epame Mahalalel hamale alotle Kenantapo 840 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo. ¹⁴Epapedeme Kenantapo 910 sokomoko halepame powaiyo.

¹⁵Epame Mahalalelta 65 sokomoko halepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Yaled. ¹⁶Epame Yaled hamale alotle Mahalalelta 830 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo. ¹⁷Epedeme Mahalalelta 895 sokomoko halepo gudepame powaiyo.

¹⁸Epame Yaledta 162 sokomoko halepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Inok. ¹⁹Inok hamale alotle Yaledta 800 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo. ²⁰Epedeme Yaledta 962 sokomoko halepo gudepame powaiyo.

²¹Epame Inokta 65 sokomoko halepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Metusela. ²²⁻²⁴Metusela hamale alotle Inokta 300 sokomoko dulu dla halemama ma akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo. Ya: sikemte God malamalalo oplami halaiyo. Epalati Godta 365 sokomoko umpo hallati ya:ye hamame hetaiyo. Epalati opata ma ya:ye ponatiyo.^v

²⁵Epalati Metuselata 187 sokomoko halepo gudepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Lamek. ²⁶Lamek hamale alotle Metuselata 782 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo. ²⁷Epedeme Metuselata 969 sokomoko halepo gudepame powaiyo.

²⁸Epame Lamekta 182 sokomoko halepo gudepame ya:lluta maseyemala hamaiyo. ²⁹Epalati Lamekta maseyemala e ya: hiye Nowa^w depame epo atlaiyo, “GODta A:damta batalimale tle di wale pasakalo kokalle iye hamiwapo. Epedeme ditapo di do mate ta:la muwalepo dlowe alisisi emha:ha:mama wotiyalle natimha:ha: iye ma maseyemala ita di gadlalo hallepe,” diyo. ³⁰Nowa hamale alotle Lamekta 595 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo. ³¹Epedeme Lamekta 777 sokomoko halepo gudepame powaiyo.

³²Epalati Nowata 500 sokomoko halepo gudepame ya:llutapo akimlala hatitimaiyo, yia: hiye Sem, epo Ham, epo Yapet.

^v 5:22-24 Hib 11:5; Yuda 14 ^w 5:29 Nowa hi ya: dulu kokoye wotiyalle dulu dla gadlalo demama apopo.

Ta:la sota batalimale koko

6 ¹⁻²Ta:lamo pato dla opata sikemte pasatamtaiyo. Epalati oloma edla pepele di dla ha:ha:lalo so opa opitapo ta:la sota hatitimale utukaka ka:ka:dleta popa:la natipame malame halomyaiyo.^x ³Epalati GODta epo atlaiyo, “Na:ta hamili pasakalo halemhala hedletapo oplami dulu dla pase kokó hallowa. Adipalati, opaye isikimi ta:la sopo. Epedeme yia:tapo isikimi 120 sokomoko ha:ha:pame palidemha:ha:lepe,” diyo.

⁴Epedeme pepele di tle malale so opa iwolota wola: ikadepe halopo hatitimale yimlalata sikemte itiyamale mate koko halomha:ha:mdiyu. Epapele tle opata yia: kokoye powowelilalo kokó malaha:ha:mdiyu. Epame yia:ye semama Nepilim^y so demdiyo. Nepilim so iwoloye ka:yapa ta:lamo hema me-ha:ha:mdiyu.^z

⁵GODta natili dla ta:lamo so hapulomatapo sikemte batalimale koko halomha:ha:la natiyo. Epame yia:ta malamale mape alila hapuloma isikimi batalimale koko malamoloweta ella natiyo.^a ⁶Epalati GODtapo ya:ta mimita:pele opata ha:ha:le pasakalo natipame dupa kolle mate epo atlaiyo, “Na: adipalati ta:la soye mimita:puwa? ⁷Na: watapo na:ta mimita:pele opa hapuloma mate epo alinepi hapuloma mate epo tea hapuloma mate potipa:mmellowepo. Adipalati, na:ta mimita:pele so hapuloma i natimama sikemte alima,” diyo. ⁸Amasiyama dulu edla oplami hatlo Nowatapo GOD mila:pi tle ka:dle oplami halaiyo.

Nowata koa tili

⁹Epedeme opa hapuloma dulu dla hatlo Nowatapo God mila:pi tle ka:dle oplami halaiyo.^b ¹⁰Nowatapo ya: akimlala dapahatlope elemhalaiyo, yia: hiye Sem, epo Ham epo Yapet.

¹¹⁻¹³Godtapo ta:lamo so hapulomata batalimale pato dulu dla ha:ha:la natipame Nowa watle epo atlaiyo, “Ta:lamo hema ya:mkale yumuluwe koko mate epo ya:mkale pomalamalalo wekelowe koko mateta pta pato halapo. Epedeme na: ta:lamo mate epo dulu edla ha:ha:lalo so opa hapuloma mate poyuluwepo. ¹⁴Epapedeme wa: dali ka:ka:dle mate koa pato tine. Epame dulu edla hutiyelowe aya alupoli hatitipame dulu mate alikili mate dla tokeyamale alisisi mate hutupamelene, yúta dulu dla tulala depame. ¹⁵Epame koata selemalliye 150 mita hallepe, epo ya:ta popolalloye 25 mita hallepe, epame dopukota didleye 15 mita hallepe. ¹⁶Epedeme wa: eme bodepo matle mosisi kokoloma tilimama eme isili tle mateka:pi medla tilimelepe. Epame kokoloma tlo koa seme dla tilipe.

^x **6:1-4** Yob 1:6, 2:1 ^y **6:4** Nepilim so iwoloye opa sikemte elo seselemallita teta:mama wisi sepeleta ha:ha:iyo. ^z **6:4** Nam 13:33 ^a **6:5-8** Ma:t 24:37; Luk 17:26; 1Pita 3:20
^b **6:9** 2Pita 2:5

Epame koa dulu dla aya popoliyeleye dapahatlope hallepe. Haleta isili ikadepe dla, epalati haleta duka dla, epalati haleta di ikadepe dla hala dlepe.

¹⁷Epalati na:tapo yú puale pato hamilowepo ta:lamo dla ha:ha: so hapuloma poyulupo depame. Epedeme alisisi hapuloma ta:lamo hema ha:ha:tapo pallipe. ¹⁸Amasiyama wa:tapo, wa: a:ya mate epo wa: akimlala dapahatlope mate epo yia: wola: mate koa dulu dla tumullati na:tapo wua: pasakalo gadlowepo. ¹⁹⁻²⁰Wua:ta koa dulu dla tumama alinepi mila:pi meyelope meyelope dleye patetalo mate epo molalatalo mateta wa: hala dla pumhallati hohopo tumullupe, yia:tapo popalilalo wekelepo depame. ²¹Epame wua:ta tumama wua:ta dlowe alisisi mate epo alinepita dlowe alisisi mate halopo tumullupe.”

²²Epalati Nowatapo Godta atlale koko hapuloma eye ma-haiyo.^c

Yúta ta:lamo gola:dle

7 ¹Epame GODtapo Nowa watle epo atlaiyo, “Wata oloma hema ha:ha: opa hapuloma dulu dla na:ta natiye hatlo wa: tlo sikemte ka:dle oplami halema. Epedeme wa: mate wa: a:ya mate epo wa: akimlala mate epo yia: wola: mate koa dulu dla elemtuwane. ²Epame wua:ta tumama ullu watalo alinepi^d mila:pi meyelope meyelope dleye patetalo mate molalatalo mate hohopo tumullupe. Amasiyama wa: ullu pa:talo alinepi tlo elemtumama alinepi mila:pi meyelope meyelope dleye patetalo dla 7 hohoma epame molalatalo dla 7 hohoma demtapame elemtulupe. ³Epame tea mape patetalo dla 7 hohoma epo molalatalo dla 7 hohoma demtapame elemtulupe. Epalati yia:tapo ma alotle yia: mila:pi sepele usulumha:ha:mama pasatlepo depame. ⁴Wata oloma itle alila 7 pololepo gudlati na:tapo tiyo patoye ta:lamo dla tulune dlowama. Epalati 40 alila mate epo 40 utula:la mate tiyo patota hellepe. Epalati na:ta mimita:pele opa hapuloma mate epo alinepi hapuloma mateye poyuluwepo,” diyo. ⁵Epalati Nowatapo GODta atlale koko hapulomaye ma-haiyo.

⁶Nowaye 600 sokomoko hallati yútapo puaiyo. ⁷Epalati Nowata ya: a:ya mate epo ya: akimlala mate epo yia: wola: mate koa pato dulu dla tuwaiyo, yúta ta:lamo gola:dlati yia:tapo pasakalo hallowe halowedeme.^e ⁸⁻⁹Epalati Godta atlale yu e dolumama tea mila:pi meyelope meyelope dle mate epo alinepi hapuloma mila:pi meyelope meyelope dle matetapo Nowa hala dla puame koa dulu dla tumhalaiyo. Yia:tapo koa dulu dla tumhalemama patetalo mate molalatalo mate tua demhalaiyo. ¹⁰Epame alila 7 mogudlati yútapo ta:lamo patoye dokolomhetaiyo.

^c 6:22 Hib 11:7 ^d 7:2 Ullu pa:talo alinepiye isikimi God hi di dla ta:demama poyupo hapilalo alinepipo. Amasiyama ullu watalo alinepiye God hi di dla ta:demama poyupo pohapilalo wekele alinepipo. ^e 7:7 Ma:t 24:38-39; Luk 17:27

¹¹Nowata halemama 600 sokomoko umale oloma edla yú mataletapo ta:la dulu tle popokotimyaiyo. Epalati omapla di tle tiyo patota heliyo. Koko iye namba 2 mama dulu dla namba 17 alila umulati apiyo.^f ¹²Epalati tiyotapo 40 alila mate epo 40 utula:la mate dulu dla helemhalaiyo. ¹³Epalati Nowa mate ya:llu mate epo yia: akimlala Sem mate epo Ham mate epo Yapet mate epo yia: wola: mate koa dulu dla tuwaiyo. ¹⁴Yia:ta tumama alinepi mila:pi meyelope meyelope dle dulu dla halo mate epo yowo mate epo tea mila:pi meyelope meyelope dle mate elemtuwaiyo. ¹⁵⁻¹⁶Godta atlale yu e dolumama alinepi hapulomatapo Nowa mate tumhalale dulu edla patetalo mate epo molalatalo mate tua demhalaiyo. Yia:ta hapulomatapo koa dulu dla mo-tupa:mele pokadlati GOD meyelo kokolomaye godiyo.

¹⁷⁻¹⁸Tiyota 40 alila dulu dla helemhallati yúta pumhetamama koata hollowe mo-kotiyamaiyo. ¹⁹Yútapo ta:lamo dokolomhetemama tamali patoto sikemte seselemalli popa:le aloweli diye mo-gola:gola:diyo. ²⁰Epalati tamali patoto aloweli yúta gola:dleye 7 mita ga:tulli epapele halaiyo. ²¹⁻²³Epalati alinepi hapuloma mate epo tea hapuloma mate epo opa hapuloma mate ta:la medla pomelletapo paliyo. Epedeme ta:lamo hema pasakalo ha:ha:lalo alisisi hapulomatapo mosukulu palipa:meliyo. Amasiyama hatlo Nowata koa dulu dla elemtuwale sotapo pasakalo gadlowe haiyo. ²⁴Epalati 150 alila dulu dla yútapo ta:laye gola:depo elaiyo.

Yúta mo-pilli

8 ¹Godtapo Nowa mate epo alinepi hapuloma mate koa dulu dla ha:ha:leye ala me-malahalaiyo. Epammama ya:tapo mosisi dla itiyamale hamiyo, mosisita sikemte hotlomhalemama yúta pillipo depame. ²Epalati Godta ta:la dulu dla yú matale opokoko ha:ha:leye magodlati omapla di tle tiyo patota helemhalale mape keidiyo. ³⁻⁴Epalati yúta woloma pilimtumhalaiyo. Epalati koata yú di dla holomsela:mama mama 5 pololepo gudlati tulume Alalat tamali aloweli di dla gagadiyo. ⁵Amasiyama yúta ala woloma me-pilimtumhalemama mama dapiyamte pololepo gudlati tamali opi aloweli mape mo-wowoyamaiyo.

⁶⁻⁷Epame Nowata ma 40 alila pololepame mosisi kokoloma gowaladepame wako teaye tane diyo. Amasiyama tea itapo ma ilame populalo yúta pillipo depame me-hollomsela:iyo. ⁸Epame ma-alotle Nowatapo seselema teaye tane diyo, yúye mo-pilita: depo natilipo depame. ⁹Amasiyama yúta woloma pilimtumumama dalupa ala me-dodokolopo hallati natipame teata kollowe totamsela:po ilame pulati Nowata ma hamame koa dulu dla pameliyo. ¹⁰Epame Nowa matle alila

^f 7:11 2Pita 3:6

7 halepo gudepame seselema teaye ma tane diyo. ¹¹Epalati seselema teatapo hollomtame sela:po ma tamila:la ilame pumama olipi dali upa amkota:le ketahame mukota yilame puaiyo. Nowa epela malamaiyo, yúye mo-pilimtulupo. ¹²Epame matle alila 7 halepo gudepame seselema teaye ma tane diyo. Epalati ya:tapo hollomtama ma ilame popuwaiyo.

¹³Epalati Nowata koa dulu dla halemama mama 10 umulati eme dokostepo alikili dla natitepo, yúta mo-pilipo halla natiyo. Oloma hema Nowatapo 601 sokomoko umaiyo. ¹⁴Epame ma mama dapiyamte pololepo gudepo alotle natilati ta:lata ma sekelemama kokalestame ella natiyo.

¹⁵Epalati Godtapo Nowa watile epo atlaiyo, ¹⁶“Wa: mate epo wa: a:ya mate epo wa: akimlala mate epo yia: wola: mate koa dulu tle alikili a:ma dla wowoyamaiya. ¹⁷Wua:ta u-ulapo tamama alinepi hapuloma mila:pi meyelope meyelope dle mate eleme alikili dla woyamaiya, yia:tapo yimlala usulumama ta:lamoye matle pasatlepo depame,” diyo.

¹⁸Epalati Nowata ya:llu mate epo ya: akimlala mate epo yia: wola: mate koa dulu tle alikili dla u-ulapo tamalaiyo. ¹⁹Epame alinepi hapulomata koa dulu tle alikili dla u-ulapo tamalemama miyelo yia: sepele siyapota mepo ketamta mepo ketamta depo tamalaiyo.

²⁰Epame Nowatapo GOD dla alinepi poyupo ha:lalo tileye haiyo. Epame ya:tapo GOD hi di dla ta:demama ullu pa:le aliya halo mate tea mate poyupo halomaiyo. ²¹Epalati alinepi halomale ullu seyamaletapo hetame ya: umalati GODta sikemte siyeiyo. Epame ya:skamu epo atlaiyo, “Ta:la sota ma batalimale koko halomha:ha:lata na:tapo ta:lamoye matle poyuluwa. Epapele dulu dla na:malamana, ta:la sotapo koko halomale mate epo momalamale mateye pta batalimana. Epapele tlope na: matle yia:ye popoyuluwa. ²²Amasiyama ta:lamota matle hallowe oloma edla alisisi emolowe alila me-ellepe, epame alisisi hauwallowe alila ma me-ellepe. Epame pomale alila ma me-ellepe, epame alemalle alila ma me-ellepe. Epame tene alila mate epo sali silaple alila mate ma me-ellepe. Epame utula:la mate alila mate ma me-ellepe.”

Godta Nowa dla yu itiyapo himili

9 ¹Godtapo Nowa mate ya: akimlala mate dla epo atlaiyo, “Wua: yimlala sikemte isukumama ta:lamoye pasatlepe.”[§] ²Alinepi hapuloma tea mate epo amalo mateta wua: wowota:le mate ha:ha:lepe. Epapedeme yia:tapo wua:ta itiyamale isili tle ha:ha:lepe. ³Kotiyamale dla na:tapo wua:ye isikimi emale alisisi mate epo dlomoko mate dlomha:ha:iye duwapo. Amasiyama na: ma wata wua: watile atlema, alinepi hapuloma iye dlomha:ha:lepo depame.

§ 9:1 Yen 1:28

⁴Amasiyama wua: mo demama ala omali mate hallati podlowa. Adipalati, pasakaloye omali dulu dla halapo.^h ⁵Epedeme oplami antapo ya:mkale pasakaloye kestlepiye, ya: ma asiyama yumilipe. Epame alinepi aditapo oplami pasakalo kestlepiye, asiyama alinepi e mape yumilipe. ⁶Epedeme oplami antapo ya:mkale omaliye olostlepiye, ya: ma asiyama ya: omaliye olostlepe. Adipalati, Godtapo oplamiye me-ya: mila:pi sepele mita:puwapo.ⁱ ⁷Epedeme Nowa wa: mate epo wa: akimlala mate, wua: yimlala sikemte isukumaiya, wua: mamadulotapo ta:lamo pato hema opa pasatlepo depame.”^j

⁸Epame Godta Nowa mate epo ya: akimlala mate dla ma epo atlaiyo, ⁹“Na: watapo yu itiyamaleye wua: mate epo alotle wua: mamadulota ha:ha:lowe mate dla himima. ¹⁰Epame wua: mate koa dulu tle u-ulapo matiwa alinepi mila:pi meyelope meyelope dle mate dla ma himima. ¹¹Yu itiyapo himili eye ipo. Na: matle pasakalo ha:ha: alisisi hapulomaye yú mate popoyuluwa. Epame matle ta:lamoye yú mate poyuluwa.

¹²Na:tapo wua: mate wua: mamadulo mate epo pasakalo ha:ha:lalo alinepi hapuloma mate dla yu itiyapo himmama ulu himiye ipo. ¹³Eye na:tapo pesepidoloye omapla di dla himima. Pesepidolo itapo na:ta wua: dla yu itiyapo himi i imalalo hallepe. ¹⁴⁻¹⁶Epapedeme pesepidolota wuala dulu dla ella natilipiye, na:tapo wua: mate epame alinepi hapuloma mate dla yu itiyapo himi iye malamolowepo. Epedeme yútapo matle pasakalo ha:ha:lalo alisisi hapulomaye popotimolowa. ¹⁷Adipalati, pesepidolotapo na:ta yu itiyapo himi i ya: ulu himili halapo,” diyo.

Nowa ya: akimlala

¹⁸⁻¹⁹Nowa ya: akimlala iwolotapo koa dulu tle u-ulapo matiyo. Yia: hiye Sem, epo Ham epame Yapet. Amasiyama Hamye Keinan ya: apo. Epedeme akimlala dapahatlope iwolotapo ta:lamo opa hapulomata puale sitali halapo.

²⁰Alotle Nowatapo osalo himpame gla:pi dlomoko emaiyo. ²¹Epame ya: gla:pi dlomoko dala mate wain yú mita:pame depo yiyilamama aya dulu dla tidali siyapo elaiyo. ²²Epalati Keinan ya: a Hamta natipame Sem mate epo Yapet mate dla atlaiyo. ²³Epalati Sem mate epo Yapet mateta yia: ata tidali siyapo ellati natilala depame, tluka hame yia: maka: dla himme kawapo tuwame yia: aye bopudiyo.

²⁴Nowa kawata yulita mo-pa:lati yelepo yami mosukulu hamale Hamta koko halë dalepame epo atlaiyo, ²⁵“Wotiyalle kokotapo Keinan dla pulupe. Epame ya:tapo ya: bapadulo dulu dla isili ikadepe dla asiyama pa:le oko halalo hallepe.” ²⁶Epame ya: matle epo atlaiyo, “Lod, Sem ya:

^h 9:4 Leb 7:26-27, 17:10-14; 19:26; Dit 12:16, 23, 15:23 ⁱ 9:6 Yen 1:26; Eke 20:13
^j 9:7 Yen 1:28

GOD hi di dla ta:diya. Epame Keinanta Sem ya: oko oplami halemama ya: yu dla salladepo sela:lepe. ²⁷Epame Godtapo Yapet watle ta:la pato hamilipe. Epame Yapettapo Sem ya: aya dla hallepe. Epalati Keinantapo yia: yu dla salladepo sela:mama yia: oko oplami hallepe.”

²⁸Yúta opa poyuli alotle Nowatapo 350 sokomoko halaiyo. ²⁹Epedeme Nowatapo 950 sokomoko halepame powaiyo.

10 ¹Nowa ya: akimlala hiye Sem, epo Ham epo Yapet. Epapedeme yúta opa poyuli alotle opa dapahatlope iwolotapo akimlala hatitimaiyo.

Yapet ya: mamadulo

²Yapet ya: akimlala hiye Goma, epo Magog, epo Madai, epo Yaban, epo Tubal, epo Mesek epame Tilas. ³Epalati Goma ya: akimlala hiye Askenas, epo Lipat, epo Togama. ⁴Epalati Yaban ya: akimlala hiye Elisa mate epo Talsis matepo. Epame Kitim so mate epo Lodanim so mateye Yaban ya: mamadulopo.

⁵Epedeme opa hapuloma iwoloye Yapet ya: mamadulopo. Yia:tapo Mediteleniya kaula pili dla yia: elele tle miyelo hutukuliyapo tame hala hala demtaiyo. Epame yia: yu mape meyelope meyelope dle yuhamha:ha:mdiyo.

Ham ya: mamadulo

⁶Epalati Ham ya: akimlala hiye Kus, epo Mislaim, epo Put epame Keinan. ⁷Epalati Kus ya: akimlala hiye Seba, epo Habila, epo Sabata, epo Lama epame Sabateka. Epalati Lama ya: akimlala hiye Seba mate epo Dedan mate.

⁸Kus ya: mama haleye Nimlodpo. Nimlodtapo opahale dulu dla sikemte itiyamale oplami halaiyo. ⁹Epame ya:tapo GOD mila:pi tle ka:pi dlowe alisisi siyomalalo halaiyo. Epapedeme yuta ipo atlapo, “Nimlod some GOD mila:pi tle ka:pi dlowe alisisi siyomalalo halane,” depo. ¹⁰Ka:yapa Nimlodtapo mo hapuloma iye omhalaiyo. Eye Babilonpo, epo Elekpo, epo Akadipo, epo Kalnepo. Mo hapuloma iye Babiloniya mo pato dulu dla hutiyeyiyo. ¹¹Epame ma etle Asiliya mo dla taiyo. Ya: edla tame Niniba mo mate Lehobot Il mo mate epame Kala mo mate kotimaiyo. ¹²Ya: matle Niniba mo ka: epo Kala mo pato ka: duka dla Lesen mo ke staiyo.

¹³Epedeme Ham yami Mislaim ya: mamaduloye ipo, Ludi sopo, epo Anam sopo, epo Lehab sopo, epo Naptu sopo, ¹⁴epo Patlus sopo, epo Kaslu sopo, epo Kaptoli sopo. Epedeme Pilisteya soye Kaslu so yia: mamadulopo.

¹⁵Epalati Ham yami Keinan ya: mamaduloye ipo, Saidon sopo, epo Hitai sopo, ¹⁶epo Yebusi sopo, epo Amoli sopo, epo Gilgasi sopo, ¹⁷epo Hibai sopo, epo Alki sopo, epo Sini sopo, ¹⁸epo Albad sopo, epo Semali

sopo, epo Hamat sopo. Epame alotle Keinan so elele hapuloma ewolotapo hutukuliyapo taiyo. ¹⁹Epedeme Keinan so ta:la sukuluye ipo elema. Saidon mo tle kotiyapo yame Gasa dla gudepo. Epo matle tame Sodom mo mate Gomola mo dla tame umapo. Epame ma etle tame Adama mo mate epo Seboim mo mate dla tame gudepo. Epame ma metle tame Lasa dla mosukulu gudepo.

²⁰Opa hapuloma iwoloye Ham ya: mamadulopo. Yia:tapo mo meyelope meyelope dle dla ha:ha:mtamama yia: yu mape meyelope meyelope dle yuhamha:ha:iyo.

Sem ya: mamadulo

²¹Yapet ya: bapa Semtapo akimlala hatitimaiyo. Epele dulu dla oplami Ebel^k ya: akimlala hapulomaye Sem ya: mamadulopo. ²²Epalati Sem ya: akimlalaye ipo, Elam, epo Asul, epo Alpaksad, epo Lud, epame Alam.

²³Epalati Alam ya: akimlalaye ipo, Us, epo Hul, epo Getel epame Mesek.

²⁴Epalati Alpaksad yamiye Sala, epalati Sala yamiye Ebel.

²⁵Ebelta akimlala dapiyamte hatitimaiyo, maseyemala hale hiye Peleg.^l Adipalati, ya:ta halale oloma edla Godtapo yu hapulomaye hutukuliyapo hamastamama opa hapuloma mape hutukuliyapo hamastaiyo. Peleg ya: ei hiye Yokotan.

²⁶Yokotan ya: akimlalaye ipo, Almodad, epo Selep, epo Hasamabe, epo Yela, ²⁷epo Hadolam, epo Usal, epo Dikila, ²⁸epo Obal, epo Abimael, epo Seba, ²⁹epo Opil, epo Habila, epo mosukuluye Yobabpo. Epedeme opa hapuloma iwoloye Yokotan ya: akimlalapo. ³⁰Yia:ta ha:ha:le moye Mesa mo tle kotiyapo tame salita matlalo tiyama tamali di Sepa mo dla tame gudiyo.

³¹Opa hapuloma iwoloye Sem ya: mamadulopo. Yia:tapo mo meyelope meyelope dle dla ha:ha:mtamama yia: yu mape meyelope meyelope dle yu hamha:ha:iyo.

³²Elele hapuloma iye Nowa ya: akimlala tle puaiyo. Epame yúta opa poyuli alotle opa iwolotapo ta:lammo so hapuloma yia: sitali halapo.

Godtapo yu hapuloma hutukuliyapo melle

11 ¹Ka:yapa ta:lammo pato hema opa hapulomatapo yu hatlo mate yuhamha:ha:iyo. ²Epame opata ha:ha:mtamama toko salita matlalo tiyama dla gilidetepo wou mo ka:dle Babiloniya mo dla natipame ma edla tame ha:ha:iyo. ³⁻⁴Yia: edla tame ha:ha:mama yia:skamu yia: dulu dla epo atlamyaiyo, “Di mo pato kestapame aya patoto halomolowa.

^k **10:21** Hibulu hi iye ya: sitali Ebelpo. Amka:yapa Yu soye Hibulu so demha:ha:uwapo.

^l **10:25** Peleg hi i ya: dulu kokoye duka gladle demama apopo.

Epame di God umuluwedeme aya pato selemalli hatlo hame hetlowa. Epedeme dita mo edla kestepo aya halomelepiye, di ewala mate pohalomolowa, amasiyama sokope tokeyamale mate dukupo blik ewala^m mimita:pame kolumhetamama aya halomolowepo. Dita aya patoto halomelepiye, opata di hi di dla ta:dlepe. Eta dita ta:lamo pato hema pohutukuliyapo tame ha:ha:myelowa,” demyaiyo.

⁵Amasiyama GODtapo opata mo pato kestale mate epo aya pato selemalli hamhetale mate natila malaiyo. ⁶GODta malame natipo epo atlaiyo, “Opa iwoloye hatlopepo, epame yu hatlo yuhamsiyamapo. Epame yia:ta koko ha iye ala ka:yapa kotiyamama amma. Epame ma alotle yia:ta solotamale koko patoto me-halomalala. ⁷Epapedeme di tulum ha:ha:mama yia:ta yu hatlo yuhamsiyamaye duka hutukuliyapo mellowa, yia:ta ya:mkale yu asiyama pomala dallalo weke asiyama pomala dallalo weke demsiyamelepo depame,” diyo.

⁸⁻⁹Epapedeme GODtapo yia:ta yu hatlo yuhamsiyamaleye ma hutukuliyapo mellati yia:tapo aya selemalli hamhetale ma memeliyo. Epalati yia:tapo yia: yu meyelo meyelope dle mate ta:lamo pato dla hutukuliyapo tame ha:ha:myaiyo. Epedeme yia:ta mo pato kestale hiye Babilonpo.ⁿ Adipalati, mo hema GODtapo yu hapulomaye hutukuliyapo meliyo.

Sem ya: mamadulo

¹⁰Yúta opa poyuli alotle sokomoko dapiyamte polollati Semye 100 sokomoko umaiyo. Oloma edla ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Alpaksad. ¹¹Epo Alpaksad hamale alotle Semtapo 500 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate utukaka opi mate hatitimaiyo.

¹²Epalati Alpaksadtapo 35 sokomoko halepo gudepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Sala. ¹³Epame Sala hamale alotle Alpaksadta 403 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo.

¹⁴Epalati Salatapo 30 sokomoko halepo gudepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Ebel. ¹⁵Epame Ebel hamale alotle Salata 403 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo.

¹⁶Epalati Ebeltapo 34 sokomoko halepo gudepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Peleg. ¹⁷Epame Peleg hamale alotle Ebelta 430 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo.

¹⁸Epalati Pelegtapo 30 sokomoko halepo gudepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Leu. ¹⁹Epame Leu hamale alotle Pelegta

^m 11:3-4 Yia: blik ewala aya halomolowedeme ka:yapa sokope tokeyamale mate dukupame sekellati ma woloma kokallepo depame dlapa teleka:le dulu dla hatitimdiyo.

ⁿ 11:9 Babilon hi i ya: dulu kokoye hutukuliyapo melle demama apopo.

209 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo.

²⁰Epalati Leutapo 32 sokomoko halepo gudepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Selug. ²¹Epame Selug hamale alotle Leuta sokomoko 207 dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo.

²²Epalati Selugtapo 30 sokomoko halepo gudepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Nahol. ²³Epame Nahol hamale alotle Selugta 200 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo.

²⁴Epalati Naholtapo 29 sokomoko halepo gudepame ya:lluta maseyemala hamaiyo, ya: hiye Tela. ²⁵Epame Tela hamale alotle Naholta 119 sokomoko dulu dla halemama akimlala opi mate epo utukaka opi mate hatitimaiyo.

²⁶Epalati Telatapo sokomoko 70 halepo gudepame akimlala dapahatlope hatitimaiyo, yia: hiye A:iblam, epo Nahol, epame Halan.

Tela ya: akimlala

²⁷Tela ya: akimlalaye A:iblam, epo Nahol, epame Halan. Halan yamiye Lotpo. ²⁸Epame Halan ya: a Tela ala me-hallati Halan mo-powaiyo, Kaldeya mo pato dulu dla ya: mo ikadepe Ul dla. ²⁹⁻³⁰A:iblam mate epo ya: ei Nahol mate wola: halomaiyo. A:iblam ya:llu hiye Selai. Amasiyama Selaiye hamkapi polaiyo. Epalati Nahol ya:lluye Halan yoti Milkapo. Milka ya: bapaye Iskapo. ³¹Epeleye Telatapo yami A:iblam mate epo ya: moma Selai mate epo Halan yami Lot mate elepame Ul mo tle alikili dla woyapame ma Keinan mo dla tamalaiyo. Amasiyama yia: Keinan mo dla tamalemama ma mo pato hale Halan mo dla tame woyapame medla ha:haiyo. ³²Telata 205 sokomoko halepame Halan mo medla powaiyo.

Godta A:iblam sisilamale koko

12 ¹GODta A:iblam watle epo atlaiyo, “Wa: mo mate epo wa: opa mate epo wa: a ya: asiyadulo mate medla salepame na:ta wa: watle mo nati-iliwe mo dla tane.^o ²⁻³Epame na:tapo wa: gademama wa: mamaduloye ma a:ma pasatepo mellowepo. Epame wa: hi mape pato dlowepo. Epapele dulu dla wa: dla siyele hamilalo so dla asiyama na:ta yia: dla siyele hamilowepo. Epame wa: dla wotiyalle hamilalo so dla asiyama na:tapo yia: dla wotiyalle hamilowepo. Epapedeme wa: tle ta:la so hapuloma dla siyele hampulupe.”^p

⁴⁻⁵Epalati A:iblamta 75 sokomoko hallati GODta atlale yu e dolumama Halan moye saliyome taiyo. Ya: tamama ya:llu Selai mate epo ya:

^o 12:1 Taiya 7:2-3; Hib 11:8 P 12:2-3 Gal 3:8

aluwa Lot mate epo ya:ta Halan mo dla halemama alisisi hapuloma halopo halale mate epame ya: oko so hapuloma mate Keinan mo dla ma-tamalaiyo. ⁶Yia: Keinan mo dulu edla siyamama Sekem mo dla puame woyamaiyo. Epame aiyalma dali Mole mo dla hallalo dla tame woyamaiyo. Oloma edla Keinan soye ala mo medla me-ha:ha:iyo. ⁷Epalati GODta A:iblam watle woyapo epo atlaiyo, “Na:tapo wa: mamadulo dla ta:la iye hamilowepo,” diyo. Epame A:iblamtapo GOD dla alinepi poyupo ha:lalo tile haiyo.^q

⁸Ya: Sekem mo medla halepame matle donapi mo dla hetame Betel moye salita tullalo tiyama dla pomele epo Ai moye salita matlalo tiyama dla pomele depame duka dla kimiyo. Edla mape GOD dla alinepi poyupo ha:lalo tile hapame inoma sumama GOD hi di dla ta:diyo. ⁹Epame ma mo e saliome tamama Negeb mo dla tuluiyo.

A:iblamta Isip mo dla tale

¹⁰Oloma edla Keinan mo dla dlowe alisisita pa:lati A:iblamta ma Isip mo dla hallowedeme tuluiyo. ¹¹Epame yia: Isip mo dla mo-ulatuluwedeme ha:ha:mama A:iblamta ya:llu Selai watle epo atlaiyo, “Wa:ye a:ya pta ka:pi. ¹²Epapedeme dita Isip mo dla tulupiye, mo sota di natipame ipo atlowe sepena, ‘A:ya iye ya:llupo,’ depame na:ye yumama wa: tlo pomellowe sepena. ¹³Epedeme wa:ta asiyama yia: watle atlemama wa:ye notumala dlepe. Wa:ta epapelepiye, yia:ta wa: natimama na:ye poyumuluwa,” diyo.^r

¹⁴Epedeme yia:ta Isip mo dla puame woyamalati Isip sota Selai natipame a:ya pta ka:pi diyo. ¹⁵Epame Isip mo dokopala oplami Pelo ya: oko sotapo Selai natipame ma tame yia: dokopala oplami Pelo watle atlemama a:ya sikemte ka:dena depame ma ya: hala dla sempuaiyo. ¹⁶Epalati dokopala oplami Pelotapo semte Selaiye A:iblam yotimala tepo depame A:iblamye woloma gadiyo. Epammama ya: watle sipi aliya mate epo bulumkiyawa aliya mate epo donki aliya molalatalo mate patetalo mate epame oko so opa mate wola: mate epo ka:mol aliya mate hohopo iyo. ¹⁷Amasiyama A:iblam ya:llu Selai koko tle Pelo mate epo ya: oko so mate dla GODta esiyele pato hamiyo. ¹⁸Epalati Pelotapo A:iblam watle hihimama epo atlaiyo, “Wa: apa kokoye na: watle hauwa? Wa: adipalati na: watle Selaiye na: a:ya pe-epalalo wekuwa? ¹⁹Epame wa: adipalati Selaiye notumala duwa? Wa:ta epo atluwa koko tle na:tapo ya: halowedeme na: aya dla semtauwapo. Epapedeme wa: a:ya ipo. Wa: ya: sepame ma-tane,” diyo. ²⁰Epame Pelotapo A:iblam koko dla ya: opa watle itiyamale yu atlati yia:tapo A:iblam mate ya:llu mate dla ma-taiya diyo. Epalati yia:tapo yia: alisisi hapuloma mate ma-tamalaiyo.

^q 12:7 Taiya 7:5; Gal 3:16 ^r 12:13 Yen 20:2, 26:7

A:iblam mate Lot mateta miyelo ta ta dle koko

13 ¹Epedeme A:iblam mate epo ya:llu Selai mate yia: alisis hapuloma halopo Isip mo saliyome ma Negeb mo dla ilamtaiyo. Epalati ya: aluwa Lotta ya: mate taiyo. ²Epele dulu dla A:iblamtapo alisis pasatale halemama alinepi mate epo mani mate sikemte pasatale oplami halaiyo. ³Epame A:iblamtapo Negeb mo tle ma Betel mo dla umula tamama duka dla kimpole halepo ma a:ma tademtaiyo. Epammtamama tame ya:ta ka:yapa kimili mo Betel ka: epo Ai ka: duka dla woyapo kimiyo. ⁴Epapeleye mo hema ya:tapo ka:yapa puame kimpole halemama God dla alinepi poyupo ha:lalo tile haiyo. Epame ya: ma mo hatlo hema puame GOD dla inoma sumama ya: hi di dla ta:diyo.

⁵Oloma hema Lottapo ya: yimlala mate epo ya: oko so mate epo aliya halo hapuloma mate me-eleme A:iblam mate sela:iyo. ⁶Amasiyama yia:ta madipata yia: halo hapuloma mate ha:ha:le dulu dla mota yia: mate po-ala:iyo. ⁷Epalati A:iblam ya: aliya halo omha:ha:lalo so mate epo Lot ya: aliya halo omha:ha:lalo so mate ta:la yilo yu topuloliyo. Amasiyama oloma edla yia:ta ha:ha:le mo dla Keinan so mate epo Pelisi so mate me-ha:ha:iyo. ⁸Epapeleye A:iblamta Lot watle epo atlaiyo, “Wa: mate na: mate ta:la yilo yu dlomha:ha:lowe poka:dena. Epame wa: opa mate epo na: opa mate yu dlomha:ha:lowe poka:dena. Adipalati, di asiya hatlopepo. ⁹Ta:la hatlo ita pe-elasema. Epedeme di duka gladeleme meyelo ta meyelo ta dlowe ka:pi. Epedeme mo pato hema wa:ta solotamale hadima ellepie, wa: mo e halepe. Epele dulu dla wa:ta dowala tiyama dla telepiye, na: asiya weke tiyama dla tlowepo. Amasiyama wa:ta weke tiyama dla telepiye, na: asiya dowala tiyama dla tlowepo,” diyo.

¹⁰Epalati Lotta mo halowedeme toko Yoden aloma pili dla natitepo, wou mo sikemte ka:dle natiyo. Epame ya:ta mo e natili dla mo eye semte GODta osalo himili tepo diyo. Epame semte Isip mo tepo diyo. Koko iye GODta Sodom mo mate epo Gomola mo mate ala poyulalo hallati apiyo.^s ¹¹Epedeme Lottapo Yoden aloma pili dla mo halowe solotamale atlaiyo. Epapedeme yia:ta madipatatapo duka gladeleme meyelo ma-ta meyelo ma-ta diyo. ¹²Epalati A:iblamtapo Keinan mo medla me-halaiyo. Epalati Lottapo Yoden aloma pili dla Sodom mo pato mateka:pi dla kintimsela:mdiyoy. ¹³Amasiyama Sodom sotapo GOD mila:pi tle pta sikemte batalimale koko patoto halomha:ha:iyo.

¹⁴Epapeleye Lotta A:iblam saliyome ma-tlati GODta A:iblam watle epo atlaiyo, “Wa:ta hala mo alikili dla tlamane. ¹⁵Ta:la pato wa:ta nati iye na:ta wa: mate epo wa: mamadulo mate dla hamilowepo. Ta:la itapo kokó halepo ha:ha:le dulu dla wua:lë hallepe.^t ¹⁶Epame na:tapo

^s 13:10 Yen 2:10 ^t 13:15 Taiya 7:5

wa: mamaduloye sikemte pasatapo mellowepo. Epalati yia:tapo asila some sikemte pasatamama opata sesa:loweye po-ala:lowa. ¹⁷Wa: wata sila:tipame mo tlamtane. Adipalati, na: mo pato iye wa: watle hamima.” ¹⁸Epalati A:iblamtapo ya: kimna:ya dokostepo ma Heblon mo dla tame dali patoto polli Mamele mo mateka:pi dla kimpame GOD dla alinepi poyupo ha:lalo tile haiyo.

A:iblamtapo Lot pasakalo gadle

14 ¹Oloma edla Kedolamelta Elam mo dla dokopala oplami halaiyo. Epalati Amlapelta Babiloniya mo dla dokopala oplami halaiyo. Epalati Aliyokta Elasa mo dla dokopala oplami halaiyo. Epalati Tidalta Goim mo dla dokopala oplami halaiyo. ²Dokopala so iwolotapo dokopala so opi do supulastale so mate opahale dlowedeme alumaiyo. Epedeme dokopala so do supulastale ewoloye ipo, Belaye Sodom mo dokopala oplamipo, epalati Bilsaye Gomola mo dokopala oplamipo, epalati Sinabye Adama mo dokopala oplamipo, epalati Semebelye Seboim mo dokopala oplamipo, epame dokopala oplami hale Bela mo dla hallalo. Bela mo i ya: hi haleye Sowa demdepo. ³⁻⁴Dokopala so do supulastale iwoloye Kedolameltapo sokomoko 12 dulu dla yia:ye dokopala depo halemama omhalaiyo. Epame 13 sokomoko mo-umulati dokopala so ewolota ya:ye ma-aliyo. Epapalati yia:tapo Kedolamel mate opahale dlowedeme yia: opa eleme puame Sidim pili dla alumaiyo. Mo iye wata Solo Kaulata gola:depo halapo.

⁵Epame 14 sokomoko umulati Kedolamel mate epo ya: mate tamalale dokopala so mate tame Lepa so, Astelot Kanaim mo dla ha:ha:laloye kotlopame ma Susi so, Ham mo dla ha:ha:laloye kotlomaiyo. Epame yia: ma tame Emi so, Sabe Kiliyataim mo dla ha:ha:laloye kotlomaiyo. ⁶Epame matle Seil tamali di dla ha:ha:lalo Holi soye posalemtime dalupa mo mateka:pi dla hallalo El Palan mo dla gudiyo. ⁷Epame yia: ma i-ilapo puame ma En Mispa mo dla taiyo. Mo i ya: hi haleye Kadespo. Epame yia: mo edla puame Amalek so yia: moye kolahaiyo. Epame yia: ma tame Amoli so, Hasason Tama mo dla ha:ha:laloye kotlopame yia: ta:laye kolahaiyo. Epame yia: matle Sidim pili dla puame alumaiyo.

⁸Epame yia: edla puame alumalati dokopala so do supulastaletapo yia: mate natalimolowedeme dinapiyo. Dokopala so do supulastale ewoloye ipo, Sodom mo dokopala oplami, epo Gomola mo dokopala oplami, epo Adama mo dokopala oplami, epo Seboim mo dokopala oplami, epo Bela mo dokopala oplami. ⁹Epele dulu dla Kedolamel wolotapo dokopala so do supulastale mate natalimaiyo. ¹⁰Yia:ta natalimale dulu dla Kedolamel wolota itiyamalati Sodom so mate epo Gomola so mate potamama opa opiye munamu dulu dla tutula:mtaiyo. Epalati opa opi tlo tamali di dla pehetaiyo. ¹¹⁻¹²Epalati Kedolamel wolota puame Sodom mo mate Gomola

mo mate kotlopame opa mate wola: mate elemtamama A:iblam ya: aluwa Lot mate hamamtaiyo. Adipalati, ya: ma Sodom mo medla halaiyo.

¹³Epame oloma edla hemele teletale oplami haletapo puame Hibulu oplami A:iblam watle koko woyamale hapulomaye atlamaiyo. Oloma edla A:iblamye Amoli oplami Mamele ya: dali patoto mateka:pi dla halaiyo. Epeleye Mamele mate epo ya: eidulo Esko mate Ane mate A:iblamye sikemte gademha:ha:mdiyoy. ¹⁴A:iblamta ya: aluwa Lotye opahale sota hamame tale dalepame ya:tapo ya: opa, opahale dlowe sikemte malastale so 318 opa epapeleye elemaiyo. Epame yia:tapo Kedolamel woloye alotle dolumtame Dan mo dla popa:lati umaiyo. ¹⁵Epame utula:la oloma edla A:iblamta ya: opaye huhukulupame alumale meyelo meyelo depo hatitimaiyo. Epame yia:tapo Kedolamel ya: opaye poyumama opi tlo posalemame Damasko mo tla:mtame tota ikadepe Hobo mo dla woyamaiyo. ¹⁶Epapeleye A:iblamtapo Kedolamel wolota Sodom mo mate Gomola mo mate dla halomale alisisi hapuloma mate epo mo so hapuloma mate ma i-ilapo elempuaiyo. Ya: ilampumama ya: aluwa Lot mate epo ya: alisisi hapuloma mate halopo puaiyo.

Melkisedekta A:iblam yilo inoma sumama ya: hi di dla ta:dle

¹⁷A:iblamta dokopala oplami Kedolamel mate epo dokopala so opi mate kotlopo poyupame pulati Sodom mo dokopala oplamita ya: umuluwedeme Sabe pili dla taiyo. Epedeme mo i ya: hi haleye dokopala sota ha:ha:lalo mo demama apopo.

¹⁸Epame Salem mo dokopala oplami Melkisedek mape daya mate epo wain yú mate halopo A:iblam watle halopila puaiyo. Ya:ye di ikadepe dla hallalo God ka: epo opa ka: duka dla hallalo halaiyo.^u ¹⁹⁻²⁰Epapeleye ya:ta A:iblam watle epo atlaiyo, “Pepele di mate ta:lammo mate mimita:polalo Godta wa: mate hallepe. Epedeme na: di ikadepe dla hallalo God hi di dla ta:dema. Adipalati, wa: dla opahale dlalo soye ya:ta hohopame wa: do tama dla ipila:uwapo,” diyo.

Epame A:iblamta ya:ta opahale dele dulu dla halomale alisisi hapuloma kolumtame 10 dleye meyelo meyelo depo kokolupame ma dulu edla kolumale hatlo tlo Melkisedek watle hamiyo. ²¹Epalati Melkisedekta A:iblam saliyome tlati Sodom mo dokopala oplamita puame A:iblam watle epo atlaiyo, “Na: wa: dla siyema, wa:ta opahale dele dulu dla na: mo so mate epo na: alisisi hapuloma mate ma i-ilapo halomale dla. Epedeme alisisi tlo mowolo halomama asiyama na: mo so opa mate epo wola: mate epo yimlala mate tlo na: watle halopine,” diyo.

²²Amasiyama A:iblamta ya: watle epo atlaiyo, “Na: ta:lammo mate epo pepele di mate mimita:polalo di dla hallalo GOD hi tle wa: watle ipo atlema, ²³Na: wa:

^u 14:18-20 Hib 7:1-10

alिसिसiye pahalomolowa. Adipalati, na: posolotamasema, wa:ta ma alotle na: koko dla atlemama wa:ta na:ye alisisi pasatale oplami duwa dloweye. ²⁴Epapele dulu dla wa: alisisi dulu dla na: opata dlowe alisisi opiye mo-douwa, epedeme eye na:ta wa: dla halomolowe asiyama epo. Amasiyama wa: ka:dena, na: mate tamalale so opa Ane mate Esko mate epo Mamele mate dla alisisi halopiliweye.”

Godta A:iblam dla yu itiyapo himili

15 ¹Koko ita tame gudlati A:iblam inomata meyelo dle oloma edla GODta ya: watle epo atlaiyo, “A:iblam, wa: ase sikemte wota:miya. Na:tapo wa: pasakalo gadlalo halemama wa: dla ka:ka:dle koko halopimhallepe,” diyo.

²⁻³Amasiyama A:iblamta epo atlaiyo, “Na: pato GOD, wa: apa kokoye na: watle hamipa? Adipalati, na: maseyemala pa:le halema. Epedeme na:ta polati na: oko oplami, Damasko dla hallalo Eliyeselta na: elo dla hallalo hallepe. Adipalati, wa:ta na: watle akimlalaye pohapina,” diyo.

⁴Epalati GODta asiyama A:iblam watle atlemama epo atlaiyo, “Wa: oko oplamitapo wa: elo dla pohallowa. Amasiyama mo-wa: maseyemala ikadepetapo wa: elo dla hallepe,” diyo. ⁵Epame Godta A:iblamye aya alikili dla semtame halemama epo atlaiyo, “Wa: inoma mate omapla di dla natine. Wa: ala:lepiye, wa: tamili hapuloma eye sesa:pa:mele pokadene. Wa: mamadulotapo tamili some epo pasatlepe,” diyo.”

⁶A:iblamta GODta atlale yu dla mikadepe diyo. Epalati asiyama GODta ya:ta mikadepe dle natipame ya:ye ka:dle oplami diyo.” ⁷Epame Godta ya: watle epo atlaiyo, “Na:ye GODpo. Na:tapo wa:ye Kaldeya mo dla Ul mo yemala tle hema sempumama api impuwapo. Na:ta mo iye wa: watle hamilati wa:ta mo eye ikadepe wolë dlepo depame sempuwapo,” diyo.

⁸Epalati A:iblamta asiyama epo atlaiyo, “Na: pato GOD, na:ta ikadepe mo i halowe ya apa kokota na: ipa:?” diyo.

⁹Epalati GODta A:iblam watle epo atlaiyo, “Wa: na: watle bulumkiyawa aliya molala mate epo gaut aliya molala mate epo sipi aliya pate mate elempuane. Wa: na: watle aliya elempumama sokomoko dapahatlope oloma dla ha:ha:lalo tlo elempuane. Epammama seselema mate epo hilipi yemala mate ma hohopo puane,” diyo.

¹⁰Epalati A:iblamta alinepi hapuloma iwoloye hohopame elempuaiyo. Epame poyupo duka gaglatipame moto semeye seme dla hatitimta epo moto semeye seme dla hatitimta diyo. Amasiyama tea tlo duka pogladlalo mepo hatitimaiyo. ¹¹Epalati kepili tea mo i tlapame di tle keketamsiyamama mallati A:iblamta posaliyo.

¹²Epame salita mo-tutula:mtullati inoma ta:le patota A:iblam dla pulati ya: elaiyo. Epalati milamalo amtuwaleta puame ya: bopudlati natimama

▼ 15:5 Loum 4:18; Hib 11:12 ♪ 15:6 Loum 4:3; Gal 3:6; Yei 2:23

ya: sikemte wota:iyo.^x ¹³Epame GODta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: mamadulotapo ta:lamo hale dla tame ha:ha:mama asepe so some ta:la pa:le ha:ha:lepe. Epame yia:tapo 400 sokomoko dulu dla opa dla asiyama pa:le oko halomha:ha:mama wotiyalle dulu dla ha:ha:lepe.”^y ¹⁴Amasiyama yia: dla wotiyalle hapilalo so dla asiyama na:ta wotiyalle hapilowepo. Epame wa: opatapo mo etle alikili dla woyamama alisisi pasatale mate woyamelepe.^z

¹⁵Amasiyama wa:ye, wa: totoyemala ikadepe halemama ka:dle api tle polati alotle koko ita woyamelepe. ¹⁶Epalati wa: mamadulotapo 400 sokomoko dulu dla asiyama pa:le oko dla wotiyalle halomha:ha:pame ma ilame mo hema pumullupe. Adipalati, Amoli so hema ha:ha: yia: batalimaleta ta:mpuame gudlowe sukuluye ala po-umasema.”

¹⁷Epalati salita mo-tullati mota ma-amtuwaiyo. Epalati pakasiyamalalo namtiyape otomale mate epo tuloma otomale mate woyapame mo epallita hutiyae dlatimale duka dla siyamaiyo. ¹⁸Alila oloma edla GODta A:iblam dla yu itiyapo himmama epo atlaiyo, “Wa: mamadulo dla na:ta ta:la iye hamilowepo. Ta:la ya: sukuluye ipo, Isip aloma tle kotiyapame tame Yupalates aloma pato dla gudepo.”^a ¹⁹Amasiyama wata oloma hema opa iwolotapo ta:la hema me-ha:ha:po. Eye Keni sopo, epo Kenisi sopo, epo Kadomona sopo, ²⁰epo Hitai sopo, epo Pelisi sopo, epo Lepa sopo, ²¹epo Amoli sopo, epo Keinan sopo, epo Gilgasi sopo, epame Yebusi sopo. Epedeme opa hapuloma iwolo ta:laye na:tapo wa: mamadulo watle hamilowepo.”

Hagaita Ismael hamale koko

16 ¹A:iblam ya:llu Selaiye yimlala pohohomalalo hamkapi polaiyo. Epeleye ya: aya dulu dla Isip a:ya ipilalo haleta ya: oko hamhalaiyo, ya: hiye Hagai. ²⁻⁴Epapeleye Selaita A:iblam watle epo atlaiyo, “Na: GODta na:ta yimlala hohomolowe apiye godena. Epapedeme wa: wata tame na: oko a:ya ipilalo Hagai hane. Epame ya:ta yimlala hatitimelepiye, eye nolëpo,” diyo. Epalati A:iblamta Selai yu dla dalepo ka:dena depame Hagaiye haiyo. Epedeme koko iye A:iblamta tame Keinan mo dla sokomoko 10 halale oloma edla apiyo. Epalati alotle Hagaita ya:ta mopapo polaleye natipame A:iblam ya:llu ikadepe Selaiye kokosa:mdiyu.

⁵Epalati Selaita A:iblam watle epo atlaiyo, “Hagaita na: kokosa:mhala kokoye e mo-wa: batalimalepo. Amasiyama na:ta ya:ye wa: watle hamiwapo, epapele tlope ma ya:ta mopapo polale natipame ma na:ye kokosa:mhalapo. Epedeme GODta wa: mate epo na: mate di kokoye gladlowe ka:dena,” diyo.

^x 15:12 Yob 4:13, 14 ^y 15:13 Eke 1:1-14; Taiya 7:6 ^z 15:14 Eke 12:40-41; Taiya 7:7

^a 15:18 Taiya 7:5

⁶Epalati A:iblamta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Hagai iye wa: oko a:yapo. Epedeme wa:ta solotamale koko ya: dla halowedeme me-hane,” diyo. Epalati Selaita Hagai dla kasilamama ya: dla wotiyalle hapimhallati ya:tapo wota:mama alikili dla woyapo teletaiyo. ⁷Hagaita teletame dalupa dulu dla woyapo ma Sul mo dla tlalo api alikili dla yú matale hallati medla polaiyo. Epalati GOD ya: banakaka oplamita tulume ya: watle epo atlaiyo, ⁸“Hagai, Selai ya: oko a:ya, wa: hadima tlowedeme adi tle puame poloma:?” diyo.

Epalati asiyama Hagaita epo atlaiyo, “Na:ye na: omhallalo a:ya Selai tle alikili dla woyapo tama,” diyo.

⁹Epalati GOD ya: banakaka oplamitapo ma ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ma ilamtame wa: omhallalo a:ya Selai yu dla salladepo sela:ne,” diyo. ¹⁰⁻¹¹Epame ma epo atlaiyo, “Wa:ta mopapo polaye hatostamama maseyemala hamelepe. Epalati wa:tapo ya: hiye Ismael^b dlepe. Adipalati, wa:ta dupa kolle kokoye GODta ma-daluwapo. Epame na:tapo wa: awaduloye sikemte pasatepo mellowepo. Epalati oplami haleta posesa:pa:mellowa. ¹²Amasiyama wa: maseyemala Ismaeltapo aliya yowo some itiyamale mate halemama opa hapuloma dla opahale demhallepe. Epammama ya: eidulo mate ma opahale demhallepe.”

¹³Epame Hagaita koko i natipo sikemte yelemama epo malamaiyo, “Yao ikadepe, na: ikadepe God natili tlope na: popowasema,” diyo. Epammama ya:tapo GOD hi semama, na: natimhallalo God diyo.

¹⁴Epapele koko tle opatapo yú matale e semama Bel Lahai Loi^c demdiyo. Yú matale iye Kades mo ka: epo Beled mo ka: duka dla halaiyo.

¹⁵⁻¹⁶A:iblamta 86 sokomoko halale oloma edla Hagaita maseyemala hamaiyo. Epalati A:iblamta maseyemala watle Ismael hiye hamiyo.^d

Kapala kotimolowe kokoye Godta yu itiyapo himili ulupo

17 ¹A:iblamta 99 sokomoko halale oloma edla GODta ya: dla woyapame epo atlaiyo, “Na:ye itiyamale Godpo. Epedeme wa: na: mila:pi tle sela:mama woloma ullu pa:po hallepe. ²Epame na:ta wa: dla yu itiyapo himiwaye e kokalepame wa: mamadulo mape pasatepo mellowepo,” diyo. ³Epalati A:iblamta ta:la dla akukulume polomama ya: mila:pita ta:la umpo pollati Godta epo atlaiyo, ⁴⁻⁵“Na:ta wa: dla yu itiyapo himiliye ipo, wa:tapo ta:la so hapuloma yia: a hallepe. Epedeme wata oloma hema wa: hiye ma po-A:iblam dlowa, amasiyama wa: hiye ma A:iblaham^e dlepe.^f ⁶Epedeme na:tapo wa: mamaduloye ma-a:ma

^b 16:11 Ismael hi i ya: dulu kokoye God ya: opa yu dallalo demama apopo. ^c 16:14 Bel Lahai Loi hi ya: dulu kokoye na: natimhallalo God ya: yú matale demama apopo.

^d 16:15 Gal 4:22 ^e 17:4-5 A:iblam hi i ya: dulu kokoye mama pato demama apopo. Epame A:iblaham hi i ya: dulu kokoye opa hapuloma yia: a demama apopo. ^f 17:4-5 Loum 4:17

sikemte pasatepo mellowepo. Epalati yia:tapo yia: dulu dla dokopala hi halopo ha:ha:mtelepe. ⁷Epedeme na:tapo wa: mate epo wa: mamadulo mate yia: God depo hallowedeme yu itiyapo himili itapo kokó elepo ellepe.⁸ ⁸Epame wata wa:ta Keinan mo dla asepe oplami some hala mo iye na:tapo wa: watle epo wa: mamadulo watle hamilowepo. Ta:la itapo mepo kokó wua: hi mate ellepe. Epame na:ta wa: mamadulo yia: God hallowepo.”^h

⁹Epame Godta A:iblaham watle ma epo atlaiyo, “A:iblaham wa: mate epo wa: mamadulo mate na: yu dla salladepo siyamelepe. ¹⁰⁻¹¹Epele dulu dla wua:ta na: yu dla salla depo siyamolowe nati-imama wua: dulu dla opa hapulomatapo kapala kotimolowe kotiyapame ma wua: akimlala dla hamilipe.ⁱ ¹²⁻¹³Epame wata oloma itle kotiyapo tamama akimlala hohopo alila ⁸ umalati kapala kotima demha:ha:lepe. Epammama wa: oko so hapuloma mate epo yia: akimlala mate kapala kotima demha:ha:lepe. Epame asepe oplamita puame wa: oko hamhallepiye, ka:dena ya: mate epo ya: akimlala mate kapala kotimha:ha:loweye. Wua: moto dla ulu hutiyetapo wua:ta na:ta yu itiyapo himili koko dulu edla ha:ha:ye alila hapuloma dla botomastamhallepe. ¹⁴Epele dulu dla oplami antapo kapala pokestlalo hallepiye, ya: na: opa dulu dla pohallowa. Adipalati, ya:tapo na:ta yu itiyapo himi iye mo-postamama apelepe,” diyo.

Aisekye yu itiyapo himili maseyemalapo

¹⁵God matle A:iblaham watle epo atlaiyo, “Wa: matle wa: a:ya hi semama po-Selai demhallowa. Amasiyama wa: wata oloma itle tamama wa: a:ya semama Sela demhallepe. ¹⁶Na:tapo ya: gadlati ya:ye maseyemala hamelepe. Epalati wa:tapo ya: a hallepe. Epalati Selatapo ta:la so hapuloma yia: wai hallepe. Epame ya: awadulo opitapo dokopala hi halopo ha:ha:mtelepe,” diyo.

¹⁷Epela dalepame A:iblahamta alumata akukulumpolomama ya: mila:pita ta:la dla umpo eimale mate ya:skamu ya: dla epo atlaiyo, “Ka:deta:, oplamita 100 sokomoko halemama maseyemala himiloweye? Hao, po-ala:na. Epame a:yata 90 sokomoko halemama maseyemala hamoloweye ka:deta:?, Hao, po-ala:na,” diyo. ¹⁸Epame A:iblahamta God watle ma epo atlaiyo, “Ame poka:deta:, wa:ta Ismael ma wa:ta yu itiyapo himili maseyemala dloweye?” diyo.

¹⁹Epalati Godta epo atlaiyo, “Hao pe-epapolowa. Amasiyama wa: a:ya Selatapo wa: elo ikadepe dla hallowe maseyemalaye hamelepe. Epalati wa:ta ya: hiye Aisek dlepe. Epame na:ta wa: dla yu itiyapo himiwatapo ya: mate epo ya: mamadulo mate dla kokó ellepe. ²⁰Amasiyama wa:ta Ismael koko dla otele yu himiliye na: me-dalema. Epedeme na:tapo ya:

g 17:7 Luk 1:55 h 17:8 Taiya 7:5 i 17:10-11 Taiya 7:8; Loum 4:11

gademama ya: mamaduloye sikemte pasatepo mellowepo. Ya:tapo elele 12 sitali hallepe. ²¹Amasiyama na:ta wa: dla yu itiyapo himiwaye ma Aisek mate ellepe. Maseyemala iye Selata sokomoko hale dla alila oloma me-ipapele dla hamelepe.”

²²Godta A:iblaham mate yukamhalale medla gudepame ya: saliyoume me-hetaiyo. ²³⁻²⁷Epalati Godta atlale yu e dolumama alila hatlo medla A:iblahamtapo ya: mate epo yami Ismael mate kapala kotimaiyo. Epame ya: aya dulu dla ha:ha:le opa hapuloma mate epo yia: akimlala hapuloma mate epo ya: oko so opa hapuloma asepe so mate alila hatlo medla kapala kotimaiyo. Amasiyama oloma hema A:iblahamtapo sokomoko ma 99 oloma dla halaiyo. Epalati yami Ismael tlo 13 sokomoko oloma dla halaiyo.

Godta A:iblaham watle Aisek hamolowe koko dla ikadepe atlale

18 ¹Mamele mo dla aiyalma dali patotota ha:ha:le oloma dla GODta A:iblaham watle woyamaiyo. Alila oloma hema sali sikemte alemallati A:iblahamta ya: kimna:ya kokoloma tala homale dla polaiyo. ²Ya: toko edla polomama ipo natitepo, opa dapahatlopeta ya: mateka:pi dla pumha:ha:la natiyo. Epalati A:iblahamta sila:time yia: hala dla kukulumtame heodepo polomama epo atlaiyo,^{j 3} “Na: adulo, wua: na:ye alikili tle olostame tamiya. ⁴⁻⁵Amasiyama wua: aseka dali tau hema hedepo popa:iya. Epalati na: tame wua: hete hoahalomolowe yú mate epo dlowe alisisi mate halopo puluwepo, wua:ta e depame ma itiyamale mate tloweye,” diyo.

Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Ka:dena, wa:ta atla koko eye ka:pi,” diyo.

⁶Epalati A:iblaham hapele tame ya: aya dla tuwame ya:llu Sela watle atlemama epo atlaiyo, “Wa: hapele daya amko tlo hapo daya pato ha:ne,” diyo. ⁷Epame matle kukulumtame ya: aliyata ha:ha:lalo mo dla tame aliya amkota:le sikemte kakaliyapele tlo hampo puame ma ya: oko oplami hale watle hamimama aliya iye ma-hapele yumpo ha:ne, diyo. ⁸Epame A:iblahamtapo aliya mo ya:ta ha:le mate epame bulumkiyawa aliya meme dala mate opa dapahatlope ewolo dla halopo taiyo. Epapeleye yia: daya mo-dlompopa:lati A:iblahamtapo dali tou dla halemama yia: omhalaiyo.

⁹Epalati yia:tapo A:iblaham watle epo atlaiyo, “Wa: a:ya Sela da:?” diyo. Epalati asiyama A:iblahamta epo atlaiyo, “Ya: aya dulu dla me-poloma,” diyo. ¹⁰Epame GODta atlemama epo atlaiyo, “Sokomoko hale dla alila oloma hema na:ta matle pulupiye, wa: a:ya Selatapo maseyemala hamelepe,” diyo.

j 18:2 Hib 13:2

Amasiyama GODta epo atlempollati Selatapo hemele aya dulu dla polomama dalempolaiyo.^k ¹¹Alila oloma edla A:iblaham mate Sela mate mo-totoyimlala ha:haiyo. ¹²Epame Selatapo eimale mate polomama ya:skamu epo atlaiyo, “Na: mate na: oplami mate yimlala hatitimolowe po-ala:na. Adipalati, dia: dla itiyamale ma-hawapo. Epedeme siyele iye ikadepe na: dla pupa:?” diyo.^l

¹³Epalati asiyama GODtapo A:iblaham watle epo atlaiyo, “Adipalati Selatapo eimale mate atlemama ya:skamu ya:ye owayemala hamolowe dla sikemte alluyemala poloma di? ¹⁴Epapele dulu dla koko adita GOD dla kokalle elema:? Epedeme na: sokomoko hale na:ta sale alila dla ma ilame puluwepo. Epalati oloma edla Selatapo maseyemala hamelepe,” diyo.^m ¹⁵Amasiyama Selaye sikemte wota:mama ya:tapo eimale kokoye kesomama, na: pe-eimana, diyo. Amasiyama Godtapo ya: watle epo atlaiyo, “Hao, wa: me-eimalepo,” diyo.

A:iblahamta Sodom mo yilo God dla otele himili

¹⁶Epame opata mo-tlowedeme sillipo ma Sodom tiyama dla tamalemama koloma di tle Sodom moye isili dla hallati omtamalaiyo. Epalati A:iblahamtapo ya: api duka dla pomellowedeme ya: mate taiyo. ¹⁷Epame GODta ya:skamu epo malamaiyo, “Na:ta wata koko halowedeme api iye A:iblaham watle atlamolowe me-ka:pi. ¹⁸Adipalati, A:iblaham ya: mamadulotapo sikemte pasatlepe. Epame na:tapo ya: tle ta:la so hapuloma dla siyele hampulupe. ¹⁹Adipalati, na:tapo ya:ye mo-souwapo, ya:tapo ya: mamaduloye GOD yu imama ka:ka:dle koko tlo halomha:ha:lepo depame. Epalati na:tapo ya: dla yu itiyapo himiwa kokoye e hamilowepo,” diyo.

²⁰Epedeme GODta A:iblaham watle epo atlaiyo, “Sodom mo mate epo Gomola mo mate dla ha:ha:lalo sota batalimale koko patoto halomha:ha:leye na: me-daluwapo. ²¹Epapedeme na: monolo tulume ya:ta koko halomha:ha:le hapulomaye natilowama,” diyo.

²²Epalati opa dapiyamtetapo God mate A:iblaham mate medla ha:ha:lali ya: tlo ma Sodom mo tiyama dla taiyo. Amasiyama A:iblahamtapo GOD mila:pi tle me-halaiyo. ²³Epame A:iblahamta Godta hala mateka:pi dla tuwame halemama epo atlaiyo, “Na: Lod, wa: bobtalimale so poyumama ka:ka:dle so mate poyupa:? ²⁴Wa: mo edla ka:ka:dle so opa 50ta ha:ha:la natimama adipapopa:? Wa: mo eye mepele me-yupa:? ²⁵Amasiyama na:malamana, wa:ye ka:ka:dle so opa mate batalimale so opa mate hatlo godepame po-poyuluwa. Adipalati, wa:ye ta:lamo so opa hapuloma koko glادلalo oplamipo. Epame wa:ye isikimi ka:ka:dle koko siyapo tlo halomdepo,” diyo.

^k 18:10 Loum 9:9 ^l 18:12 1Pita 3:6 ^m 18:14 Luk 1:37

²⁶Epalati GODta asiyama A:iblaham watle epo atlaiyo, “Na:tapo Sodom mo dulu dla ka:ka:dle so opa 50 tlamelepiye, na: yia: yilo mo eye poyuluwa,” diyo.

²⁷Epalati asiyama A:iblahamta God watle epo atlaiyo, “Lod, na: po-ka:dle oplami, na: isikimi ta:lamo oplamipo. Amasiyama epapele tlope na: wa: dla yu hale atlowe solotama. ²⁸Wa: mo edla ma isikimi 45 opa ka:ka:dleta ha:ha:la natimama wa: mo eye me-yupa:?” diyo.

Epalati asiyama Godta epo atlaiyo, “Na: 45 opa ka:ka:dle so natilipiye, na: mo eye poyuluwa,” diyo.

²⁹Epalati A:iblaham matle God watle epo atlaiyo, “Ame wa: 40 opa ka:ka:dle so natimama mo eye me-yupa:?” diyo.

Epalati Godta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “40 opa ka:ka:dle so tlamelepiye, na: yia: yilo mo eye poyuluwa,” diyo.

³⁰Epalati A:iblaham matle God watle epo atlaiyo, “Lod, wa: na: dla siyalademiya. Adipalati, na: matle wa: watle yu hale atlowe solotama. Ame wa: ka:ka:dle so opa 30 tlamelepiye, wa: mo eye me-yupa:?” diyo.

Epalati asiyama Godta epo atlaiyo, “Hao, na: ka:ka:dle so opa 30 tlamelepiye, na: yia: yilo mo eye poyuluwa,” diyo.

³¹Epame A:iblahamta mamsika: God watle epo atlaiyo, “Lod, na:ta wa: dla atlanatili yu atlamhala hema wa: ase sikemte alimiya. Amasiyama wa: ka:ka:dle so opa 20ta mo dulu edla ha:ha:la natimama wa: mo eye me-yupa:?” diyo.

Epalati Godta asiyama epo atlaiyo, “20 opata ha:ha:lepiye, na: yia: yilo mo eye poyuluwa,” diyo.

³²Epame A:iblahamta mamsika: epo atlaiyo, “Lod, wa:ta na: dla po-siyaladlalo wekelepiye, na: yu mosukulu tlo wa: dla atlowepo. Wa: opa ka:ka:dle so 10 siyapota ha:ha:la natipame mo eye me-yupa:?” diyo.

Epalati Godta asiyama epo atlaiyo, “Na: ka:ka:dle so opa 10 ewolo yilo mo eye poyuluwa,” diyo. ³³Epame GODta A:iblaham mate yukamhalaley medla gudepame ma-tlati A:iblaham mape ya: aya dla ilame ma-taiyo.

Sodom mo mate Gomola mo mate poyuli

19 ¹Tamila:la oloma edla Lotta Sodom mo kosukulli kokoloma tala dla pollati banakaka so dapiyamte, A:iblaham mate yukamha:ha:le sotapo woyapo pumulaiyo. Epalati Lotta yia: natipame yia: hala dla tame heodepo polomama epo atlaiyo, ²“Na: adulo, wua: aseka na: aya dla hedla puaiya. Epalati na:tapo wua: hete howahalomolowe yú tipo puluwepo. Epame wua: wata utula:la hatlo na: aya dulu hema hutiyepame ma iyela utulalati wua:ta solotamale mo dla tamalaiya,” diyo.

Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Hao, di wata utula:la isikimi mo duka haliyamale dla hutiyelowama,” diyo. ³Amasiyama Lottapo yia:ta madipataye me-ha:ha:pame ya: aya dla eleme hetame daya ilimaiyo.

⁴Epalati yia: daya mo-depo popa:lali Sodom mo opa hapulomata Lot ayaye polomama olostaiyo. ⁵Yia: Lot ayaye polemyemama ya: watle epo atlamyaiyo, “Wata tamila:la opa dapiyamteta wa: aya dla pumulale soye dia: watle eleme puane. Di solotama, yia: dla namile pasakalo ilimolowama,” demyaiyo.”

⁶Epalati Lotta aya dulu tle alikili dla woyapame kokoloma himomeleme ma opa hapuloma dla epo atlaiyo, ⁷“Namkadulo, wua: batalimale koko ipapele hamiya. ⁸Na: aya dulu dla na: utukaka ipilatalo dapiyamte me-popa:ma. Epedeme na: tame wua: hala dla eleme puluwepo. Epalati wua:ta yia: dla solotamale koko me-haiya. Amasiyama wua: opa dapiyamte, na: aya dulu dla popa: iwolo dla batalimale koko hale pahalowa. Adipalati, yia:ta na: aya dla asepe pumulalepo. Epedeme na:ta yia:ye woloma omhallowama,” diyo.

⁹Epalati asiyama yia:ta epo atlamyaiyo, “Wa: alikili dla gilidene, wa: hadima hallalota? Wa: isikimi asepe oplamita puame hema halema. Wa:ta dia:ye dokopala depo halemama di koko dla humatlowe poka:dena. Ka! Wa: wolomape! Wa: alikili dla po-gilidlalo hallepiye, dita asepe so dla koko halowedeme ape kokoye ma wa: dla sikemte pato halowepo,” demyaiyo. Epame yia:tapo Lotye ma alo dla ka:stamama ya: aya kokolomaye hauwokokomala yakomaiyo.

¹⁰Amasiyama banakaka so opa dapiyamteta haliyamale dla u-ulapo tuwame Lotye hamame aya dulu dla hallumtumama kokoloma tlo himomeliyo. ¹¹Epame yia:tapo aya alikili dla ha:ha:le so opa inomaye usiyepo meliyo, yia:tapo aya kokolomaye woloma ponatilalo wekelepo depame. ¹²⁻¹³Epame banakaka sotapo Lot watle epo atlaiyo, “GODtapo Sodom sota batalimale koko patoto halomha:ha:leye ma-daluwapo. Epame di watle Sodom moye yula tuluiya duwapo. Epedeme wa: a:ya mate epo wa: utukaka mate epo wa: asiyadulo opi mate epo wa: dokodulo mate eleme mo itle hapele alikili dla woyapo tane. Adipalati, Godtapo mo iye yupo hamastlepe,” diyo.

¹⁴Epalati Lotta tame ya: utukaka dapiyamte opa dla halopiliwedeme yu hatitipo ha:ha:le so opa dapiyamte dla epo atlaiyo, “Wua: hapele sillipame mo itle alikili dla wowoyapo taiya. Adipalati, GODta mo iye mo-yuluwedeme amma,” diyo. Amasiyama opa dapiyamte iwolota Lot yu dalemama semte isikimi yia: mate asupumama ammapo diyo.

¹⁵Epame ala ka:yapa alalemtlati banakaka sota Lotye ha:ha:mama epo atlaiyo, “Wa: hapele wa: a:ya mate epo wa: utukaka dapiyamte mate elepame alikili dla woyapo teletane. Adipalati, Godta mo iye yumama wua: mate potimalala depame,” diyo. ¹⁶Amasiyama Lot ala dekelemsela:lali banakaka so opa dapiyamteta Lot do mate epo ya:llu do

ⁿ 19:5-8 Koko 19:22-24 ^o 19:11 2Dok 6:18

mate epo ya: utukaka do mate dla hohopame elepo hapele Sodom mo tle alikili dla woyamaiyo. Adipalati, GODtapo yia:ye sikemte malamaiyo.^p 17Yia:ta hapulomatapo ma alikili dla wowoyapo tamha:ha:lali banakaka oplami haleta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: pasakalo malamama alikili dla potaiya. Wua: potamama ma ilame ponatilowa, epame wou mo edla pohedepo ha:ha:lowa. Amasiyama wua: pasakalo yilo tamali di dla pohetlepe,” diyo.

18-19 Amasiyama Lotta epo atlaiyo, “A, wa:ta na:ye sikemte polowamama na: pasakaloye gadlepo. Amasiyama wa: ase dita tamali di dla pohetlepo depame ha:ha:miyo, e pta pateka:mu. Di duka dla hetamha:ha:mama palilala,” diyo. 20 Epame Lotta ya: watle mo yemala hale nati-imama epo atlaiyo, “Mo yemala eye pase pateka:mu, dita edla hapele ullumtloweye. Epedeme dia:ye edla potaiya dene. Epelepiye, dia: popalliwa,” diyo.

21 Epalati banakaka oplamita asiyama epo atlaiyo, “Mope ka:dena, epedeme wua: mo yimka:mala edla potaiya. Na: mo yemala eye poyuluwa. 22 Epapedeme wua: hapele mo yemala edla ullumtaiya. Adipalati, wua: ala mo e po-umulalo hallati na:ta Sodom mo dla koko haloweye po-ala:na,” diyo. Epapele koko tle mo yemala eye semama Sowa^q demdepo.

23 Epalati utulalati ikadepe ma-ala:himhallati Lotta Sowa mo dla tame woyamaiyo. 24 Epapele oloma edla GODta pepele di tle dlapa aloweli tleka:leye Sodom mo mate epo Gomola mo mate dla hamastlati dlapata seseyamama tiyo some heliyo.^r 25 Epalati dlapatapo mo patoto dapiyamte e mate epo dulu edla ha:ha:lalo so opa mate epame alisisi hapuloma mate epame dali hapuloma mate epo ta:la mate hamdepo diskopo tuluiyo. 26 Amasiyama Lot ya:lluta helestame ma ilame natili oloma edla ya: mototapo solo yepame ewala some kokalepo halaiyo.^s

27-28 Utulala oloma edla A:iblahamta ya:ta ka:yapa GOD mila:pi tle halale mo dla tame halemama koloma isili dla natilati Sodom mo mate epo Gomola mo mate dla namile patotapo bulamhetamhalla natiyo.

29 Godtapo wou mo dla ha:ha:le mo patoto poyumama A:iblaham ma sikemte malamaiyo. Epapele koko tle ya:tapo Lotye dlapa hamdele dulu tle seme alikili dla woyamaiyo. Amasiyama dlapa etapo Lotta halale mo dapiyamte eye ma-hamdepo hamastaiyo.

Lot mate ya: utukaka mate

30 Lot mate ya: utukaka mate Sowa mo memeleme ma tamali di dla hetame ha:ha:iyo. Adipalati, Lotta Sowa mo dla halloweye pta wota:iyo.

^p 19:16 2Pita 2:7 ^q 19:22 Sowa hi ya: dulu kokoye yimka:mala demama apopo.

^r 19:24-25 Ma:t 10:15, 11:23-24; Luk 10:12, 17:29; 2Pita 2:6; Yuda 7 ^s 19:26 Luk 17:32

Epedeme yia: tamali di dla hetame teiko hotuwale dulu dla ha:ha:iyo. ³¹Oloma edla Lot yoti patotapo ya:la yemala watle epo atlaiyo, “Di aye mo-totoyemala halemtama. Epame dita ha:ha: mo hema dita opa halopo yimlala hatitimolowe opaye hawapo. ³²Epedeme di ka:dena, di aye kawata yú ipame ya: mate hatlope dlowa, di ata dia: tle akimlala hatitimelepo depame,” diyo. ³³Epame utula:la oloma edla yia: aye kawata yú ipame yoti pato tate ya: a seme elaiyo. Epapele dulu dla yotitapo ya: a mate elepo sila:tili kokoye ya: ata pomalamaiyo.

³⁴Epame ma alila haleta ya: nanatapo ya:la watle epo atlaiyo, “Na:ta na: a mate ma-elalepo. Epedeme ma wata utula:la kawata yú mamisika: ipame wa:ta ya: mate elane, ditapo di a tle yimlala hatitimolowe,” diyo. ³⁵Epapedeme utula:la edla yia:ta yia: aye kawata yú mamisika: ipame ya:la yemalatapo elemama ya: a seme elaiyo. Amasiyama ya: atapo yoti yemalata ya: mate elepo sila:tili kokoye ya: ma pomalamaiyo. ³⁶Epapele koko tle Lottapo ya: utukaka dapiyamte tle yimlala hatitimaiyo. ³⁷Yoti patotapo maseyemala hamaiyo, epame ya: hiye Moab,^t diyo. Epedeme maseyemala itapo Moab so wata ha:ha: yia: mama pato halapo. ³⁸Epalati yoti yimka:mala mape maseyemala hamaiyo, epame ya: hiye Ben-Ami^u diyo. Epedeme maseyemala itapo Amon so wata ha:ha: yia: mama pato halapo.

A:iblaham mate Abimelek mate

20 ¹A:iblahamta Mamele mo melepame ma Negeb mo dla tulume Kades mo ka: epame Sul mo ka: duka dla halaiyo. Epame matle Gela mo dla tame halaiyo. ²Edla halemama A:iblahamtapo ya:llu Selaye opa watle atlemama yotimala diyo. Epalati Gela mo dokopala oplami Abimelekta Selaye sisilamaiyo, ya:ta hala dla pulupo depame. Epame ya: aya dla semhetaiyo.^v

³Amasiyama Godta milamalo tulume Abimelek watle epo atlaiyo, “Wa: polope, adipalati, a:ya wa:ta sisilapame wa: aya dla semhetaley mo-oplami walena,” diyo. ⁴Epapeleye Abimelek ala Sela mate pohatlope dlalo halademe asiyama epo atlaiyo, “Lod, wa: koko pa:le isikimi opaye potipa:?” ⁵Adipalati, A:iblahamtapo Selaye notumala dlati asiyama Sela mape A:iblahamye na: bapa duwapo. Epapele koko tle na:ta Selaye seme hetamama semte ka:dle koko hamapo duwa.”

⁶Epame Godtapo Abimelek watle milamalo epo atlaiyo, “Na:malamana, wa:ye ka:dle malamale mate koko iye halepo. Epapele koko tle na:tapo wa:ta ya: kapala umuluwe apiye himomeluwapo. ⁷Epapedeme wa: a:ya eye ma seme ya:wolali hala dla telepe. Ya:wolaliye na: yu molo atlalo

^t 19:37 Moab hi ya: dulu kokoye a tle puale demama apopo. ^u 19:38 Ben-Ami hi ya: dulu kokoye na: opa yami demama apopo. ^v 20:2 Yen 12:13, 26:7

oplamipo. Epedeme ya:ta wa: yilo inoma sumale yu na: dla atellepiye, eta wa:ye popolowa. Amasiyama wa:ta a:ya iye ya:wolali watle ma ilame posemtlalo wekelepiye, wa: mate epo wa: asiyadulo hapuloma mate pallipe.”

⁸Epalati alila haleta sali ala matamahallati Abimelekta ya: oko so sisilapame ya: dla woyamale koko hapulomaye atlamaiyo. Epalati yia:ta koko e dalepame sikemte wowota:iyo. ⁹Epalati Abimelekta A:iblaham sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: adipapele kokoye dia: watle hauwa? Epalati na:ta wa: dla adipapele batalimale kokoye halati asiyama wa:tapo na: mate epo na: opa mate dla upiyele koko hamila yakoma:?” Epedeme wa:ta na: dla koko haleye poka:dle koko, oplamita epapele koko halowe. ¹⁰Ame wa: adipalati ipapele kokoye na: dla hao?” diyo.

¹¹Epalati A:iblahamta asiyama epo atlaiyo, “Na:ta malamaleta God wowota:lalo soye mo hema poha:ha:mapo duwa. Epalati na:ta malamaleta opata Sela yilo na:ye yumuluwetepo duwa. ¹²Amasiyama ikadepe kokoye epo elema, Selaye notumala ikadepepo. Adipalati, ya:ye na: a yotipo. Epele tlope ya: wai tlo meyelo. Epedeme na:ta ya:ye hauwapo. ¹³Epedeme Godta na: a aya dulu tle na:ye ma asepe so mo dla tane dlali na:ta Sela watle atlemama epo atluwa, ‘Wa: na: malamama opa hapuloma dla atlamsela:mama na:ye wa: bapapo demsela:lepe,’ duwa.”

¹⁴Epalati Abimelekta sipi aliya mate epo bulumkiyawa aliya mate epo ya: oko so opa mate epo wola: mate eleme puame A:iblaham watle pomeliyo. Epalati matle Selaye ya:wolali A:iblaham watle homeliyo. ¹⁵Epalati Abimelekta A:iblaham watle epo atlaiyo, “Mo pato iye nolöpo. Epedeme dulu hema wa:ta solotamale natipame edla hallepe,” diyo. ¹⁶Epalati ya:ta Sela watle epo atlaiyo, “Na:tapo wa: oplami watle 1,000 elo mani hamima. Epapele koko tle na:ta ikadepe kokoye opa hapuloma dla botomastama. Adipalati, na:ta wa: dla koko hale pohana. Epedeme opata wa: koko dla pobatalipo atlowa,” diyo.

¹⁷⁻¹⁸A:iblaham ya:llu dla woyamale koko dla GODtapo Abimelek ya:llu mate epo ya: aya dulu dla oko halomha:ha:lalo wola: mateta yimlala hohomolowe apiye godiyo. Epalati A:iblahamta God watle inoma sumaiyo, wola: ewolota mamisika: yimlala hatitimelepo depame. Epalati yia:tapo ma yimlala hatitimolowe kotiyamaiyo.

Aisek hamale koko

21 ¹GODta Selaye sikemte polowamama ya:ta yu itiyapo himili kokota ikadepe Sela dla woyamelepe diyo. ²Epalati Godta sale alila dla Selatapo mopapo polopame A:iblaham yami hamaiyo. Amasiyama oloma edla A:iblahamye mo-totoyemala ikadepe halaiyo.^w ³Epalati A:iblahamtapo

^w 21:2 Hib 11:11

ya: maseyemala hiye Aisek diyo. ⁴Aisek hamale alotle alila 8 pololepame A:iblahamta Godta atlale yu e dolumama Aisekye kapala ke staiyo.^x

⁵Epele dulu dla A:iblahamye 100 sokomoko oloma dla hallati yami Aisek hamaiyo. ⁶Epame Selata epo atlaiyo, “Godtapo eimela:le sepele kokoye na: dla ma-hauwapo. Epedeme opa hapulomatapo koko i dalemama na: mate eimela:lepe. ⁷Adipalati, yia:tapo na:ta maseyemala hamolowe koko dla pomalaha:ha:na. Amasiyama epele tlope A:iblahamta mo-totoyemala ikadepe hallati na:tapo ya: maseyemala hamalepo,” diyo.

Selata Hagai mate yami Ismael mate alikili dla ayalemale

⁸Aisekta ta:mtamama meme memellati ya: a A:iblahamtapo daya dele pato dinapiyo. ⁹Amasiyama daya dele oloma edla Selata natilati ya: oko a:ya Hagaita himili maseyemala Ismaeltapo Aisekye sikemte tetelemsela:iyo. ¹⁰Selata epapele koko natipame A:iblaham watle epo atlaiyo, “Na: oko a:ya i mate epo yami mate alikili dla tane dene. Adipalati, na: posolotamasema, Isip a:ya e yamita na: maseyemala mate wa: elo dla ha:ha:mama wa: alisisi omha:ha:loweye,” diyo.^y

¹¹Epalati A:iblahamta koko e dalepame sikemte dupa koliyo. Adipalati, Ismael mape yami ikadepepo. ¹²Amasiyama Godta A:iblaham watle epo atlaiyo, “Wa: oko a:ya Hagai mate epo yami Ismael mate ase sikemte malamiya. Selata apa kokoye wa: dla atellepiye, wa: koko eye halepe. Adipalati, Aisekta hatitimolowe yimlatapo wa: mamadulo ikadepe depo ha:ha:lepe,” diyo.^z ¹³Epame God matle epo atlaiyo, “Na: wa: oko a:ya yami ya: mamadulo mape ma a:ma selemalliwepe. Adipalati, ya: mape wa: maseyemalapo,” diyo.

¹⁴Epame alila hale utulala ikadepe A:iblahamtapo Hagai dla daya mate epo aliya kapala dla yú tili mate ya: maka: dla didiyemelepame ma-taiya diyo. Epalati yia:ta madipatata ya: saliyome ma Belseba mo dalupa dulu dla taiyo. ¹⁵Yia: edla tame siyamama yia:ta dlalo yúta mo-pokadlati Hagaita yamiye dali yimlala polli tou homale dla pameliyo. ¹⁶Epame ya: meyelo pateka:mu tiyama dla tame polomama epo malamaiyo, “Poka:dena, na:ta na: maseyemala mate polomama ya:ta polati natiloweye,” diyo. Ya: epo malamama sikemte amaiyo.

¹⁷Amasiyama Godta maseyemalata amale kokoye daliyo. Epalati pepele di tle God ya: banakaka oplamita Hagai sisilapame epo atlaiyo, “Hagai wa: ase sikemte wota:miya, Godta wa: maseyemalata amale kokoye maldallepo,” diyo. ¹⁸“Epedeme wa: sila:time tame maseyemala dla sadle hamine. Adipalati, na:ta ya: mamadulo alotle ha:ha:loweye pasatapo mellowepo,” diyo. ¹⁹Epame Godta ya: inomaye totowatimalati yú matala natiyo. Epame yú tipo hamtame yami watle hamiyo.

^x 21:4 Yen 17:12; Taiya 7:8 ^y 21:10 Gal 4:29-30 ^z 21:12 Loum 9:7; Hib 11:18

²⁰Epedeme Ismaelta ta:mhetale oloma edla Godta ya:ye woloma omhalaiyo. Epame maseyemala etapo dalupa dulu dla halemama aliya sikemte siyomalalo oplami halaiyo. ²¹Ismael ala Palan mo dalupa dulu dla hallati ya: wai Hagaitapo ya:lluye Isip a:ya natiyo.

A:iblaham mate Abimelek mate madipatata yu itiyapo himili

²²Alila haleta Abimelek mate epo opahale so dokopala oplami Pikolo mateta puame A:iblaham watle epo atlaiyo, “Wa:ta halomhala koko hapuloma dulu dla Godtapo wa: mate halapo.”^a

²³Epedeme wa: wata God hi mate yu itiyapo himine, wa:tapo na: dla epo na: yimlala dla epo na: mamadulo dla batalimale koko halala depame. Epele dulu dla na:tapo wa:ta asepe pulati wa: dla ka:dle koko siyapo tlo halomhaluwapo. Epedeme wa: ma asiyama na: dla epo na: mo so dla mape ka:dle koko siyapo tlo halomhalane,” diyo. ²⁴Epalati A:iblahamtapo koko edla me-ka:pi demama yu itiyapo himiyo.

²⁵Epame A:iblahamta ma Abimelek watle epo atlaiyo, “Wa: oko sotapo na:ta yú kolomale haleye uhauwapo. E poka:dena,” diyo.

²⁶Amasiyama Abimelekta ya: watle epo atlaiyo, “Na: koko eye podallalo haluwa, isikimi wata me-dalema. Wa: adipalati ma-hapele na: watle po-atlalo wekuwa?” diyo.

²⁷Epalati A:iblahamtapo sipi aliya mate epo bulumkiyawa aliya mate Abimelek watle hohopo imama yia:ta madipatata ma namkale diyo. ²⁸Epame A:iblahamta matle ya: halo dulu dla sipi aliya molala 7 amkoteta:le tlo alikili dla gililidiyo, Abimelek watle hapilowedeme. ²⁹Epalati Abimelekta natipame epo atlaiyo, “Wa: adipalati wa: sipi aliya 7ye alikili dla ipila:i? Ya: dulu koko apata:?” diyo.

³⁰Epalati asiyama A:iblahamta epo atlaiyo, “Wa: sipi aliya 7 iye hohomane. Adipalati, wa:ta aliya i hohomelepiye, eta yú iye ikadepe na:ta kolomuwa dlepe,” diyo.

³¹Epapedeme yia:tapo mo eye semama Belseba^b diyo. Adipalati, mo hema opa dapiyamte iwolotapo koko hatlo dla yu itiyapo himpame namkale diyo. ³²Yia:ta yu itiyapo himili alotle Abimelek mate epo Pikolo mate Belseba mo saliyome ma Pilisteya mo dla ilame tamalaiyo. ³³Epalati A:iblahamta Belseba mo dla dali emomelepame ma kokó halepo hallalo GOD dla inoma sumama ya: hi di dla ta:diyo. ³⁴Epame A:iblahamtapo Pilisteya mo medla alila selemalli halaiyo.

^a 21:22 Yen 26:26 ^b 21:31 Belseba hi ya: dulu kokoye yu itiyapo himili yú kolomale demama apopo.

Godtapo A:iblahamta mikadepe dle kokoye natili

22 ¹Alila opi alotle Godtapo A:iblahamta mikadepe dle natilowedeme ya: sisilamaiyo. Epalati asiyama A:iblahamta epo atlaiyo, “Na: ipo,” diyo.^c

²Epalati Godta epo atlaiyo, “Wa: wa:ta sikemte dupa ellalo maseyemala Aisek seme Moliya mo dla tane. Epame edla tamali hale na:ta nati-iliwe dla hetame ya:ye yumpame na: watle hamine,” diyo.^d

³Epalati alila hale utulala ikadepe A:iblahamta sila:time God dla namkale dle alisisi ha:lowe dlapa hukulupo ya: donki aliya ko di dla pameliyo. Epo ya: oko so opa dapiyamte mate epo yami Aisek mate eleme Godta ya: watle atlale mo dla taiyo. ⁴Ya: tamama alila dapahatlope pololepo alotle edla Godta ya: watle atlale moye natiyo. ⁵Epalati ya: oko so dapiyamte dla epo atlaiyo, “Wua:ta madipatata donki aliya mate medla popa:iya. Epalati na:tapo na: maseyemala Aisek mate huma tame God hi di dla ta:depame ma wua: hala dla ilame puluwepo,” diyo.

⁶⁻⁷Epame A:iblahamta God dla alisisi ha:po hamilowe dlapa bulumaleye Aisek maka: dla asiyomellati ya:ta asiyame taiyo. Epalati ya: ata dlapa tele mate epo aipa:ya mate halopo taiyo. Yia:ta madipatata tamama Aisekta ya: watle epo atlaiyo, “A,” diyo.

Epalati asiyama ya: ata epo atlaiyo, “Na: maseyemala, adipamma?” diyo.

Epalati Aisekta asiyama epo atlaiyo, “A, na: natima, di dlapa bulumale mate epo dlapa tele mate ma-halopo tamalapo. Amasiyama dita sipi aliya yemala yumpame God hi di dla ta:demama ha:lowe e da?” diyo.

⁸Epalati A:iblahamta asiyama epo atlaiyo, “God meyelo sipi aliya yemala eye di watle nati-ilipe, dita yumpame God hi di dla ta:demama ha:lowe,” diyo. Epame yia:ta madipatata ma-tamalaiyo.

⁹Yia:ta madipatata Godta atlale mo dla tame woyapame ha:ha:mama A:iblahamtapo God dla alinepi poyupo ha:lalo tile haiyo. Epame di dla dlapa kolupame ma yamiye dea mate keketipoliyepame dlapa di dla himiyo.^e ¹⁰Epame ya: dota ola:mtuwame aipa:ya haiyo, yami Aisek yumuluwedeme. ¹¹Epalati oloma edla GOD ya: banakaka oplamitapo pepele di tle ya: watle epo sisilamaiyo, “A:iblaham, A:iblaham,” diyo.

Epalati asiyama A:iblahamta epo atlaiyo, “Na: ipo,” diyo.

¹²Epalati banakaka oplamita epo atlaiyo, “Wa: maseyemala dla koko hale hamama ya: dla wotiyalle hamimiya. Wata oloma hema wa:ta God wota:le kokoye na: ma-natima. Adipalati, wa: God wota:mama wa: maseyemala hatlopeye podatimana,” diyo.

¹³Epame A:iblahamta helestame natili oloma edla sipi aliyata dokopala dla pate walleta dukulu dla olopo halla natiyo. Epalati A:iblahamta tame

^c 22:1-13 Hib 11:17-19 ^d 22:2 2Kolon 3:1 ^e 22:9 Yei 2:21

aliya eye hampo puame Aisekta elale mo dla himpame yumiyo. Epame God hi di dla ta:demama aliya tlo ha:iyo. ¹⁴Epedeme A:iblahamta mo e semama, GODta kokoye dinapelepe, diyo. Epame ma wata oloma hema opata atlemama, GOD ya: tamali di dla ya:tapo koko dinapelepe, demdepo.

¹⁵Epame GOD ya: banakaka oplamita matle A:iblahamye sisilamama epo atlaiyo, ¹⁶“Yu iye GODta ipo atlema. Na:tapo na: hi tle wa: watle ikadepe koko atlema. Adipalati, wa:tapo wa: maseyemala hatlopeye na: watle hamilowedeme podatimana.”^f ¹⁷Epapele koko tle na:tapo wa: mamaduloye sikemte pasatapo mellowepo. Epalati yia:ta pasatamama omapla di dla tamili ha:ha:ye epapele some ha:ha:lepe. Epame yia:tapo pasatamama yú pili dla asila halem diye, epapele some ha:ha:lepe. Epame wa: mamadulotapo sikemte itiyamale mate yia: dla opahale dlalo soye posalepame yia: ta:laye kolahademsiyamelepe.^g ¹⁸Epalati na:tapo wa: mamadulo tle ta:la so hapuloma dla siyele hampulupe. Ame adipalati, wa:tapo na: yu dla salladuwa koko tle,” diyo.^h

¹⁹Epame A:iblaham ma ilame tame ya: oko so mate yimkata Belseba mo dla taiyo. Epame A:iblahamtapo mo medla me-halaiyo.

Nahol ya: akimlala

²⁰⁻²³Koko i gudlati alotle A:iblahamtapo oplami haleta ya: watle yu hamili yu iye me-daliyo, “Wa: ei Nahol ya:llu Milkaye akimlala 8 hatitimuwapo.” Epedeme akimlala ewolo hiye ipo, Us, epo Bus, epame Alam ya: a Kemuwel, epo Kesed, epo Haso, epo Pildas, epo Yidalap epame Betuwel. Epalati Betuweltapo Lebekaye himiyo. ²⁴Epame Naholtapo ma a:ya hale Leuma hapame ma akimlala 4 hatitimaiyo. Yia: hiye ipo, Teba, epo Gaham, epo Tahas, epo Maka.

Selata powale koko

23 ¹⁻²Selaye sokomoko 127 halepo gudepame Kiliyat Alba mo dla powaiyo. Mo hatlo i ya: hi haleye Heblonpo. Amasiyama mo iye Keinan mo pato dulu dla elapo. Epalati A:iblahamtapo ya:lluta powale koko dla sikemte dupa kolomama amsela:iyo.

³Epame A:iblahamtapo ya:llu powale motota elale aya dulu tle alikili dla woyapame Hitai so opa dla tame epo atlaiyo, ⁴“Na:ye mo hale oplamita ma wua: mo hema isikimi asepe puame halapo. Epedeme wua: na: watle ta:la nati-ya, na: epalati asiyama mate ta:la e hapame na: a:ya motoye hamatilowama,” diyo.ⁱ

⁵Epalati opa ewolota asiyama ya: watle epo atlaiyo, ⁶“A, wa: di yu dalene. Wa:ye ikadepe diamkale ikadepepo. Di wa:ta wa: allu moto

^f 22:16-17 Hib 6:13-14 ^g 22:17 Hib 11:12 ^h 22:18 Taiya 3:25 ⁱ 23:4 Hib 11:9, 13; Taiya 7:16

hamatilowe ta:la koko dla po-alliwa. Amasiyama mowolo di mo hema ta:la ka:dle natipame wa: a:ya moto edla hamatine,” diyo.

⁷Epalati A:iblahamta:po yia: mila:pi tle heodepame yia: watle epo atlaiyo, ⁸⁻⁹“Na:ta na: a:ya hema hamatilowe dla wua:ta solotamelepiye, ka:dena, wua: Sohal yami Epolon dla dallanatiya, ya:tapo ya: ta:la mostukulu gudle dla Makapela mo dla teiko hotuwale elaye na: watle hamilowe depame. Epele dulu dla ya:ta ta:la asiyama dla adisowa selepiye, na: mesowa himilowepo. Adipalati, na: solotama, na: asiyadulota palilati yia: moto mape medla hatimha:ha:lowedeme,” diyo.

¹⁰Epalati Epolonta mo kosukulli kokoloma tala dla yimkadulo Hitai so mate polomama A:iblaham yu dalepame asiyama epo atlaiyo, ¹¹“Na: a, wa: na: yu dalene. Na: watapo Makapela ta:la i mate epame teiko hotuwale mate na: opa mila:pi tle wa: watle hamima, wa:tapo wa: a:ya motoye edla hamatilipo depame,” diyo.

¹²⁻¹³Epolonta epo atla dalepame A:iblahamta opa mila:pi tle heodepame opa hapulomata dallepo depame Epolon watle epo atlaiyo, “Namkale, wa: na: yu dalene. Na: solotama, wa: ta:la iye asiyama mate hapame na: a:ya motoye hamatilowama. Epedeme wa: na:ta wa: watle ta:la asiyama dla mani hamilati wa: siyele mate hane,” diyo.

¹⁴Amasiyama Epolonta A:iblaham watle epo atlaiyo, ¹⁵“Na: a namkale, ta:la i ya: asiyamaye 400 elo manipo. Epapele tlope asiyama eye pokoko. Epedeme wa: isikimi tame wa: a:ya motoye hamatine,” diyo.

¹⁶Epalati ta:la asiyama dla A:iblahamta mo kosukulli kokoloma tala dla popa:le so yia: inoma dali tle 400 elo maniye hame Epolon watle hamiyo. ¹⁷⁻¹⁹Epapele api tle A:iblahamta:po Epolon ta:la yemala eye haiyo. Ta:la edla Makapela teiko hotuwale mate epo dali edla ha:ha: mate A:iblahamta halomaiyo. Ta:la iye Mamele mo tle salita matlalo tiyama dla elapo. Epedeme A:iblahamta:po ya:llu Sela motoye Makapela mo dla teiko hotuwale dulu dla hamatiyo. ²⁰Mo eye ya:tapo Hitai so dla asiyama mate hauwapo, ya: asiyadulota palilati hatimha:ha:lepo depame.

Aisek mate Lebeka mate

24 ¹A:iblahamta:po mo-totoyemala ikadepe halaiyo. Epalati GODta:po A:iblahamta halomhalale koko hapuloma dulu dla sikemte gademhalemdiyo. ²⁻³Alila haleta A:iblahamta:po ya: oko so dokopala oplami sisilapo ya: watle epo atlaiyo, “Na: solotama, wa:tapo na: maseyemala Aisekta a:ya halowe totamtelepo depame. Epedeme wa:tapo ya:ta a:ya halowe totamtamama Keinan a:ya tlo natipo sempulala depame Pepele dimo mate ta:lamo mate omhallalo GOD hi tle yu itiyapo himine. ⁴Adipalati, na: solotama, wa:tapo tame na:ta ka:yapa haluwa mo dla na: asiya dulu dla a:ya hale natipo sempulupo depame,” diyo.

⁵Epalati asiyama ya: oko oplamita epo atlaiyo, “A:ya eta mo hema na: mate puluwe allipiye, na: ma asiyama wa: maseyemala tlo medla semtapa:?” diyo.

⁶ Amasiyama A:iblahamta ya: watle epo atlaiyo, “Hao! Na: maseyemalaye mo edla posemtlowa. ⁷ Adipalati, Pepele dimo omhallalo GODtapo na: asiyadulo dulu tle na: ye sempuame Keinan mo iye na: mamadulo watle ikadepe hamilowe yu atluwapo. Epedeme God etapo ya: banakaka oplamiye tane dlepe, wa: gadlepo depame. Epalati wa:tapo edla tame ya:ta gadle tle na: maseyemalata a:ya halowe api dinapoloweye ka:pi ellepe. ⁸ Amasiyama a:ya ipilalo etapo wa: mate puluwe dla posolotamalalo wekelepiye, epalati wa: wa:ta God hi tle na: maseyemala ya:llu sempuluwe dla mowolo yu itiyapo himi koko itle alikili dla woyamelepe. Amasiyama epapele tlope wa:tapo na: maseyemala tlo mo edla posemtlowa,” diyo. ⁹ Epalati A:iblaham ya: oko oplamitapo God hi tle yu itiyapo himimama epo atlaiyo, “Na: wa:ta na: watle atlale yu e dolumulowama,” diyo.

¹⁰ Epalati A:iblaham ya: oko oplamitapo ka:ka:dle alisisi hapuloma kokopame ka:mol aliya 10 dla hatitipo taiyo. Ya: tamama Alam Nahalaim mo dla tame heyupo ma A:iblaham ya: ei Naholta hallalo mo dla taiyo. ¹¹ Ya: tame tamila:la mo edla woyapame mo alikili dla yú kolomale dla hedlati ka:mol aliyata medla hedepo hutiyemyaiyo. Amasiyama oloma eye mo edla ha:ha:lalo wola:ta yú tilimala pumulumdiyo.

¹² Epapedeme ya:tapo inoma sumama epo atlaiyo, “Lod, na: dokopala oplami A:iblaham ya: GOD, wa:ta A:iblaham dla bokotiyapo malahala koko nati-imama na: watle Aisek ya:lluye wata nati-ine. ¹³ Adipalati, na: yú kolomale mateka:pi hema poloma. Epedeme ipilatalo hapulomata hema yú tilimala pumullupe. ¹⁴ Na: epalati yia: watle yú dallowama. Epalati ipilalo hale antapo na: watle yú tipo hamipame ma na: ka:mol aliya dla yú ilimelepiye, na: epalati edla malanatilowepo, wa:ta Aisek ya:llu saleye. Epapedeme kokota woloma ipo ka:pi ellepiye, na: etle malanatilowepo, wa:ta na: dokopala oplami A:iblaham dla bokotiyapo malamale himhalaye,” diyo.

¹⁵ Ya: ala inoma sumpollati ipilalo hale Lebekata yú tiliwedeme eto hampula natiyo. Ya:ye A:iblaham ya: ei Nahol yami Betuwel yotiyo. Amasiyama ya: awaye Milkayo. ¹⁶ A:ya ipilalo iye pta ka:piyo, epame ya: oplami koko yeliyeiyo. Epeleye ya:ta puame yú kolomale dla yú tipo hetaiyo.

¹⁷ Epalati A:iblaham ya: oko oplamita ya: natipame ya: hala dla hapele puame epo atlaiyo, “Notumala namkale, na: yú sikemte ta:ma, na: yú hamine,” diyo.

¹⁸ Epalati asiyama ya:ta yú tipo halale metlo ya: dla haiyemama epo atlaiyo, “A, yú dene,” diyo. Epalati ya:tapo yúye deiyo.

¹⁹ Ya:ta yú depo gudlati a:ya ipilalota ya: watle epo atlaiyo, “Na: wa: ka:mol aliya mape yú tipo ilimolowama,” diyo. ²⁰ Epame ya:tapo ka:mol aliyata yú dloweye aliyata yú dlalo ita dla yú tilipo puame sisimamaiyo.

²¹Amasiyama A:iblaham ya: oko oplamita woloma polomama a:yata koko hamsela: tlo ompolaiyo, ya:ta halowe kokoye GODta mo-dinapota: depo malanatilowedeme.

²²Ka:mol aliyata yú dlopo gudlati A:iblaham ya: oko oplamita gold ewalata ka:pi dinapele yiyeleye ya: mu opokoko dla guludepame ma gold ewalata ka:pi tili seipase patotoye ya: do dla didiyemeliyo. ²³Epo halemama ya: watle epo atlaiyo, “Namkale notumala, wa: a hiye anata?: Epame wa: a aya dulu dla alupoli elema:, na:tapo na: mate pumulale so iwolo mate tame hutiyeloweye?” diyo.

²⁴Epalati asiyama a:ya ipilalota epo atlaiyo, “Na: aye Nahol yami Betuwelpe, epalati na: awaye Milkapo,” diyo. ²⁵Epame ma epo atlaiyo, “Yao ka:dena, dia: dla ka:mol aliyata dlowe dayaye me-hutiyema. Epame wua:ta hutiyelowe aya alupoli ma me-elema,” diyo.

²⁶Epalati oko oplamita GOD mila:pi tle alumata akukumpolomama epo atlaiyo, ²⁷“Lod, na: dokopala oplami A:iblaham ya: GOD, na: wa: dla siyema. Adipalati, wa:tapo na: dokopala oplami A:iblaham dla yu itiyapo himili e dolumama na:ye woloma sempuame ya: asiyadulo ikadepe dla woyamalepo,” diyo.

²⁸Epame Lebekata ilame kukulumtame ya: aya dulu dla ha:ha: so dla koko iye atlamaiyo. ²⁹⁻³⁰Epalati Lebeka ya: bapa Labantapo Lebekata didiyepo puale gold alisisi tlapame epo A:iblaham ya: oko oplamita Lebeka watle atlale yuye dalepame oplami eye salataiyo. Ya: tame natilati oplami etapo ya: ka:mol aliya mate yú kolomale mateka:pi dla hallati natiyo. ³¹Epalati ya: watle epo atlaiyo, “A namkale, Godta wa:ye gaduwapo. Epele tlope wa: adipapalati alikili hema halema?: Na: mate aya dla puane. Adipalati, na:tapo wua:ta hutiyelowe aya mate epo wua: ka:mol aliyata hutiyelowe aya mate ma-dinapopo pua,” diyo.

³²Epalati A:iblaham ya: oko oplamitapo ya: mate tame aya dulu dla tuwaiyo. Epame Laban ya: opata ka:mol aliya tama di dla hutiyele alisisiye alikili dla hatitipame yia:ye daya ilimaiyo. Epame A:iblaham ya: oko oplami mate epo ya: mate pumulale so mate dla yú tipo hamiyo, yia:tapo yia: hete howahalomelepo depame. ³³Epame Labantapo yia: watle daya halopo pulati A:iblaham ya: oko oplamitapo epo atlaiyo, “Na: yipta daya podlowa. Amasiyama na:ta puale koko tatile atlepo gudepame daya dlowepo,” diyo. Epalati Labanta epo atlaiyo, “Yao, atlane,” diyo.

³⁴Epalati ya:ta epo atlaiyo, “Na:ye A:iblaham ya: oko oplamipo. ³⁵GODtapo A:iblahamye sikemte gademhallati ya:tapo wata oloma hema alisisi sikemte pasatale oplami halapo. Epo GODta ya: dla sipi aliya mate epo gaut aliya mate epame bulumkiyawa aliya mate epame mani mate epo ya: oko so opa mate wola: mate epo ka:mol aliya mate epo donki aliya mate hapuloma hapiwapo. ³⁶A:iblaham ya:lluye ma alluyemala ikadepe halemama maseyemala hamalati A:iblahamtapo maseyemala

e watle ya: alisisi hapuloma halopiwapo. ³⁷Epame ya:ta a:ya halowe koko dla ma na: watle epo atluwa, 'Wa:tapo na: maseyemalata a:ya haloweye Keinan mo a:yaye sempulala depame God hi tle yu itiyapo himine. ³⁸Amasiyama wa: na: a ya: asiyadulo dla tame na: maseyemala Aisek ya:llu natipo sempuane,' duwa. ³⁹Epalati asiyama na:ta ya: dla epo atluwa, 'A:ya ipilalo eta na: mate puluwe allipiye, na: adipapopa:?' duwa. ⁴⁰Epalati asiyama ya:ta epo atluwa, 'Na:ta mikadepe dlalo GODtapo ya: banakaka oplamiye wa: mate tane dlepe, wa: gadlepo depame. Epalati wa:tapo na: maseyemala Aisek ya:lluye na: opa ikadepe dulu dla natilipe. ⁴¹Epedeme wa: tame na: opa dla woyamalati yia:ta wa: watle na: maseyemala ya:lluye hamame iliwe allipiye, mowolo yu itiyapo himi koko hema pase sikemte pomalamolowa,' duwa.

⁴²Epalati na:tapo wata yú kolomale dla puame polomama God dla epo inoma sumale yu atla, 'Lod, na: dokopala oplami A:iblaham ya: GOD, na: wa: dla otele yu himima, wa:tapo Aisek ya:lluye na: watle nati-ilipo depame. ⁴³Epedeme a:ya ipilalota yú tila pulati na:tapo ya: watle yú dallowepo. ⁴⁴Epalati ya:tapo na: watle yú tipo hamipame na: ka:mol aliya ma yú ilimelepiye, na: epalati malamolowepo, a:ya ipilalo eye na: dokopala oplami yami Aisek ya:llupo,' de.

⁴⁵Na: ala woloma me-inoma sumpollati Lebekata pakasiyamalalo ya: eto hame medla pua. Ya: yú kolomale dulu dla tulume yú tipo matlati na:ta ya: watle epo atla, 'Namkale na: yú hamine,' de. ⁴⁶Epalati ya:tapo ya: eto maka: di dla polaleye na: watle haiyemama, yú i tlo dene de. Epame ma ya:tapo na: ka:mol aliya ma yú ilimili de. Epapedeme na: yú e ma-de, epo na: ka:mol aliya mape yú me-ilima. ⁴⁷Epame na:ta ya: watle, wa: a anata: dlati ya:ta epo atla, 'Na: aye Nahol yami Betuwelpe, epalati na: awaye Milkapo,' de. Epalati na:tapo gold ewalata mita:pele yiyeleta ya: mu opokoko dla guludepame ma gold seipase mape ya: do dla didiyemele. ⁴⁸Epame na:tapo alumata akukulumpolomama na: dokopala oplami A:iblaham ya: GOD dla siyele yu hami. Adipalati, ya:tapo api duka dla na:ye sempuwapo, na:tapo na: dokopala oplami yami ya:lluye woloma ya: opa ikadepe dulu dla natilipo depame. ⁴⁹Epapedeme namkadulo, wua: adipo malama:? Wua: na: dokopala oplamita atlale yuye ka:dena dema:? Wua: dla yu hale ellepiye, na: atlaiya. Epalati asiyama na:ta koko haloweye woloma momalamolowepo," diyo.

⁵⁰Epalati Laban mate Betuwel mate koko i dalepame epo atlaiyo, "Koko iye GOD tle puapo. Epedeme dia: dla koko hale atlowe hawa. ⁵¹Epedeme wa: Lebeke iye me-semtane. Adipalati, ka:dena, ya:tapo GODta dinapele koko dolumama wa: dokopala oplami yami haloweye," diyo.

⁵²Epalati A:iblaham ya: oko oplamita yia: yu e dalepame alumata akukulumpolomama ya: mila:pita ta:la dla gudemama GOD dla siyele ta:diyo. ⁵³Epame goldta mimita:pele alisisi mate epo silbata mimita:pele

alिसिसi mate epo kapala alिसिसi mate Lebeka dla halopiyo. Epame namkale dle alिसिसi opi ka:ka:dle halopame Lebeka ya: wai watle epo ya: bapa watle dla halopiyo. ⁵⁴Koko ita gudlati yia:ta hapulomatapo daya dlopo aya medla hutiyeyo. Yia: epo utulalati sillipame A:iblaham ya: oko oplamita epo atlaiyo, “Di ma ilame na: dokopala oplami hala dla mo-tlowe ka:deta:?” diyo.

⁵⁵Amasiyama Lebeka ya: wai mate epo ya: bapa mateta epo atlaiyo, “Hao, wua: aseka dia: mate alila 10 epapele ha:ha:po gudepame tamalaiya,” diyo. ⁵⁶Amasiyama A:iblaham ya: oko oplamita epo atlaiyo, “Wua: na: hammiya. GODta na:ta puwa kokoye ma-ka:depo dinapopo meluwapo. Epedeme na: ka:dena, na: dokopala oplami hala dla ma ilame tloweyo,” diyo.

⁵⁷Epalati Lebeka ya: wai mate epo ya: bapa mateta epo atlaiyo, “Di aseka amseyemala sisilapame ya:ta solotamale koko atla dallowa,” diyo. ⁵⁸Yia: epame Lebekaye sisilapame ya: watle atlanatiyo, “Wa: oplami i mate tlowe solotama:?” diyo.

Epalati asiyama Lebekata epo atlaiyo, “Yao, na: ya: mate mo-tlowe solotama,” diyo.

⁵⁹Epalati yia:tapo Lebekaye ya: nomopi mate opa ewolo mate taiya diyo. ⁶⁰Epalati yia:tapo Lebeka yilo inoma sumama epo atlaiyo, “Wa: opa hapuloma yia: wai hallepe. Epame wa: awadulotapo yia: dla opahale dlalo soye posalemha:ha:lepe,” diyo.

⁶¹Epame Lebeka mate epo ya: gadlalo ipilatalo mate ka:mol aliya di dla yia: alिसिसi mate hetame tamalemama A:iblaham ya: oko oplami mate taiyo.

⁶²Alila oloma edla Aisektapo Bel Lahai Loi mo saliyoume ma Negeb mo dla tame halaiyo. ⁶³Ya: edla halemama tamila:la haleta isikimi mo haliyamale dla holomsela:la taiyo. Epo holomsela:mama natilati ka:mol aliyata pumulla natiyo. ⁶⁴Amasiyama Lebeka mape pateka:mu tle Aisek natipame ka:mol aliya di tle ta:la dla pestatuluiyo. ⁶⁵Epame A:iblaham ya: oko oplami watle epo atlaiyo, “Oplami e anta di natilowedeme ta:la api pumhalema:?” diyo.

Epalati asiyama A:iblaham ya: oko oplamita epo atlaiyo, “Oplami eye na: dokopala oplami Aisekta puapo,” diyo. Epalati Lebekata tluka hapame ya: mila:pi bopudiyo.

⁶⁶Yia: tame Aisekye umpo oko oplamitapo ya: watle ya:ta tame koko hauwa hapulomaye esemaiyo. ⁶⁷Epame Aisekta Lebekaye seme ya: wai Selata halale aya dla semtaiyo. Epame yia:ta madipatata ma-halomaiyo. Epame oloma edla Aisekta ya:llu Lebeka dla sikemte malamale himmama asiyama ya: waita powale koko dla dupa kolle pase himiyo.

A:iblaham ya: mamadulo opi

25 1-2 A:iblaham ya:llu Selata powale alotle A:iblahamtapo ma a:ya hale Ketula hapame akimlala opi hatitimaiyo. Akimlala

ewolo hiye ipo, Simlan, epo Yoksan, epo Medan, epo Midiyan, epo Isbak, epo Suwa. ³Epepeleye Yoksantapo Seba mate epo Dedan mate hatitimaiyo. Epedeme Dedan ya: mamaduloye Asul sopo, epo Letu sopo, epo Leom sopo. ⁴Amasiyama Midiyan ya: akimlalaye ipo, Epa, epo Epel, epo Hanok, epo Abida, epo Elda. Asiya hapuloma iwoloye Ketula ya: awadulopo.

⁵A:iblahamtapo ya: alisisi hapulomaye ya: elo dla hallalo maseyemala Aisek watle halopiyo. ⁶Epame ya: ma ala popolalo halemama Hagai mate epo Ketula mateta hatitimale akimlala dla namkale dle alisisi halopiyo. Epame yia:ye ya: elo ikadepe dla hallalo maseyemala Aisek tle alikili a:ma salita matlalo tiyama dla taiya, diyo.

A:iblahamta powale

⁷⁻⁸Epedeme A:iblahamtapo 175 sokomoko halepo gudepame sikemte totoyemala oloma dla halemama powaiyo. ⁹⁻¹⁰Epalati ya: akimlala dapiyamte Aisek mate epo Ismael mateta ya:ye ya:llu Sela hamatili Mamele mo mateka:pi Makapela teiko hotuwale dulu medla hamatiyo. Epepeleye wabasi iye A:iblaham meyelo Hitai oplami Sohal yami Epolon tle haiyo.^j ¹¹A:iblahamta powale alotle Godtapo maseyemala Aisek dla siyemama ka:ka:dle kokoye halopiyo. Epalati ya:tapo tame Bel Lahai Loi mo dla halaiyo.

Ismael ya: mamadulo

¹²Ismaelye A:iblaham ya:llu Sela ya: oko a:ya Hagaita himili maseyemalapo. ¹³Epedeme Ismael ya: akimlalaye ipo, Nebayot, epo Kedal, epo Adibel, epo Mibsam, ¹⁴epo Misima, epo Duma, epo Masa, ¹⁵epo Hadad, epo Tema, epo Yetul, epo Napis, epame Kedema. ¹⁶Ismael ya: akimlala 12 iwolotapo elele 12 sitali ha:ha:po. Yia:ta ha:ha:le mo hi mape opa iwolo hi tlo sasalemaiyo. ¹⁷Epedeme Ismaeltapo 137 sokomoko halepo gudepame powaiyo. ¹⁸Epalati Ismael ya: mamadulotapo Habila mo tle ha:ha:mtamama Sul mo dla tame gudiyo. Yia:ta ha:ha: mo iye Isip mo mateka:pi, Asul mo dla tlalo api dla halapo. Yia: edla ha:ha:mama A:iblaham ya: mamadulo opi hapuloma mate opahale demha:ha:iyo.

Yokob mate Iso mate

¹⁹⁻²⁰A:iblaham yami Aisekta 40 sokomoko oloma dla halemama Padan Alam mo dla hallalo Alam oplami Betuwel yoti Lebekaye haiyo. Amasiyama Lebeke ya: bapaye Labanpo.

²¹Lebekata hamkapi pollati ya:wolali Aisekta GOD dla inoma sumale yu himhallati GODta daliyo. Epalati Lebekata mopapo mo-

^j 25:9-10 Yen 23:3-16

polaiyo. ²²Epalati Lebeka mopapo koko dulu dla akimlala dapiyamteta popa:iyo. Yia:ta dapiyamtetapo ya: koko dulu dla natalimpopa:mama humsiyamaiyo. Epalati Lebekata epo atlaiyo, “Yimlala iwoloye adipapalati na: koko dulu dla natalimpopa:ma:?” diyo. Epapele koko tle ya:tapo GOD dla dalla natilati asiyama GODta epo atlaiyo, ²³“Opa alumale dapiyamtetapo wa: koko dulu dla popa:po. Alumale dapiyamte ewolotapo wa: koko dulu tle wowoyapo ha:ha:mama yia: dulu dla opahale demha:ha:lepe. Yia:ta dapiyamteta epo opahale demha:ha:le dulu dla haletapo itiyamale mate hallati asiyama haletapo pase itiyamale mate hallowa. Epedeme ya: bapatapo ya: ei yu dla salladepo sela:lepe,” diyo.^k

²⁴Owayemala hamolowe alilata mo-pulati Lebekatapo akimlala dapiyamte hohomaiyo. ²⁵Itapu puale maseyemala ya: kapalaye sikemte omteka:piyo, epame dlalo ma sikemte wokasemaiyo. Epapedeme yia:tapo ya: hiye Iso^l diyo. ²⁶Epalati ya: ko tle puale maseyematatapo Iso hete maku dla hamame elaiyo. Epalati yia:tapo ya: hiye Yokob^m diyo. Aisekta 60 sokomoko hallati akimlala dapiyamte iwoloye hohomaiyo.

²⁷Akimlala dapiyamte iwolota teta:le dulu dla Isotapo alila hapuloma dla moku dla yetetalemsela:mama alinepi sikemte siyomalalo halaiyo. Amasiyama Yokobye homta hallalo oplami halemama isikimi hatlo aya dla halemdiyo. ²⁸Aisektapo Isoye sikemte malamdiyo. Adipalati, Isota alinepi siyopo pulati demama ka:pi demdiyo. Amasiyama Lebekatapo Yokob tlo sikemte malamdiyo.

²⁹Alila hale dla Yokobtapo tiyokona opo ha:mhalaiyo. Epalati Isota to hamtaleta pumama daya sikemte ta:le mate puaiyo. ³⁰Epalati ya:tapo ya: ei Yokob watle epo atlaiyo, “Na: ya:mkale, daya ta:mama pola yakoma. Epedeme wa: tiyokona opo omteka:pele eye na: watle hamine,” diyo. Epapele koko tle Iso ya: hi haleye Edomⁿ demdepo.

³¹Epalati Yokobta asiyama epo atlaiyo, “Ka:dena, na: wa: watle hamilowepo. Amasiyama wa: ka:yapa wa:ta di a elo dla halemama ya: alisisi hapuloma omhallowe itiyamale hamhalaye na: watle hamine,” diyo.

³²Epalati Isota asiyama epo atlaiyo, “Na: daya ta:mama mo-pola yakomapo. Epedeme na:ta na: a alisisi omhallowe itiyamale na: dla ela ita apa koko ka:dle na: dla hamipa:?” diyo.

³³Epalati asiyama Yokobta epo atlaiyo, “Wa: ikadepe na: watle mehamili demama God hi tle yu itiyapo himmama atlane,” diyo.^o ³⁴Epalati Isota ya: yu dla tulumama ya: ata ya: watle ya: alisisi omhallepo depo

^k 25:23 Loum 9:12 ^l 25:25 Iso hi ya: dulu kokoye dlalota yumili demama apopo.

^m 25:26 Yokob hi ya: dulu kokoye hete maku dla hamame elale demama apopo.

Amasiyama Hibulu yuta maku dla hamame elale deye elemala natilalo demama apopo.

ⁿ 25:30 Edom hi ya: dulu kokoye omteka:pele demama apopo. ^o 25:33 Hib 12:16

itiyamale hamiliye ma ya: ei Yokob watle hamiyo. Epalati asiyama Yokobtapo ya: watle tiyokona opo mate epo daya mate hapiyo. Epame Isota daya ma-depo gudepame sila:time taiyo. Epapele koko tle Isotapo ya: ata ya: watle ya: alisisi omhallepo depo itiyamale hamiliye pokoko diyo.

Aisekta Gela mo dla halale

26 ¹A:iblahamta halale oloma edla sali pato silapomama daya pa:le kokota pualeye, epapele kokotapo ma mo edla puaiyo. Epalati Aisektapo Pilisteya so yia: dokopala oplami Abimelekta hala mo Gela dla taiyo. ²Adipalati, Godta ya: dla woyapo epo atlaiyo, “Wa: Isip mo dla potlowa. Amasiyama wa:tapo na:ta wa: watle halane dle mo hatlo medla halane. ³Wa:ta edla hallati na:tapo wa: mate halemama wa: gademhallowepo. Epame na:tapo wa: a A:iblaham dla yu itiyapo himiwaye e dolumama mo eye wa: dla epo wa: mamadulo dla hamilowepo.^p ⁴Epame na:tapo wa: mamaduloye ma-a:ma pasatepo mellowepo. Yia:tapo omapla di dla tamilita wokasepo elemdiye, epapele some pasatame ellepe. Epame na:tapo ta:la pato iye yia: watle hamilowepo. Epalati ta:lamo meyelope meyelope dle sotapo yia: tle siyele halepe. ⁵Epedeme na:tapo koko iye halowepo. Adipalati, wa: a A:iblahamtapo na: yu mate epo na:ta aiyalma hatitimale mate woloma ka:pi dolumhaluwapo,” diyo. ⁶Epapedeme Aisektapo Godta atlale yu dalepame Gela mo dla halaiyo.

⁷Epapele dulu dla Aisek ya:llu Lebekaye a:ya pta ka:piyo. Epapeleye Gela mo edla ha:ha:lalo opatapo ya: watle epo atlaiyo, “A:ya iye wa: alluta:?” diyo. Epalati Aisektapo mo so opata Lebeka halowedeme ya:ye yumulala depame wota:mama isikimi yia: watle epo atlaiyo, “A:ya iye notumalapo,” diyo.^q

⁸Amasiyama alila opi mo-pololepo alotle Pilisteya so yia: dokopala oplami Abimelektapo toko mosisi kokoloma tle natitepo Aisektapo ya:llu Lebeka hulumhalla natiyo. ⁹Epalati ya:tapo Aisek sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “Lebekaye wa: allu ikadepepo. Ame wa: adipalati dia: dla isikimi mala-atlemama Lebekaye notumala duwa?”

Epapalati asiyama Aisekta ya: watle epo atlaiyo, “Na:ta malamaletapo mo so opata na: a:ya halowedeme na:ye yumulala depo apuwa,” diyo.

¹⁰Epalati asiyama dokopala oplami Abimelektapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: adipapalati epapele koko hamama dia: dla mala-atluwa? Epapele dulu dla na: mo so oplami haletapo wa: alluye seme tame elematiye, mowolo batalimale koko halë itapo ma dia: dla wotiyalle hamilimla,” diyo.

^p 26:3-4 Yen 22:16-18 ^q 26:7 Yen 12:13, 20:2

¹¹Epame dokopala oplamitapo haliyamale dla imale yu hamimama epo atlaiyo, “Oplami antapo Aisek dla epame ya:llu dla wotiyalle hamilipiye, oplami eye polowe dla himilipe,” diyo.

¹²Epedeme Aisektapo mo edla halemama dlowe alisisi emaiyo. Epalati GODta gadle tle ya:tapo emale alisisiye sikemte pasatata hauwaliyo. ¹³Epapele koko tle ya:tapo alisisi sikemte pasatapo halaiyo. ¹⁴Epame ya:tapo ya: aliya halo sikemte pasatapo halemama ya: oko so mape sikemte pasatata halaiyo. Epalati Pilisteya sotapo koko i natipame ya: dla elle pato himiyo. ¹⁵Epammama yia:tapo Aisekta yú dlalo hapulomaye ma ta:lata kakapulomtaiyo. Yú kokolomale iye Aisek ya: a A:iblaham ya: oko sotapo kokolomaiyo.

¹⁶Epalati dokopala oplami Abimelektapo Aisek watle epo atlaiyo, “Wa:tapo dia: dulu dla sikemte itiyamale mate halemama alisisi pasatapo halema. Epapedeme wa: mo itle alikili a:ma woyapo tane,” diyo.

¹⁷Epalati Aisektapo mo etle alikili a:ma woyapo tame ma Gela kikiwi isili wou dla tulume halaiyo. ¹⁸Ya: epame yú kokolomale Pilisteya sota kakapulomtaleyemamisiika: kokolomtaiyo. Epame ya: a A:iblahamta yú kokolomale edla hi halopili hi hatlo metlo ma halopimtaiyo.

¹⁹Epapeleye alila haletapo Aisek ya: oko sotapo koloma kikiwi isili dla yú amko kolomaiyo. ²⁰Amasiyama Gela mo dla aliya omha:ha:lalo sotapo Aisek ya: oko so mate yú kolomale e datimama yu topuloliyo. Epapedeme Aisektapo yú kolomale e ya: hiye semama Esek^r diyo. ²¹Epalati Aisek ya: oko sotapo ma yú hale kolomaiyo. Amasiyama Gela mo dla aliya omha:ha:lalo sota yú kolomale e ma yia:ta datimama yia: mate yu topuloliyo. Epapele koko tle Aisektapo yú kolomale hale e ya: hiye semama Sitna^s diyo. ²²Epame yia: ma etle tame yú hale kolomaiyo. Amasiyama yia: yú kolomale hema yu potopulollalo wekiyo. Epalati Aisektapo yú kolomale e ya: hiye semama Lehobot^t diyo. Epapedeme Aisektapo epo atlaiyo, “GODtapo dia: watle ha:ha:lowe mo patoye ma-hamilipo. Epedeme ditapo hema ha:ha:mama woloma ka:depo ha:ha:lowepo.”

²³Epame Aisektapo mo edla halepame ma Belseba mo dla hetaiyo. ²⁴Epapeleye ya: edla hetame woyamale utula:la oloma edla GODtapo ya: watle tulume epo atlaiyo, “Na:ye wa: a A:iblaham ya: Godpo. Wa: ase sikemte wota:miya! Na:tapo wa: mate halemama wa: gademhallowepo. Epapedeme na:tapo wa: a A:iblaham dla yu itiyapo himiwa eye dolumama wa: mamaduloye pasatapo mellowepo.”

²⁵Epalati Aisektapo tile hapame God dla namkale dle alinepi poyupo ha:mama GOD dla inoma sumama ya: hi di dla ta:diyo. Epame mo edla kintipo ha:ha:mama ya: oko sotapo yú hale kolomaiyo.

^r 26:20 Esek hi ya: dulu kokoye yu topulolle demama apopo. ^s 26:21 Sitna hi ya: dulu kokoye ya:mkale dla elle himilowe demama apopo. ^t 26:22 Lehobot hi ya: dulu kokoye mo siyapo elema demama apopo.

Aisekta dokopala oplami Abimelek mate yu itiyapo himili

²⁶Epapeleye Aisekta mo dla hallati Gela mo dokopala oplami Abimelekta ya: hala dla pumama opa dapiyamte mate puaiyo. Oplami haleye ya: gadlalo, ya: hiye Ahusat. Epalati oplami haleye opahale so dokopala oplami Pikolo.^u ²⁷Amasiyama Aisekta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: adipalati na: natila pumulo? Na:ta:po wua: mo dla hallati wua:ta:po na:ye alikili a:ma dodolomuwapo,” diyo.

²⁸Epalati asiyama yia:ta:po epo atlaiyo, “Dimalamana, GODta:po wa: mate halapo. Epedeme di solotama, wa:ta:po dia: mate po-opahale dlalo, isikimi sadepo hallepo depame solotamale yuye wa: mate himila pumula. ²⁹Epapedeme ditapo wa: dla wotiyalle pohamilalo wekuwaye, epammama wa: ma asiyama dia: dla wotiyalle pohamilalo wekelowedeme yu itiyapo himine. Adipalati, wa:ta:po dia: mate hallati ditapo wa:ye woloma omha:ha:pame sadle mate wa:ye alikili a:ma woyamane duwapo. Epedeme dimalamana, GODta:po wa: dla sikemte siyemhalemama wa: gademhalapo.”

³⁰Epalati Aisekta daya dele pato dinapopame yimkata daya deiyo. ³¹Epame utulala ikadepe dla Aisek mate epo dokopala oplami Abimelek mate asiyama God hi tle yu itiyapo himi himi demama epo atlaiyo, “Di yimkata woloma sadle mate ha:ha:lowepo,” diyo. Epame alotle Aisekta yia:ye sadle mate ma-taiya diyo.

³²Alila hatlo medla Aisek ya: oko sota:po puame ya: watle epo atlaiyo, “Di yú amkoye koloma,” diyo. ³³Epalati Aisekta yú kolomale eye semama Siba” diyo. Epapele oloma etle kotiyapo pumama Siba yú kolomale mateka:pi dla hala moye wata oloma hema semama Belseba demha:ha:po.

Isota wola: dapiyamte halomale

³⁴Epapeleye Aisek yami Isota:po 40 sokomoko umulati ya:ta:po Hitai mo so wola: dapiyamte halomaiyo. Epedeme ya:llu haleye Beli yoti Yuditpo. Epalati ma ya:llu haleye Elon yoti Basematpo. ³⁵Epapele dula dla wola: dapiyamte iwolotapo Aisek mate epo Lebeke mate dla pasakalo kokalleye hampuaiyo.

Yokobta ya: a Aisekye isikimi mala-atlale

27 ¹Epapedeme Aisekta mo-totoyemala halemama inoma pa:po halaiyo. Epapele oloma dla ya:ta:po ya: maseyemala itapu hamale Iso sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “Na: maseyemala,” diyo. Epalati asiyama Isota:po epo atlaiyo, “Yao, a, atlane,” diyo.

^u 26:26 Yen 21:22 ^v 26:33 Siba hi ya: dula kokoye yu itiyapo himili demama apopo.

²Epalati ya: atapo ya: watle epo atlaiyo, “Na: mo-totoyemala halemama mo-polowe mateka:pi dla halapo. Epedeme wa: na:ta atlamolowedeme ape yuye woloma dalene. ³⁻⁴Epedeme wa: to hamtame alinepi hale sumpo daya woloma ka:pi ha:po na: watle hampuane. Epalati na:tapo daya eye depame wa: watle asiyadulo dulu dla dokopala depo halemama koko hapuloma omhallowe itiyamaleye hamilowepo. Adipalati, na:ye mo-polowe mateka:pi dla halapo,” diyo.

⁵⁻⁷Epapele dulu dla Aisekta Iso dla yukamhallati Lebeka ma hemele me-dalemhalaiyo. Epapeleye Isota dlowe api ma-tlati ya:tapo yami hale Yokob watle epo atlaiyo, “Na: wa: atapo wa: bapa watle atlemama ‘to hamtapame alinepi hale sumpo hampuame ha:po hamine. Na: epalati depame wa: watle GOD mila:pi tle elele dulu dla dokopala depo halemama koko hapuloma omhallowe itiyamaleye hamilowepo,’ dla dale,” diyo. ⁸Epame Lebekatapo Yokob watle ma epo atlaiyo, “Na: maseyemala, wa: na:ta atlamolowedeme ape koko e dalepame koko eye hane. ⁹Epapedeme wa: wa: aliya kosukulli dla tame gaut aliya kakaliyapele dapiyamteye poyupo puane. Epalati na:tapo aliya mo e mate wa: ata solotamale dayaye ha:lowepo. ¹⁰Epapalati wa: atapo ala popolalo halemama daya eye depame wa: watle itiyamale hamilipe, wa:tapo elele dulu dla dokopala depo halemama koko hapuloma omhallowe,” diyo.

¹¹Epalati Yokobtapo asiyama ya: wai watle epo atlaiyo, “Wai wa: natine, na: bapaye kapala dlalo sikemte wokasemana. Asiyama na: tlo kapala dlalo hawa. ¹²Epapele dulu dla na: atapo na: kapala umpo malanatipame na:ta ya: dla mala-atla koko dla adipo malapa:? Ya:tapo ka:dle koko tlo na: dla pohamilalo ma isikimi wotiyalle tlo na: dla hamilala,” diyo.

¹³Epalati asiyama ya: waitapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ase malamiya, na:ta wotiyalle eye mepele me-halowepo. Epedeme isikimi na:ta atlale yu eye dolumama gaut aliya halo poyupo halopo puane,” diyo.

¹⁴Epapalati Yokobtapo ya: waita atlale yu eye dolumama aliya halo puyupo pulati ya: waitapo Aisekta solotamale dayaye ha:iyo. ¹⁵Epame Iso ya: kapala alisisi ka:ka:dleye ma Yokob dla didiyemeliyo. ¹⁶Epame gaut aliya halo kapala olale mape Yokob do dla epo tumuku dla didiyemeliyo. ¹⁷⁻¹⁸Epo gudepame Aisekta solotamale mo opo mate epo daya mate Yokob watle hamiyo. Epalati Yokobtapo Aisek watle hamtame hamimama, a diyo. Epalati ya: atapo ya: watle epo atlaiyo, “Yao na: maseyemala, wa: anata:?” diyo.

¹⁹Epalati Yokobtapo isikimi ya: a dla mala-atlemama epo atlaiyo, “Na:ye wa: maseyemala itapu hamale Isopo. Na:tapo wa:ta na: watle atlamale kokoye ma-halepo. Epedeme wa: sila:time polomama daya iye dene. Epame wa:tapo na: watle elele dulu dla dokopala depo halemama koko hapuloma omhallowe itiyamaleye hamine,” diyo.

²⁰Epalati asiyama Aisekta epo atlaiyo, “Wa: adipo alinepi ma hapele sumpo hampuwō?” diyo.

Amasiyama Yokobtapo ya: a watle epo atlaiyo, “Wa: Lod wa: GODtapo na: gadlepo,” diyo.

²¹Epalati Aisektapo Yokob watle epo atlaiyo, “Wa: na: mateka:pi dla kulume puane. Epalati na:tapo wa: kapala umpame ikadepe Iso mleni dlowepo,” diyo.

²²Epalati Yokobtapo ya: a Aisek hala dla kulume tuwame pollati Aisekta ya: kapala umpame epo atlaiyo, “Wa:ta yukamale tlo Yokobta yukamale sepena. Amasiyama wa: do u-umamalati tlo Iso do dlalo some halema,” diyo. ²³Epapele dulu dla Aisektapo Yokobye woloma pomalanatilalo wekiyo. Adipalati, Yokob do dlatapo Iso do dlalo some halaiyo. ²⁴Epapele koko tle ya: atapo epo atlaiyo “Wa:ye ikadepe Isota:?” diyo.

Epalati asiyama Yokobta mamisika: isikimi mala-atlemama epo atlaiyo, “Yao, na:ye ikadepe Isopo,” diyo.

²⁵Epalati Aisektapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa:tapo na: daya hampualeye na: watle hamine. Epalati na:tapo daya e depame wa: watle elele dulu dla dokopala depo halemama koko hapuloma omhallowe itiyamaleye wa: watle hamilowepo,” diyo. Epalati Yokobtapo daya mate epo wain yú mate halopo puame ya: a watle halopilati ya:tapo daya mate epo wain yú mate deiyo.

²⁶Epame Aisektapo Yokob watle epo atlaiyo, “Na: maseyemala, wa: na: mateka:pi dla kulume puame polomama na:ye hulune,” diyo.

²⁷Epalati Yokobtapo ya: a Aisekta pola mateka:pi dla tuwame polomama ya:ye huliyo. Ya:ye epo me-hulumpollati Aisektapo Iso tluka ullu papame epo malamaiyo, “Yao, iye na: maseyemala ullupo,” diyo.

Epammama ya:tapo elele dulu dla dokopala depo halemama koko hapuloma omhallowe itiyamaleye ya: watle hapimama epo atlaiyo, “Na: maseyemala kapala ullu ka:pi pamalati GODta siyemhala osalo ullu ka:pi some pama.”

²⁸Epedeme Godtapo tiyo mate epo ta:la ka:dle mate wa: dla hapilipe. Epalati wa: dla alisisi pasataletapo matapame dlowe alisisi ka:pita teimelepe.

²⁹Epame mo meyelope meyelope dle dla ha:ha:lalo opatapo wa: yu dla heodepame salladepo siyamelepe.

Epame wa:tapo wa: asiyadulo dulu dla dokopala depo hallati yia:tapo wa: hete sitali isili dla heode demha:ha:lepe.

Epame oplami antapo wa: dla wotiyalle hamilipiye, asiyama Godtapo ya: dla wotiyalle hamilipe.

w 27:27-29 Hib 11:20

Epame oplami antapo wa: dla siyele hamilipiye, asiyama Godtapo ya: dla siyele hamilipe,” diyo.^x

³⁰Epapeleye Aisektapo Yokob watle koko hapuloma atlemhalepo gudepo Yokobta ma-tlati alotle Isotapo dlowe api sela:leta mo-puaiyo.

³¹Epame Iso mape dlowe alisisi ka:pi ha:pame ya: a hala dla hamtame halemama epo atlaiyo, “A, na:po. Epedeme wa: sila:time polomama daya iye dene. Epame wa:tapo elele dulu dla dokopala depo halemama koko hapuloma omhallowe itiyamaleye na: watle hamine,” diyo.

³²Amasiyama ya: a Aisektapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: anata:?” diyo. Epalati Isotapo epo atlaiyo, “Na: wa: maseyemala itapu hamale Isopo,” diyo.

³³Epalati Aisektapo yu i dalepo sikemte eseselalimama epo atlaiyo, “Ame oplami anta api, wa: ala populalo hallati ya: tatle daya ha:pame hampualeye? Na: daya e depame ya: watle elele dulu dla dokopala depo halemama koko hapuloma omhallowe itiyamaleye ma-hami. Epapedeme na: matle wa: watle pohamilowa,” diyo.

³⁴Epalati Isotapo koko i dalepame sikemte dupa kolle mate ammama epo atlaiyo, “A, na: mape, elele dulu dla dokopala depo halemama koko hapuloma omhallowe itiyamaleye hamine,” diyo.

³⁵Amasiyama ya: a Aisektapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: eitapo isikimi na: dla mala-atlepame ya:tapo wa:ta halowe koko patoye ma-ha,” diyo.

³⁶Epalati asiyama Isotapo epo atlaiyo, “Na: ei Yokob^y ya: hi e mate ya:ta moto mate koko halë mate natimama ma-ala:po. Epedeme ya:tapo na: dla mala-atlaleye ma-dapiyamte depo. Epapele dulu dla ya:tapo ka:yapa na:ta na: a elo dla hallowe kokoye kolahauwapo. Epame ma wata oloma hema ya:tapo elele dulu dla dokopala depo halemama koko hapuloma omhallowe itiyamale mape ya:ta ma-halepo,” diyo. Ya: epo atlepame matle ya: a watle epo atlaiyo, “Wa: dla na: watle hapilowe koko opiye me-hutiyema:?” diyo.^z

³⁷Amasiyama Aisektapo ya: watle epo atlaiyo, “Na:tapo Yokob watle itiyamale ma-hamilipo, ya:tapo wa:ye dokopala depo halemama wa: asiyadulo dla mape ya:ta dokopala depo hallepe. Epame na:tapo na: emale alisisi osalo hapuloma ma ya: dla ma-hapi. Epapedeme na: matle apa kokoye wa: watle hamipa? Na: dla koko opiye ma-hawa,” diyo.

³⁸Epalati Isotapo ya: a dla otele pato himimama epo atlaiyo, “A, na: dla hamilowe koko ma-hawapa? Wa: na: dla ma koko opi hapine,” depame ha:ha:mama sikemte amaiyo.^a

³⁹Epalati Aisektapo asiyama epo atlaiyo,

^x 27:29 Yen 12:3 ^y 27:36 Yokob hi ya: dulu kokoye elemala natilalo demama apopo.

^z 27:36 Yen 25:29-34 ^a 27:38 Hib 12:17

“Wa:tapo tiyo pa:le mo dla halemama wa: osalo dulu dla dlowe alisisi emaletapo pomatlowa, pallipe.^b

⁴⁰Epame wa:tapo opa mate sikemte nalatimhalemama wa: ei yu dla heodepame salladepo sela:lepe.

Amasiyama wa:tapo ya: tle alikili a:ma gladepo tame mowolo hallepe,” diyo.^c

Yokob mate Iso mate duka gladle

⁴¹Epedeme Isotapo ya: ei Yokob watle elle pato himiyo. Adipalati, ya:ta elele dulu dla dokopala depa halemama koko hapuloma omhallowe kokoye ya: tle mo-kolahalati. Epame ya:ta ya:skamu epo malamaiyo, “Na: aye mo-polowe mateka:pi dla halema. Epedeme na: ata polati dupa kolemana a:lleta tame gudle alotle na:tapo Yokobye yumuluwepo,” diyo.

⁴²Epapeleye Lebekata Isota Yokob yumuluwedeme yu himili dalepame Yokob sisilapo epo atlaiyo, “Wa: bapa Isoye wa: yumuluwedeme yu himsela:po. ⁴³Epedeme wa: na:ta atlama koko i dalepame koko eye hane. Wa: na: bapa Laban, Halan mo dla halaye, edla teletane. ⁴⁴⁻⁴⁵Epedeme wa: edla halemama wa: bapata ma sadlati na:tapo na: oko so watle wa:ye salataiya dlowepo. Epapedeme na:tapo wa:ye po-tane dlalo wekelepiye, wa: bapa Isotapo wa:ye yumilipe. Epalati pona:malamana, ma asiyama opa opitapo wa: bapaye yumulala. Epedeme na: posolotamasema, wua:ta dapiyamteta haohaodloweye,” diyo.

Yokobye ya: awe Laban hala dla tane dle

⁴⁶Epapele dulu dla Lebekatapo ya:wolali Aisek watle epo atlaiyo, “Hitai wola: dapiyamte Isota halomale iwolotapo na: pasakaloye wotiyalle dulu dla semtama. Epedeme na: posolotamasema, Yokobtapo Hitai a:ya hale haloweye,” diyo.

28 ¹Epalati Aisektapo Yokob sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: Keinan mo dla hallalo a:ya hale pahalowa. ²Amasiyama wa: mama Betuwel, Padan Alam mo dla halaye, edla tane. Wa: edla tame wa: awe Laban ya: utukaka dulu dla yoti hale hane. ³Epalati itiyamale Godtapo wa: gademama wa: watle yimlala pasataleye hapilipe, epame wa: mamaduloye pasatepo mellepe. Epalati ta:lamo meyeloape meyeloape dle sotapo hatlo wa: watle yia: mama dlepe. ⁴Epame Godtapo A:iblaham watle ta:la i hamilowedeme yu itiyapo himiwaye ma alotle wa: watle hamilipe. Amasiyama ditapo ta:la hema watapo asepe so some ha:ha:po,” diyo.^d ⁵Epo atlepo gudepame Aisektapo Yokobye sadle mate Padan Alam mo dla ya: awe Laban mate halla tane, diyo. Epela dalepame Yokobtapo tame Alam oplami Betuwel yami Laban hala dla taiyo.

^b 27:39-40 Hib 11:20 ^c 27:40 Yen 36:8; 2Dok 8:20 ^d 28:4 Yen 17:4-8

⁶Epapeleye Isotapo ya: a Aisekta Yokobye Keinan a:ya pahalalo ma Padan Alam mo dla tame a:ya hane dle kokoye daliyo. ⁷Epame ya: ma me-daliyo, Yokobtapo ya: a Aisek yu dalepame salladepo Padan Alam mo dla tale kokoye. ⁸Epapedeme Iso ya: malanatiyo, ya: atapo ya:ta Keinan wola: dapiyamte halomuwa dla alimhalaleye. ⁹Ya: epela natipame tame A:iblaham yami Ismaelta himili a:ya hale haiyo. Ya: hiye Mahalat, ya:ye Nebayot ya:lapo.

Yokobta elemama milamalo natili

¹⁰Epapedeme Yokobtapo Belseba mo saliyome ma Halan mo dla taiyo. ¹¹Epapeleye ya: mo edla tamama salita mo-tullati duka dla yaliyo. Ya:ye ellowedeme ewala hapame matali some himme elaiyo. ¹²Ya: elemama milamalo natilati tilikali omaletapo ta:lamo tle hitomeleme hetame Pepele dimo dla gudepo halla natiyo. Epalati God ya: banakaka sotapo tilikali etle tulu heta demha:ha:la natiyo.^e ¹³Epapele dulu dla milamalo dulu edla GODtapo ya: mateka:pi dla halemama epo atlaiyo, “Na:ye wa: mama A:iblaham ya: GODpo, epame wa: a Aisek ya: GODpo. Epedeme na:tapo ta:la pato iye wa: watle epo wa: mamadulo watle hamilowepo.^f ¹⁴Epame wa: mamadulotapo sikemte pasatamama apupu some mo pato dla pasalalemtelepe. Wa: mamadulo iwolo tle ta:la so hapuloma dla siyele hampulupe.^g ¹⁵Epame wa:tapo hadima adipo ta demsela:lepiye, na:tapo alila hapuloma dulu dla wa: mate hallowepo. Epo alotle na:tapo wa:ye ta:la hema ma ilame sempuluwepo. Na: wa:ye posaliyome tlowa. Epame monolo atlamale koko iye halomolowepo,” diyo.

¹⁶Epapeleye Yokobtapo elale tle sila:tipame ya:skamu epo atlaiyo, “Na: GODta hema hala kokoye pomalamana. Amasiyama ya: mo hema ma me-halemapo,” diyo. ¹⁷Epammama Yokobtapo sikemte wota:mama epo atlaiyo, “Ikadepe, mo iye God ya: mopo, epame Pepele dimo kokoloma talapo,” diyo.

¹⁸Epapeleye Yokobtapo ma-alallati elale tle sila:tipame ewala ya:ta matali some dokopala himme elaleye hapame oloma hitomeleme pameliyo. Epame dakopala mate ewala di dla sipame mo eye semama aiyalma diyo. ¹⁹Epapele dulu dla ka:yapa mo e ya: hi semama Lus demdiyo. Epapele tlope Yokobtapo matle hi amko semama Betel^h diyo.

²⁰⁻²¹Epame Yokobtapo God dla yu itiyapo himimama epo atlaiyo, “Wa:tapo na:ta tlati na: omtamama dlowe alisisi mate kapala alisisi mate halopimtapame ma ilame woloma sempuame na: a aya dla pomellepiye, eta wa:ye ikadepe na: GOD mleni dlowepo. ²²Epame ewala hema opatapo puame wa: hi di dla ta:de demha:ha:lepe. Epame wa:tapo na: watle hapili

^e 28:12 Yon 1:51 ^f 28:13 Yen 13:14-15 ^g 28:14 Yen 12:3, 22:18 ^h 28:19 Betel hi ya: dulu kokoye Godta hallalo mo demama apopo.

alisisiye kokolumtame 10 depame ma kolumale hatlo tlo wa: watle ilame hami demhallowepo,” diyo.

Yokobta ya: awe Labanta hala mo dla tame woyamale

29 ¹Yokobtapo Betel mo saliyome ma tame salita matlalo tiyama dla tame woyamaiyo. ²Epapeleye ya: puame mo edla natilati yú kolomaleye natiyo. Epame aliya halo alumale dapahatlopetapo yú kolomale mateka:pi edla yú dlowedeme hutiyemyela natiyo. ³Yú kolomale iye ewala patotapo himomeleme polomdiyo. Epapeleye aliya halo omha:ha:lalo sotapo yia: aliya halota ma alupo gudlati ewala yú kolomale himomeleme pollaloye alikili dla kokolustamdiyo, yia: aliyata yú dlomelepo depame. Epame yia: aliyata yú mo-dlopo gudlati ewalata mamisika: himomelemdiyo.

⁴Epapele dulu dla Yokobtapo aliya halo omha:ha:lalo so watle epo atlaiyo, “Namkadulo, wua: apa sota:?” diyo. Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Dia:ye Halan mo so,” diyo.

⁵Epalati asiyama Yokobta yia: watle epo atlaiyo, “Nahol ya: mama Laban wua:malamata:?” diyo. Epalati asiyama yia:ta ya: watle epo atlaiyo, “Yao, dimalamana,” diyo.

⁶Yokobtapo matle yia: watle epo atlaiyo, “Ya:ye me-ka:depo halema:?” diyo. Epalati ma asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Yao, ya:ye me-ka:depo halema,” depame matle atlaiyo, “Wa: aseka huma natine. Oplami wa:ta atla e yoti Leisolpiye, sipi aliya halo eleme puaye,” diyo.

⁷Epalati Yokobtapo aliya omha:ha:lalo so ewolo dla epo atlaiyo, “Wua: natiya, saliye ala dukuslopi dla halapo. Epapedeme wata oloma hema wua: aliya haloye yú ilipame osamokolo dlomelepo depame ma hapele eleme tamalaiya,” diyo.

⁸Amasiyama yia:ta asiyama epo atlaiyo, “Hao, di pe-epapolowa. Adipalati, sipi aliya halo omha:ha:lalo sotapo yia: aliya halo mate woloma yimkata mo-puame hema alupo gudlepiye, eta di ewalaye kokolustapame di sipi aliya haloye yú ilimolowama,” diyo.

⁹Yokob ala opa mate me-yukamhallati Leisoltapo ya: a aliya halo eleme yia: hala dla puaiyo. ¹⁰Epalati Yokobta Leisol natipame ewala kokolustapame ya: awe Laban aliya haloye yú ilimaiyo. ¹¹⁻¹²Epame Yokobtapo Leisol dla hamame ammama ya: watle epo atlaiyo, “Na:ye wa: a yotimala Lebeka yamipo,” diyo. Epalati Leisolta yu i dalepame ma hapele kukulumtame ya: a atlaiyo.

¹³Epalati Labanta ya: awe Yokobye puwo dle koko dalepame ma hapele ya: natila taiyo. Epame ya:ye hamame hulupame aya dla seme hetaiyo. Epalati Yokobtapo ya: dla wowoyamale koko hapulomaye ya: awe Laban watle atlamaiyo. ¹⁴Epalati asiyama Labanta koko e dalepame ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ye ikadepe na: omali ikadepepo,” diyo.

Yokobta Liya mate Leisol mate halomale

¹⁵Epedeme Yokobtapo ya: awe mate halemama mama hatlo ma-hamastlati ya: awe Labantapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ye na: awe demama isikimi asiyama pa:le na: oko hamhallowe poka:dena. Epapedeme wa: apa asiyama yilo na: oko hamhallowe solotama:?” diyo.

¹⁶Amasiyama Labanye ya: utukaka dapiyamte eleme halaiyo, Leisol mate epo ya: nana Liya mate. ¹⁷Epapele dulu dla Liyapapo a:ya ipilalo pase ka:pita polaiyo. Amasiyama Leisol tlope a:ya ipilalo sikemte ka:pita polaiyo. ¹⁸Epapeleye Yokobtapo Leisol tlo ya:ta sikemte solotamale pato elaiyo. Epammama ya:tapo ya: awe watle epo atlaiyo, “Na:tapo Leisol halowedeme sokomoko 7 dulu dla wa: oko hamhallowama,” diyo.

¹⁹Epapalati asiyama ya: awe Labantapo epo atlaiyo, “Yao, me-ka:pi. Adipalati, poka:dena, na:tapo Leisolye wa: watle pohamilalo wekemama ma oplami hale dla hamiloweye. Epedeme wa: na: mate halemama na: oko hamhalane,” diyo.

²⁰Epapele dulu dla Yokobtapo Leisol halowedeme sokomoko 7 dulu dla oko hamhalaiyo. Amasiyama ya: Leisol sikemte solotamale elemama sokomoko 7 iye ya: dla pase pasatale diyo.

²¹Epedeme ya:tapo sokomoko 7 oko hamhalepo depo mogudlati Laban watle epo atlaiyo, “Alilatapo mo-umapo. Wa: Leisolye na: watle mahamine,” diyo.

²²Epapalati Labantapo yoti oplami watle hamilowedeme daya dele dinapopame opa hapulomaye puaiya diyo. Epame yia:tapo puame yimkata daya deiyo. ²³Amasiyama ma-tamila:la halemtilati Labanta Yokob mala-atlepame Leisolye poseme pulalo ma Liya tlo seme puaiyo. Epapele dulu dla Yokobtapo pomalanatilalo Liya mate me-elaiyo. ²⁴Epapedeme Labantapo ya: oko a:ya Silpaye ma Liya gademsela:lepo depame hamame iyo.

²⁵Epapeleye Yokobta utulalati sila:tipo natipame Laban watle epo atlaiyo, “Wa: adipalati na: watle isikimi ipo elemo? Adipalati, na: Leisol tlo halowedeme sokomoko 7 dulu dla wa: oko hamhaluwapo. Amasiyama wa: isikimi mala-atlepame ma Liya tlo na: watle hamilipo,” diyo.

²⁶Epapalati asiyama Labanta ya: watle epo atlaiyo, “Di mo dulu hema wola:ta opa halomama ya: nana pato me-hallati ya:la yemala tatile oplami pohasemde. ²⁷Epedeme Liya daya dele itapo wiki hatlo hamastlati alotle Leisolye wa: watle hamilowepo. Amasiyama wa: mamisika: sokomoko 7 dulu dla na: oko hamhallepe,” diyo.

²⁸Epapalati Yokobtapo yu e dalepame solotamale me-himiyo. Epame Liya hamili daya deleta mosukulu tame gudlati Labanta yoti hale Leisolye hame Yokob watle hamiyo. ²⁹Epapeleye Labantapo ya: oko a:ya Bilhaye Leisol gademsela:lepo depame hamame iyo. ³⁰Epame Yokobtapo Leisol

mate elaiyo. Epapele dulu dla ya: Leisol tlo sikemte solotamale pato elemama asiyama Liya tlo pase solotamale elaiyo. Epame mamisika: ya:ta Leisol halè asiyama dla sokomoko 7 dulu dla oko hamhalaiyo.

Yokob ya: akimlala

³¹Epedeme GODtapo Yokobta Liya pase solotamalalo wekele koko natipame Liya tlo yimlala isukumelepe diyo, amasiyama Leisol tlo hamkapi pollope diyo. ³²Epapeleye Liyatapo mopapo polopame maseyemala hampame ya: hiye Lubenⁱ diyo. Epedeme Liyatapo epo atlaiyo, “GODtapo na:ta dupa kolle kokoye ma-natiwapo. Epedeme na: oplamitapo wata oloma hema na:ye sikemte solotamale ellepe,” diyo.

³³Epame ya: matle mopapo polopo maseyemala hale hampame, ya: hiye Simiyon^j diyo. Epame ma epo atlaiyo, “GODtapo na: oplamita na:ye pase sikemte malahala kokoye ma-daluwapo,” diyo.

³⁴Epame ya: mamisika: mopapo polopo maseyemala hale hampame ya: hiye Libai^k diyo. Epame epo atlaiyo, “Epedeme watapo na: oplamitapo na:ye sikemte malahallepe. Adipalati, na:tapo ya: akimlala dapahatlopeye mo-hohomuwapo,” diyo.

³⁵Epame mamisika: mopapo polopo maseyemala hale hampame ya: hiye Yuda^l diyo. Epame ma epo atlaiyo, “Wata oloma hema na: GOD hi di dla ta:dlowepo,” diyo. Epame etle tamama mamisika: yimlala opi po-isukumalalo halaiyo.

30 ¹Epedeme Leisoltapo ya:skamu ya:ta yimlala po-isukumalalo wekele koko natipame ya: nana Liya dla elle himhalaiyo. Epammama ya:tapo ya:wolali Yokob watle epo atlaiyo, “Na: yimlala hapine! Wa:ta na: watle yimlala pohapilalo wekelepiye, na: polowepo,” diyo.

²Epalati Yokobtapo yu e dalepo siyaladepame ya: watle epo atlaiyo, “Na: Godta:? Eta wa:ta na: watle epo atlaye. Hao! Hatlo Godtapo yimlalaye hapimhalapo,” diyo.

³Eपालati Leisoltapo Yokob watle epo atlaiyo, “Wa: na: oko a:ya Bilha mate elane, ya:tapo na: yimlala isukumelepo depame,” diyo.

⁴Epammama Leisotapo Bilhaye ya:wolali Yokob watle hamiyo. ⁵Eपालati Bilhata mopapo polopame maseyemala hamaiyo. ⁶Eपालati Leisoltapo maseyemala hiye Dan^m hi sepilaiyo. Epame epo atlaiyo, “Godtapo na:ta inoma sumale yu dalepame asiyama hamipo. Ya:tapo na: kokoye natipame maseyemala na: watle hamipo,” diyo.

ⁱ 29:32 Luben hi ya: dulu kokoye na: maseyemala natine demama apopo. Epame, ya:tapo na:ta dupa kolle koko ma-natima demama apopo. ^j 29:33 Simiyon hi ya: dulu kokoye ya: dalema demama apopo. ^k 29:34 Libai hi ya: dulu kokoye malahallowe koko demama apopo. ^l 29:35 Yuda hi ya: dulu kokoye di dla ta:dlowe demama apopo. ^m 30:6 Dan hi ya: dulu kokoye koko gladle demama apopo.

⁷Epame Bilhatapo mamisika: mopapo polopame maseyemala hale hamaiyo. ⁸Epalati Leisoltapo ya: hiye Naptaliⁿ diyo. Epame epo atluwapo, “Na:tapo na: nana mate nalatimama na:ta ma-tla:mtauwapo,” diyo.

⁹Epapele oloma edla Liya ya: malanatiyo, ya: mopapo godle kokoye. Epammama ya:tapo ya: oko a:ya Silpa hamame ya:wolali Yokob watle hamiyo. ¹⁰Epalati Silpatapo mopapo polopame maseyemala hamaiyo. ¹¹Eपालati Liyata maseyemala hiye Gad^o hi hamiyo. Epame epo atlaiyo, “Ka:dle kokotapo na: dla mo-woyamapo,” diyo.

¹²Epame Silpatapo mamisika: mopapo polopame maseyemala hale hamaiyo. ¹³Epalati Liyatapo maseyemala hiye Asel^p diyo. Epame epo atlaiyo, “Na: wata sikemte siyema. Epedeme wola: hapulomatapo na: watle siyele a:ya demyelepe,” diyo.

¹⁴Epapele dulu dla witi daya hauwallowe alilata pulati Lubentapo osalo dla tame dali dlosalo mopapo pollopo depame dlaloye natipame halopo puame ya: wai Liya watle halopiyo. Epalati Leisolta dalepame Liya watle epo atlaiyo, “Wa: maseyemalata dali dlosalo halopo puale opiye na: watle halopine,” diyo.

¹⁵Amasiyama Liyatapo siyaladepame Leisol watle epo atlaiyo, “Wa:tapo na: oplamiye mo-uhauwapo. Epame mamisika: na: maseyemalata dali dlosalo halopo pualeye uhalomolowedeme apopa?” diyo.

Amasiyama Leisolta ya: watle epo atlaiyo, “Wa:tapo wa: maseyemalata dali dlosalo kolepo halopo pualeye na: watle hamilipiye, na: epalati asiyama wa:ye watapo Yokob mate elane dlowepo,” diyo.

¹⁶Epapeleye tamila:la oloma edla Yokobtapo ya: osalo tle pulati Liyatapo tame ya: umpame epo atlaiyo, “Wata utula:la na:ta wa: mate ellowedeme na: maseyemalata dali dlosalo kolepo pualeye Leisol watle ma-halopi. Epedeme wa: wata na: mate ellepe,” diyo. Epalati Yokobtapo utula:la edla Liya mate elaiyo.

¹⁷Epapele oloma edla Godta Liyata inoma sumale yu dalepame ya: watle maseyemala hale hamiyo. ¹⁸Epame ya:tapo maseyemala e ya: hiye Isakal^q hi hamiyo. Epame epo atlaiyo, “Na:tapo na: oko a:yaye nowolali watle hamilati Godtapo na: watle asiyama ka:dleye hamilipo,” diyo.

¹⁹Epapele dulu dla Liyatapo matle mopapo polopame maseyemala hale hamaiyo. ²⁰Eपालati ya:tapo ya: hiye Sebulun^r diyo. Epame epo atlaiyo, “Godtapo namkale dle alisisi hamimama maseyemala iye hamilipo. Epedeme nowolalitapo na:ye di dla hame hetlepe. Adipalati, na:tapo ya: akimlala 6 mo-isukumuwapo,” diyo.

ⁿ 30:8 Naptali hi ya: dulu kokoye nalatimale demama apopo. ^o 30:11 Gad hi ya: dulu kokoye ka:dle kokota woyama demama apopo. ^p 30:13 Asel hi ya: dulu kokoye siyele demama apopo. ^q 30:18 Isakal hi ya: dulu kokoye asiyama ka:dle demama apopo. ^r 30:20 Sebulun hi ya: dulu kokoye di dla ta:dlowe demama apopo.

²¹Epame alotle ya: matle amseyemala hamaiyo, epo ya: hiye Daina diyo.

²²Epame Godtapo ma Leisolye malapame ya:ta inoma sumale yu dalepame ya:ta yimlala isukumolowe itiyamale hamiyo. ²³Epalati ya:tapo mopapo polopame maseyemala hamaiyo. Epame epo atlaiyo, “Godtapo na:ta wota:le koko hapulomaye ma-hamastalepo,” diyo. ²⁴Epedeme maseyemala e ya: hiye Yosep^s diyo. Epame ma epo atlaiyo, “Na: malama, GODtapo na: watle ma maseyemala hale hamilipe,” diyo.

Yokob ya: aliya halota sikemte pasatamtale

²⁵Epapedeme Leisoltapo Yosep hamale alotle Yokobtapo Laban watle epo atlaiyo, “Na: solotama watapo mo itle ma na: mo ikadepe dla ilame tlowama. ²⁶Epedeme na:tapo Liya mate epo Leisol mate halomolowedeme wa: oko patoye ma-hamhaluwapo. Epapedeme wa: na: wola: dapiyamte i mate epame na: yimlala mate na: watle halopine. Na: epalati mo-tlowama,” diyo.

²⁷Amasiyama Labantapo asiyama epo atlaiyo, “Hao, wa:ta na: saliyome tlowe poka:dena. Adipalati, na:ta inoma natalimale tle natili dulu dla GODtapo wa: tle na: dla gadle pato himimhalapo. ²⁸Epedeme na: solotama wa:ta hema me-halloweye. Epapedeme wa:ta midla hallepodepame na: asiyamaye adisowa wa: watle hamipa:?” diyo.

²⁹Amasiyama Yokobtapo asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Epedeme mo-wa:malamana, na:tapo wa: mate halemama wa: oko patoye ma-hamhaluwapo. Epalati wa: aliya halotapo sikemte mo-pasatamtawapo. ³⁰Epapele dulu dla na:ta ka:yapa puwa oloma edla wa: aliya haloye pase pasataleta halana. Amasiyama wata oloma hema wa: aliya halotapo sikemte kustipo tame elapo. Adipalati, GODtapo na:ta koko halomale tle wa: dla gadle pato himhaluwapo. Amasiyama wata oloma hema alilatapo mo-puapo, na:tapo naskamu na: yimlala siyapo tlo omhalloweye,” diyo.

³¹Epapele tlope Labantapo asiyama Yokob watle ma epo atlaiyo, “Na: asiyama adisowaye wa: watle hamipa:?” diyo.

Epalati asiyama Yokobta ya: watle epo atlaiyo, “Epedeme asiyamaye ipo. Na: solotama wa: aliya halo dulu dla aliya dilikili mate epo dudulalimale mate epo popokalle mate tlo hohomolowama.[†] ³²Epapele dulu dla wa:ta na: watle koko e hane dlepiye, na: eta wa: mate medla halemama wa: oko hamhallepe. ³³Epapedeme itapu dla wa: matle puame na: aliya halo natilati dilikili siyapo mate epo dudulalimale siyapo mate epo popokalle siyapo mate natilipiye, wa: na:ye ikadepe po-uhalalo wekele mleni dlepe.”

^s 30:24 Yosep hi ya: dulu kokoye ya:tapo ma hale hamilipe demama apopo. [†] 30:31 Aliya dilikili mate epo dudulalimale mate epo popokalalimale mateye oloma edla pase pasataiyo. Amasiyama kamale siyapo tlo sikemte pasatepo elaiyo.

³⁴Epalati Labantapo yu edla solotamale himmama epo atlaiyo, “Yao, me-ka:pi,” diyo.

³⁵Amasiyama alila oloma edla Labantapo hemele tame Yokobta ya: dla hohomele dle aliya halo dilikitalo mate epo dudulalimale mate epo popokalalimale mateye elepame pateka:mu dla elemtaiya diyo.

³⁶Epalati Laban ya: akimlalatapo aliya ewoloye eleme mo pateka:mu, duka dla hutiyemama alila dapahatlope polollalo mo dla elemtamalaiyo. Amasiyama Yokobtapo koko i pomalamalalo aliya halo opi medla pomelleye me-omhalaiyo.

³⁷Epapele dulu dla Yokobtapo Labanta ya: aliya uhohopo elemtale natipame ya:tapo dali dlo kolepame kapala dollomama woloma ka:pi dudulumtuluiyo, aliya kapala dudulli some ha:ha:lepo depame.

³⁸Epame aliyata yú dlalo mo mateka:pi dla kellemtaiyo, yia:tapo yú dlomsiyamama dali dudulli natilipo depame. ³⁹Epame yia:tapo dali eta ha:ha: mila:pi tle halomsiyapo depo yimlala usulumama isikimi dudulalimale mate epo popokalalimale mate tlo usullupo depame.

⁴⁰Epame yia:tapo yimlala usullati Yokobtapo yimlala hapuloma hohopo tame miyelo alikili dla ipila:iyo. Epame matle aliya opi tlo elemtame Laban aliya dudulalimale mate dilikitalo mateta ha:ha: yia: mila:pi dla ipila:iyo, yia:tapo halomsiyapo depo yimlala dudulalimale mate dilikitalo mate tlo hatitimelepo depame. Epalati Yokobtapo aliya dudulalimale mate epo dilikitalo mate epo popokalalimale mate ala usulliye elemtame ma ya: aliya mate hatlo godiyo. ⁴¹Epame matle aliya halo i-itiyamaletapo hoholomolowedeme ha:ha:laiyo Yokobtapo dali dudulliye halopame yia: mila:pi dla kellemdiyo. ⁴²Amasiyama aliya halo hohopeyalimaletapo hoholomalati ya: dali dloye pokellalo wekemdiyo. Epapele koko tle aliya halo i-itiyamaleta hatitimale tlo Yokobta hohomdiyo. Amasiyama hohopeyalimaleta hatitimale tlo Labanta hohomdiyo. ⁴³Epapele koko tle Yokob ya: aliyatapo sikemte pasatamtamama ya:ye alisisi pasatale oplami diyo. Epame ya: oko so ma sikemte pasatepo elemama ya: donki aliya mate epo ya: ka:mol aliya mate sikemte kustimtame elaiyo.

Yokobta Laban tle teletale

31 ¹Epedeme Laban ya: akimlalatapo Yokob koko dla yu ipo balemyaiyo, “Ya:tapo di ata omhaluwa aliyaye ma ya:ta hohomama ya:skamu ya:ye alisisi pasatale oplami depo halapo,” demyaiyo. Epalati Yokobta yia:ta yu balemyaley me-daliyo. ²Epame Labanta ya: watle elle himhala koko ma me-malanatiyo.

³Epalati GODtapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ma ilame wa: mo ikadepe dla tane. Epapalati na:tapo wa: mate hallowepo,” diyo.

⁴Epapele dalepame Yokobtapo ya: wola: dapiyamteye ya:ta aliya omhallalo mo dla pulupo depame yia:ye sisilamaiyo. ⁵⁻⁷Epame yia:

watle epo atlaiyo, “Na: wata mo-malanatima, wua: atapo na: dla elle himhala kokoye. Amasiyama dulu edla na: a Aisek ya: Godtapo na: mate halemama wua: atapo na: watle wotiyalle pohamimdena. Epapedeme wua: mo-wua:malamana, na:tapo wua: a oko pato hamhaluwaye. Epapele tope ya:tapo na: dla isikimi mala-atlale koko hamama na: oko asiyamaye alila opi dla meyelo de epo ma alila opi dla meyelo de demhaluwapo. ⁸Epammama ya:ta atlemama, ‘Wa: oko asiyamaye aliyata yimlala usulumama popokalalimale siyapo usullati wa:tapo hohoma demhallepe,’ dlati aliyatapo yimlala usulumama mepo popokalalimale siyapo tlo usulumduwapo. Epame matle wua: ata atlemama, ‘Wa: aliya yimlala dudulalimale usullati hohoma demhallepe,’ dlati aliyatapo mepo dudulalimale siyapo tlo usulumduwapo. ⁹Epapele koko tle Godtapo wua: a aliya hapulomaye ma na: watle hohopo iwapo.

¹⁰Epapeleye aliyatapo hoholomtlowe alilata pulati na: milamalo natimama ipo natiwa. Aliya hapulomata hoholomyale oloma edla isikimi aliya pate dudulalimale mate epo popokalalimale mate tlo hoholomyela natiwa. ¹¹Epalati milamalo natili dulu edla God ya: banakaka oplamitapo na: watle epo atluwa, ‘Yokob.’ Epapalati na: asiyama epo atluwa, ‘Yao, na: me-dalemelema,’ duwa. ¹²Epalati ya:ta epo atluwa, ‘Wa: natima; isikimi aliya pate dudulli mate epame popokalalimale mateta hoholomyapo. Adipalati, na:tapo Labanta wa: dla batalimale koko hapuloma halomhaluwaye me-natiwa. ¹³Epapedeme na:ye wa:ta duka dla puame Betel mo dla ellati wa: dla malame woyamuwa Godpo. Wa:tapo mo edla ewalaye oloma hitomeleme dakopala ewala di dla sipame na: dla yu itiyapo himiwapo. Epedeme wa: Laban mate halaye memelepame mahapele wa: mo ikadepe dla ilamtane,’ duwa.”^u

¹⁴Epapeleye Leisol mate epo Liya mate Yokobta yia: watle atlamale yu dla ka:pi demama epo atlaiyo, “Di ata polati dita ya: tle alisisi halomolowe hawa. ¹⁵Epame ya:tapo dia:ye elele meyelo so some omhalemama wa:ta di halomama ya: watle asiyama pato himiwaye e isikimi mo-dosomuwapo. ¹⁶Epedeme Godtapo alisisi hapulomaye di a tle mo-kokolahapame ma watapo dia: mate epo di akimlala mate dla hapiwapo. Epapedeme wa: Godta atlamale yu e dalemama dolumane,” diyo.

¹⁷⁻²¹Epedeme Yokobye ya: doko Labanye po-atlalo hemele mo-tlowedeme ma-dinapiyo. Amasiyama alila oloma eye Labantapo ya: aliya halo dlaloye ketlemhalla taiyo. Epalati yoti Leisoltapo mo-tlowedeme sela:mama hemele hetame ya: a Laban aya dla biskapa god dlopi dota mimita:peleye halomaiyo. Epame Yokobtapo ya: wola: dapiyamte mate epo ya: yimlala mate ka:mol aliya di dla ipila:pame ya: a Aisekta hala mo

^u 31:13 Yen 28:18-22

Keinan dla ilame ma-tamalaiyo. Yia: tamalemama yia: alisisi hapuloma mate aliya halo hapuloma mateye eleme tamalaiyo. Yia: tame Yupalates aloma patoye ulupame ma Giliyad mo dla hetamalaiyo.

Labanta Yokob hamolowedeme alotle dodolomtale

²²Epedeme alila dapahatlope mo-pololepo hallati alotle Labantapo toko ipo natitepo Yokobta ma-tale halla natiyo. ²³Epalati ya:ta koko i natipame ya: asiyadulo elepame alila 7 dulu dla Yokobta tale alotle dodolomtamalaiyo. Epapeleye yia: tame Yokobye Giliyad mo dla kimpohalla halla natiyo. ²⁴⁻²⁵Epalati yia: mape seme mateka:pi medla kimpohutiyeiyo. Epalati utula:la oloma edla Godtapo milamalo malame Laban watle epo atlaiyo, “Wa: Yokob watle koko atlamolowedemeye woloma malapo atlamelepe,” diyo.

²⁶Epalati Labantapo tame Yokob umpame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: adipalati na:ye mala-atlepame na: utukakaye hemele opahale sota hohopo tamdiye epapele some hohopo puwa? ²⁷Epedeme wa:tapo na: watle woloma wa:ta alikili a:ma woyama kokoye atlematiye, na: eta wa: mate woloma daya dele pato himpame wua:ye sala sale mate alikili a:ma woyamaiya dlemla. ²⁸Epame wa:ta epo hemele tale koko tle na:tapo na: mamadulo dla epo na: utukaka dapiyamte dla namkale dle yu atlepame pohuhulamana. Epapele koko tle wa:ye batalimale koko pato ma-hauwapo. ²⁹Epapedeme na: dla itiyamale elapo, wa:ye batalipo hamastloweye. Amasiyama wa: a ya: Godtapo wata utula:la milamalo malame na: dla epo atla, ‘Wa: Yokob dla koko atlamolowedeme woloma malapo atlamane,’ de. ³⁰Epedeme na: malama, wa:ta wa: a hala dla tlowedeme sikemte malamale pato himhaluwaye. Amasiyama wa: adipalati na: god dlopi dota mimita:pele mate uhalopo puwa?” diyo.

³¹⁻³²Amasiyama Yokobtapo ya:llu Leisolta biskapa god dlopi dota mimita:peleye hemele uhalopo puale kokoye woloma pomalamalalo Laban watle epo atlaiyo, “Na: puluwedeme wa:ye po-atlana. Adipalati, na:ta malamaleta wa:tapo wa: utukakaye ma ilame elemalala duwa. Epedeme dia: dulu dla oplami haletapo wa: god dlopi dota mimita:pele halopo puale hallopeye, ka:dena oplami etlo polowe dla himiloweye. Epapedeme wa: na: asiyadulo mila:pi tle wa: alisisi totapame natipo halopo tane,” diyo.

³³Epalati Labantapo ya: biskapa dlopi dota mimita:pele godye totamtame Yokobta ellalo dla tuwame totama, epo ma Liyata ellalo dla tuwame totama, epame ma tuwame Liya mate epo Leisol mate yia: gadlalo wola:ta hutiyelalo dla tuwame totama diyo. Amasiyama ya: ponatiyo. Epalati ma mosukulu dla Leisolta ellalo dla totamala tuwaiyo. ³⁴Amasiyama biskapa dlopi dota mimita:pele god eye Leisoltapo duli dulu dla hatipame ka:mol aliya dimsisi di dla himpame di tle polaiyo.

Epapele koko tle Labantapo Leisolta ellalo mo dla tuwame totamalati ponatilalo wekiyo.

³⁵Epame Leisoltapo ya: a Laban watle epo atlaiyo, “A, na:ta ka:mol aliya di tle alikili a:ma potullalo pola koko dla wa: na: dla ase sikemte siyalademiya. Adipalati, na:ye na: toto koko natipo poloma,” diyo. Epapalati Labantapo kimna:ya duluye sikemte totamaiyo, amasiyama ya: ponatiyo.

³⁶Epalati Yokobtapo sikemte siyalademama ya: doko Laban watle epo atlaiyo, “Wa: apa batalimaleye na: dla natima:? Epame wa: na: apa aiyalmaye hauwokokomalati wa:tapo na:ye dodolompuo? ³⁷Adipalati, wa:ta na: alisisi hapuloma dulu dla totapame natili kokoye na: asiyadulo mate epo wa: asiyadulo mate yia: mila:pi tle hatitimane. Epalati edla anta ikadepe koko hata:-e depa natilowepo.

³⁸Epedeme na:tapo sokomoko 20 dulu dla wa: oko patoye ma-hamhaluwapo. Epapele dulu dla wa: aliya halota yimlala usulumtale oloma edla aliya yemala haletapo popowana. Epame na:tapo wa: aliya halo dulu dla aliya haleye poyummdena. ³⁹Epame alila opita moko esemalatapo wa: aliya hale yumulati ma asiyama na:tapo na: aliya tlo wa: watle hamame imduwapo. Epame wa: aliya haletapo haodle hallati na: watle asiyama wa:ta himine demduwapo. ⁴⁰Epammhalemama sali patotapo na: dla yumduwapo, epame utula:la kapumale patotapo pulati woloma pe-elemdena. ⁴¹Epame na:tapo sokomoko 20 dulu dla wa: oko hamhalemama asiyama pa:le oko halalo oplami some haluwapo. Epapele dulu dla sokomoko 7 semeye Liya halowedeme wa: oko hamhaluwapo, epame ma sokomoko 7 semeye Leisol halowedeme wa: oko hamhaluwapo. Epame ma mosukulu sokomoko 6 ipiye wa: aliya halo opiye hohomolowedeme oko pato hamhaluwapo. Amasiyama epapele tlope wa:tapo alila hapuloma dulu dla na: oko asiyamaye meyelope meyelope demhaluwapo, woloma hatlo dla pohamimhalana. ⁴²Amasiyama na: a Aisek mate epo na: mama A:iblaham mate yia: Godtapo na: mate haluwapo. Epapele koko tle wa:tapo na:ye alisisi dimi po-tane dena. Amasiyama Godtapo wa:ta na: dla elle himhalemama koko hamhaluwa mate epo na:ta wa: yilo oko pato hamhaluwa mate natipame wata utula:la wa: dla woyapame wa:ye molo atlalepo,” diyo.

Laban mate Yokob mate yu itiyapo himili

⁴³Epalati Labantapo Yokob watle epo atlaiyo, “Liya mate epo Leisol mateye na: utukakapo, epame yia: yimlalaye nolëpo, epame aliya halo e ma nolëpo. Epapele dulu dla koko hapuloma wa:ta hema natiye, eye ikadepe nolëpo. Amasiyama na: na: utukaka mate epo yia: yimlala mate ma ilame hohomolowedeme yu hale po-atlowa. ⁴⁴Epapedeme ka:dena, dita madipatatapo sadle halowedeme yu itiyapo himimama ewalaye hatlo kolumolowa,” diyo.

⁴⁵Epalati Yokobtapo ewala pato hatlo tatile hapame oloma hitomeleme pameliyo. ⁴⁶Epame ya: asiyadulo watle epo atlaiyo, “Ewala opi halopame yimkata mateka:pi dla alupo kolupo pameliya,” diyo. Epalati yia:tapo ewala halopame yimkata alupo kolupo pamelepame ma yimkata Laban mate ewala kolumale mateka:pi dla popa:mama daya deiyo. ⁴⁷⁻⁴⁸Epame Labantapo Yokob watle epo atlaiyo, “Ewala kolumale itapo wa: mate na: mate sadle halowedeme yu itiyapo himi iye nati-imama apelepe,” diyo. Epapele koko tle Labantapo ewala kolumale e ya: hiye semama Yegal Sahaduta” diyo. Amasiyama Yokobta ma ewala kolumale hatlo metlo semama Galed diyo.

⁴⁹Epame Labanta ma epo atlaiyo, “Dita madipatata duka gladepame me-ya: mo dla ta ta dlepiye, GODtapo dia:ye di tle omhallepe,” diyo. Epapeleye ewala kolumale hatlo meye ma opata semama Misa^w diyo. ⁵⁰Epame Labantapo ma epo atlaiyo, “Wa:ta adipammama na: utukaka dla wotiyalle hamipame ma a:ya hale halepiye, wa: malamelepe, Godta dia:ye me-omhalapo. ⁵¹⁻⁵²Epedeme ewala pato oloma hitomeleme pabelle i mate epo ewala hatlo kolumale i matetapo wa: mate epo na: mate sadle halowedeme yu itiyapo himiliye malamama apelepe. Epedeme na:ta wa: watle wotiyalle hamilowedeme ewala kolumale eye pohotlatlowa, epame wa: mape na: watle wotiyalle hamilowedeme ewala kolumale eye pohotlapuluwa. ⁵³Epapedeme wa: mama A:iblaham mate epo na: mama Nahol mate yia: Godtapo dia: dulu dla koko glادللالo hallepe,” diyo. Epalati Yokobtapo ya: a Aisek ya: God hi tle yu itiyapo himili iye dolumhallowepo depame solotamale himiyo.

⁵⁴Epame Yokobtapo tamali di dla God hi di dla ta:demama aliya halo yumpame God watle hamiyo. Epo ya: asiyadulo watle daya dla puaiya diyo. Epapeleye yia: daya depame tamali di medla hutiyeyiyo.

⁵⁵Epame utulalati ikadepe Labantapo ya: utukaka dapiyamte mate epo ya: mamadulo mate dla namkale dle yu atlepame yia:ye huhulapo gudepo ma ya: mo dla ilame taiyo.

Yokobta Iso watle namkale dle alisisi hapilowedeme dinapele

32 ¹Yokobta ya: doko mate esemhalepo depo ma-tlati God ya: banakaka sota tulume ya:ye umaiyo. ²Epalati Yokobtapo yia: natipame epo atlaiyo, “Pona:malamana, iye Godta hedepo yallalo mo sepena,” diyo. Epammama ya:tapo mo e ya: hiye semama Mahanaim^x diyo.

³⁻⁵Yokobtapo ya: yu hamtlalo so taiya demama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: tame na: bapa Iso watle yu ipo atlaiye, ‘Na:ye Yokobpo, ya: yu dla

^v **31:47-48** Hi dapiyamte yia: dulu kokoye ewala kolumale itapo dia:ye imelepe demama apopo. ^w **31:49** Misa hi ya: dulu kokoye omhalema demama apopo. ^x **32:2** Mahanaim hi ya: dulu kokoye hedepo yallalo kimna:ya dapiyamte demama apopo.

salladepo sela:lalo oplami. Na:tapo Laban mate halepo gudepame ma wata ya: hala dla ilame pumhalema,' diye. Epame ya: dla ma ipo atellepe, 'Na:ye na: bulumkiyawa aliya mate epo donki aliya mate epo sipi aliya mate epame na: oko so mate puma,' diye. Epame matle ya: watle epo atlaiye, 'Na: yu iye ya: dla hamima, ya:tapo na:ta pua kokoye momolo malapame na:ye sadle mate selepo depame,' diye," diyo. Epapeleye ya:tapo ya: opa watle yu ipo atlepame ya: bapa Iso hala dla taiya diyo. Epalati yia:tapo tame ya: bapa Isoye Seil^y mo dla hallati natipame yu eye atlamaiyo.

⁶Epame yu hamtlalo sotapo ma ilame puame Yokob watle epo atlaiyo, "Wa: bapa Isoye 400 opa eleme hema pumhalapo," diyo.

⁷Epalati Yokobtapo yu i dalepame sikemte wota:iyo. Epammama ya:tapo ya: opa mate epo ya: aliya halo mate alumale dapiyamte dla hukulupo ipila:iyo. ⁸Adipalati, ya: ipo malamaiyo, "Isotapo alumale hale dla puame hustamhallepiye, asiyama alumale hale dla ha:ha:lalo so tlo potlopo depo," malamaiyo.

⁹Epammama Yokobtapo inoma sumama epo atlaiyo, "GOD, wa:ye na: a Aisek ya: Godpo epame na: mama A:iblaham ya: Godpo. Wa:tapo na: watle atlemama, 'wa: mo dla epo wa: asiyadulo dla ma ilame tane,' duwapo. Epame wa:tapo na: mate halemama na:ye gadle himhalli duwapo. ¹⁰Epedeme na:tapo naskamu na:ye koko pa:le depo haluwa tlope wa:tapo na: dla ka:ka:dle kokoye ma-halomhalemduwapo. Epame na:tapo mo-powataliya Yoden aloma ulume Laban hala dla tamama isikimi na: dali ku tlo hame tauwapo. Amasiyama wata oloma hema na: aliya mate epo na: opa mateta sikemte pasatamha:ha:po. ¹¹Epedeme God, na:ye na: bapa Iso do dulu tle seme alikili a:ma woyamane. Adipalati, ya:tapo na: mate na: wola: mate epo na: yimlala mate potimalala depame. ¹²Amasiyama wa:tapo na: dla yu itiyapo himmama, 'wa: mamadulotapo pasatamama asila some sesa:lowe pa:le hallepe,' duwapo. Epame wa: ma na: watle atlemama 'na:tapo wa: mate halemama wa: gadlalo hallowepo' duwapo."^z

¹³⁻¹⁴Epapeleye Yokobtapo medla elepo polomama Iso watle namkale dle alisisi hamiloweye dinapomama ya: gaut aliya dulu dla 200 molalatalo mate epo 20 patetalo mate hohopo alikili dla ipila:iyo. Epame matle sipi aliya dulu dla 200 molalatalo mate epo 20 patetalo mate hohopo alikili dla ipila:iyo. ¹⁵Epame matle ka:mol aliya dulu dla 30 molalatalo mate epo yia: yimlala mate hohopo alikili dla ipila:iyo. Epame ma bulumkiyawa aliya dulu dla 40 molalatalo mate epo 10 patetalo mate hohopo alikili dla ipila:iyo. Epame ma donki aliya dulu dla 20 molalatalo mate epo 10 patetalo mate hohopo alikili dla ipila:iyo. ¹⁶Epammtepo

^y 32:3 Seil mo i ya: hi haleye Edom mopo. ^z 32:12 Yen 22:17

gudepame Yokobtapo ya: oko so watle aliya halo alumale meyelope meyelope dle iwoloye omhala omhala demtaiya demama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: tatle itapu dla tamalemama alumale hale tatle itapu tle tlali ma alumale haleta medla telepe, epalati ma alumale haleta medla ta demha:ha:iya,” diyo.

¹⁷⁻¹⁸ Epapeleye Yokobtapo ya: oko so itapu aliya elemtlalo so watle epo atlaiyo, “Wua: aliya iwolo elemtlali Isota wua: natipo wua: watle atlemama ‘wua: hadima tama:?’ depame ma wua: watle atlemama, ‘iye ana aliyata:?’ depame ma wua: watle atlemama, ‘wua: dokopala oplami anata:?’ dlatiye, ma wua:ta ya: watle ipo atlaiye, ‘Aliya iye wa: yu dla salladepo sela:lalo oplami Yokob tete, ya:tapo wa: watle isikimi namkale dle tle hapilowedeme puma,’ diye,” diyo.

¹⁹ Yokobtapo yu hatlo me-iye aliya alumale meyelope meyelope dle elemtlalo so watle atlamaiyo. ²⁰ Epame yia: watle ma epo atlaiyo, “Wua: tame Iso watle atlemama na:ye ala alotle puma dle yu atloweye welimiyo,” diyo. Adipalati, ya: malamaiyo, “Pona:malamana, na:tapo namkale dle alisisi eye Iso watle momolo hapilipiye, eta ya:tapo na: batalimale dla siyaladepo halaye wellipe,” diyo. ²¹ Ya: epo malapame namkale dle alisisi tatle Iso watle ma-hapila taiya depame ya: tlo aseka medla hedepame alila hatlo medla yaliyo.

Yokobtapo God mate madipata poposila:lepo dudupulli

²²⁻²³ Amasiyama utula:la dukuslopi oloma edla Yokobtapo ya: wola: mate epame ya: akimlala 11 mate epo ya: alisisi hapuloma mate yia: tatle Yabok aloma ulumyame pomeliyo. ²⁴ Amasiyama ya: tlo meyelope ala aloma seme medla me-polaiyo. Epalati oplami haleta utula:la puame ya:ye hamame poposila:lepo ya: mate madipata dudupulalimsiyamaiyo. Yia:ta madipatatapo mepo poposila:lepo dudupulalimsiyamama me-ala:himiyo. ^a ²⁵ Epapele dulu dla oplami hale etapo ya:ta potla:mtlalo wekelati asiyama Yokob tlo akolo dla heyumama akolo holataiyo. ²⁶ Epame Yokob watle epo atlaiyo, “Ma-ala:himima. Epapedeme na: mo-tlowama,” diyo.

Amasiyama Yokobtapo asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Na: yilo inoma sumane. Epalati asiyama na:ta wa:ye ma-tane dlowepo,” diyo.

²⁷ Epalati asiyama oplami eta Yokob watle epo atlaiyo, “Wa: hi anata:?” diyo. Epapalati asiyama Yokobta epo atlaiyo, “Na: hiye Yokobpo,” diyo.

²⁸ Epalati asiyama oplamita epo atlaiyo, “Wata oloma itle kotiyapo tamama wa: hiye matle po-Yokob demha:ha:lowa. Amasiyama wa: hiye matle Isael^b demha:ha:lepe. Adipalati, wa:tapo God mate epo opa mate natalimale dulu dla wa:tapo ma-tla:mtalepo,” diyo. ^c

^a 32:24-26 Hos 12:3-4 ^b 32:28 Isael hi ya: dulu kokoye God mate poposila:lepo dudupulli demama apopo. ^c 32:28 Yen 35:10

²⁹Epalati Yokobtapo oplami e watile epo atlaiyo, “Wa: hiye anata:?” diyo. Epalati asiyama oplami eta epo atlaiyo, “Wa: adipalati na: hiye dallowe solotama:?” depame Yokobye inoma sumale mate gadepame ma-taiyo.^d

³⁰Epalati Yokobtapo mo hi eye semama Peniyel^e depame epo atlaiyo, “Na:ye God mila:pi ikadepeye natilipo, epapele tlope na: pasakalota pohaudena,” diyo.

³¹Epapele dulu dla salita matlati Yokobtapo akolo holatale mepele mo e saliyome woloma sukomtama halaiyo. ³²Epapedeme wata oloma hema Isalael sotapo aliya mo demama akolo oloma dla mo ha:ha:lalo podlomasemde. Ame adipalati, Godtapo Yokobye akolo oloma dla heyumama akolo holatauwapo.

Yokob mate epo Iso mate mamisika: namkale dle

33 ¹⁻²Yokobtapo Peniyel mo saliyome tamhalemama natilati Isotapo ya: 400 opa mate ala pateka:mu tle pumhalla natiyo. Epalati Yokobtapo Isota pula natipame ya: yimlalaye alumale meyelo pe meyelope dle dla hatitimama ya: oko so wola: dapiyamte yia: yimlala mateye wua: tatle itapu dla taiya diyo. Epalati Liya mate epo ya: akimlala mate medla tamalaiya diyo. Epalati Leisoltapo mosukulu ya: maseyemala mate alotle tamalaiya diyo. ³Epame Yokob tlo ya: tatle itapu tle tame ya: bapa Iso ala pateka:mu tiyama tle me-pumhallati ya: umula tamama 7 oloma dla heodepo alumata akukulume pola demtaiyo.

⁴Amasiyama Isota kukulumpuame ya:ye hampo poposila:pame hulumama sikemte amaiyo. Epalati Yokob mape sikemte amaiyo.

⁵Epame Isotapo wola: mate epo yia: yimlala mate pumha:ha:lali tlapame Yokob watile epo atlaiyo, “Wola: iwolo mate epo yimlala iwolo mate anawolota:?” diyo.

Epalati Yokobtapo asiyama ya: watile epo atlaiyo, “Yia:ye Godtapo na: watile halopiwa wola: mate epo yimlala matepo,” diyo.

⁶Epalati ya: oko so wola: dapiyamteta yia: yimlala mate puame Iso hete sitali isili dla heoheodiyo. ⁷Epame ma medla Liyatapo ya: yimlala mate puame Iso hete sitali isili dla heoheodiyo. Epame Leisoltapo mosukulu alotle ya: maseyemala Yosep mate puame Iso hete sitali isili dla heoheodiyo.

⁸Epalati Isotapo asiyama me-halemama Yokob watile epo atlaiyo, “Na:ta duka dla pumama tetla:mpuale aliya haloye adipapoloweta:?” diyo.

Epapalati asiyama Yokobta ya: watile epo atlaiyo, “Na:tapo wa: dla siyele hamimama namkale dle alisisi eye wa: dla halopilipo,” diyo.

⁹Amasiyama Isotapo epo atlaiyo, “Ei yemala, na: dla aliya halo sikemte pasatana, epedeme mowolo me-eleman,” diyo.

^d 32:29 Koko 13:17-18 ^e 32:30 Peniyel hi ya: dulu kokoye God ya: mila:pi demama apopo.

¹⁰Epalati ma asiyama Yokobtapo epo atlaiyo, “Hao, bapa, wa:ta na: natipame namkale dle kokoye nati-imama na:ta namkale dle alisisi halopi-iyē me-halomane. Adipalati, wa:ta na: natipo sikemte siyelati na:tapo wa: mila:pi natimama semte God mila:pi natimapo de,” diyo. ¹¹“Epedeme Godtapo na: mate halemama alisisi hapulomaye na: watle ma-ala:po hapiwapo. Epapedeme na:ta namkale dle alisisi wa: watle halopiye me-halomane,” diyo. Epele dulu dla Yokobtapo sikemte me-ha:ha:mhallati Isotapo namkale dle alisisi eye me-halomaiyo.

¹²Epammama Isotapo Yokob watle epo atlaiyo, “Di yimkata mo-tlowa,” diyo.

¹³Amasiyama Yokobtapo Iso watle epo atlaiyo, “Di yipta yimkata wa: mate potlowa. Adipalati, na: yimlala opiye ala pta yimka:sikili, mo pateka:mu epapeleye hapele tlowe po-ala:na. Epame aliya halo mape yimlala ala yimka:sikili deme meme me-ilimtamalapo. Epapele dulu dla ditapo ma-hapele sikemte ullumtamellepiye, aliya halo yimlala ala usulliyē pallipe. ¹⁴Epapedeme wa: tatle itapu me-tane. Di epalati woloma alotle wa: dolumtame wa:ta hallalo Seil mo dla tame woyamolowepo,” diyo.

¹⁵Epalati asiyama Isota epo atlaiyo, “Na:tapo na: opa opiye wa: mate medla pomollowepo, yia:tapo wa: gadlepo depame,” diyo.

Amasiyama Yokobtapo asiyama epo atlaiyo, “Na: natima, wa:ta na: mate mo-sadepo hala kokoye. Epedeme na: sikemte siyema. Epapele dulu dla wa: na: ase sikemte malamiya, aseka wa: mo dla ma ilame tane,” diyo.

¹⁶Epalati Isotapo ma ilame ya: mo Seil dla taiyo. ¹⁷Amasiyama Yokobtapo ya: wola: mate epo ya: yimlala mate mo edla potamallalo ma Sukot mo dla tamalaiyo. Yia: edla tame woyapame ya: wola: mate epo ya: yimlala mateta ha:ha:lowe aya haiyo. Epame ya: aliya halota ha:ha:lowe kimna:ya ma halomaiyo. Epapele koko tle mo hiye Sukot^f demdiyo.

¹⁸Epapele alotle Yokobtapo Sukot mo e saliyo me tame Keinan mo dla tame woyamaiyo. Epame Sekem mo alikili tle kimpo halaiyo. ¹⁹Epapele dulu dla mo ya:ta kimili ta:la eye Sekem ya: a Hamol ya: ta:layo. Epapeleye Yokobtapo 100 elo mani mate Hamol ya: akimlala tle ta:la eye haiyo.^g ²⁰Epame mo edla Yokobtapo God dla alinepi poyupo ha:lalo tile haiyo. Epo tile e ya: hiye semama El Elohe Isael^h diyo.

Daina uhale koko

34 ¹Alila haletapo Liya yoti Dainata ipilatalo yimkadulo Sekem mo dulu edla ha:ha:lalo soye natila taiyo. ²Amasiyama ya: edla tlati mo dulu edla dokopala hallalo Hibai elele halē oplami Hamol yami

^f 33:17 Sukot hi ya: dulu kokoye kimna:ya demama apopo. ^g 33:19 Yos 24:32; Yon 4:5

^h 33:20 El Elohe Isael hi ya: dulu kokoye Isael so yia: Godpo demama apopo.

Sekemtapo ya: natipame ya:ye uhaiyo. ³Epame Sekemtapo Dainaye sikemte siyalahamama ya:ta Daina dla sikemte solotamale pato ela kokoye ya: watle atlamaiyo. ⁴Epammama ya:tapo ya: a watle epo atlaiyo, “A, wa: na:ta a:ya i halowe api dinapene,” diyo.

⁵Epapeleye Yokobtapo Sekemta yoti uhale kokoye dalepame koko hale pohalalo, aseka ya: akimlala aliya halo omha:ha:la tale soye ompolaiyo. ⁶Epapele dulu dla Sekem ya: a Hamoltapo yamita Daina halowe kokoye Yokob mate esemolowedeme mo-puaiyo. ⁷Oloma medla Yokob ya: akimlala mape aliya omha:ha:le tle mo-puame woyamaiyo. Epame yia: puame Sekemta koko halë dalepame yiyelepame sikemte siyalasiyaladiyo. Epammama yia:tapo epo atlamyaiyo, “Sekemtapo Isalael so dla batalimale koko halëpa?” demyaiyo.

⁸Epalati Sekem ya: a Hamoltapo Yokob mate epo ya: akimlala mate dla epo atlaiyo, “Na: maseyemala Sekemtapo Daina dla sikemte solotamale pato elema. Epapedeme ya:ta halepo depame ya: watle me-hamiya,” diyo. ⁹“Epedeme ka:dena, ditapo dia: dulu dla di utukakaye asiyama ha asiyama ha dlowe ka:pi,” diyo. ¹⁰“Epapelepiye, eta wua:tapo ma dia: mate yimkata ha:ha:lepe. Epame di ta:la opiye wua:tapo asiyama mate halopame medla me-ha:ha:lepe,” diyo.

¹¹⁻¹²Epalati Sekemtapo Yokob mate epo ya: akimlala mate dla epo atlaiyo, “Wua:tapo Dainaye na: watle hamilipiye, asiyama adipapele koko pato wua:ta halowa dlepiye, na:tapo koko eye wua: watle hapo hamilowepo,” diyo.

¹³Amasiyama Sekemta Dainaye mo-uhale koko tle Yokob ya: akimlalata Sekem mate epo ya: a Hamol mate dla mala-atlemama epo atlamyaiyo, ¹⁴“Di posolotamasema, diyotimalaye kapala pokestlalo wekele oplami dla hamiloweye. Adipalati, koko itapo dia: dla wota:le koko hampulupe,” demyaiyo. ¹⁵“Epapedeme wa:tapo wa: opa mate dita kapala kotipo ha:ha:ye wua: ma epo ha:ha:lepiye, di eta diyotimalaye wa: watle hamilowepo. ¹⁶Epapelepiye, eta ditapo dia: dulu dla wola:ye asiyama ha epo asiyama ha demha:ha:mama mo medla yimkata opa hatlope depo ha:ha:lowepo. ¹⁷Amasiyama wua:tapo kapala pokotimalalo wekelepiye, di eta diyotimalaye wa: watle pohamilalo me-sume mo i saliyome tlowepo,” demyaiyo.

¹⁸⁻¹⁹Epalati Hamol mate epo yami Sekem mate yu i dalepame solotamale himpame Sekemtapo ma-hapele kapala kestla taiyo. Adipalati, ya: Daina halowe dla sikemte solotamale pato elaiyo. Epapele dulu dla Sekem iye ya: asiyadulotapo ya:ye di dla hamhetamdiyo. ²⁰Epapedeme Sekemtapo ya: a Hamol mate mo dulu dla tame opata alupo esemalalo mo dla opa hapuloma sisilapame yia: watle epo atlaiyo, ²¹“Yokob woloye dia: mate namkale depo ha:ha:lowe sikemte solotama. Epapedeme di ka:dena, yia:ye elempuame yimkata ha:ha:mama dia: dulu dla di

utukakaye asiyama haloma epo asiyama haloma demha:ha:loweye.

Epame yia:tapo di ta:la ipiye asiyama mate halowe ma me-ka:pi.

²²Amasiyama dulu edla di koko hatlo itlo halowepo, di yia: mate hatlope depo ha:ha:lowedeme yia:ta kapala kotipo ha:ha:ye, epammama di mape di opaye kapala kotimolowepo. ²³Epedeme dita epapelepiye, eta yia: aliya halo mate epo yia: alisisi hapuloma mate diyole dlepe. Epapedeme ka:dena, dita hapulomatapo kapala kotimoloweye,” diyo.

²⁴Epalati Sekem so hapulomata yu i dalepo ka:dena demama yia:ta hapulomatapo kapala mo-kotimaiyo.

²⁵⁻²⁶Epame alila dapahatlope pololepo alotle opaye ala kapala kotipo hekaka alomale mate me-hutiyemyaiyo. Epalati Yokob ya: akimlala dapiyamte Simiyon mate epo Libai mateta yia: aipa:ya halopame Sekem soye ala pomalamalalo me-popa:myelati mo dulu dla tuwame opa hapulomaye potimtamaiyo. Yia: opa potimtalemama Hamol mate epo Sekem mate ma potimaiyo. Epame yia: Sekem aya dla hetame yotimala Dainaye seme ma yia: aya dla tamalaiyo. ²⁷⁻²⁸Epalati Yokob ya: akimlala opitapo Sekemta yia: yotimala Daina dla koko halë tle asiyama tame mo edla alisisi hapulomaye uhalomama sipi aliya hapuloma mate epo gaut aliya mate epame donki aliya mate epame alisisi hapuloma mate halopame alikili a:ma woyamaiyo. ²⁹Epame wola: mate epo yimlala mate mape hohopame alikili a:ma woyamaiyo.

³⁰Amasiyama Yokobtapo koko i dalepame Simiyon mate epo Libai mate dla epo atlaiyo, “Wua: adipalati koko ipapele hao? Watapo mo hema ha:ha:lalo Keinan so mate epo Pelisi so matetapo dia: dla sikemte elle pato himilipe. Epedeme wua: natiya, dia:ye opa pase pato, epapedeme yia:tapo dia: mate opahale dlepiye, yia:ta di poyulupe,” diyo.

³¹Amasiyama ya: akimlalata asiyama yia: a watle epo atlaiyo, “Ka:deta:, yia:tapo diyotimalaye isikimi duka dla sela:lalo a:ya some semtame uhaloweye?” diyo.

Yokobtapo ma ilame Betel mo dla tale

35 ¹Godtapo ma Yokob watle epo atlaiyo, “Wa: mo i saliyoume ma Betel mo dla halla tane. Adipalati, mo edla wa:tapo ka:yapa wa: bapa tle teletlati wa: dla woyamuwa God eye na:po. Epedeme wa: edla tame God dla alinepi poyupo ha:lalo tile hane,” diyo.ⁱ

²Epalati Yokobtapo ya: wola: mate epo ya: akimlala mate epame opa opi ya: mate ha:ha:lalo so mate dla epo atlaiyo, “Wua: dulu dla biskapa dlopi dota mimita:pele god hutiyeye alikili a:ma pololepame yú huhutapame tluka amko didiyepo ha:ha:iya, God mila:pi tle woloma ha:ha:lowedeme. ³Adipalati, di mo iye melepame ma Betel mo dla telepe. Mo edla na:tapo God dla alinepi

ⁱ 35:1 Yen 28:11-17

poyupo ha:lalo tile hapame ya: hi di dla ta:dlowepo. Adipalati, God eta na:ta upiyele dulu dla sela:lali ya:tapo gadle pato himhaluwapo,” diyo.

⁴Eपालati opatapo yia: dulu dla dlopi dota mimita:pele biskapa god mate epo sutulu mate uptipame Yokob watle halopiyo. Eपालati ya:tapo alisisi eye halopame Sekem mo mateka:pi dla dali pato hallalo hala sitali isili dla muwalepo hatiyo. ⁵Epame Yokob mate epo ya: wola: mate epo ya: yimlala mate epame opa opi yia: mate tale so mate ma-tamalaiyo. Amasiyama Godta mo yimlala mateka:pi dla popa:myale so dla wowota:le hamilati yia:tapo Yokob wolota ma-tlati yia: mate opahale dlowedeme yia: alotle podolumtamallalo wekiyo.

⁶Epapeleye alila haletapo Yokob woloye ma-tame Betel mo dla woyamaiyo. Amasiyama mo Betel i ya: hi haleye semama Lus demdepo. ⁷Epedeme mo edla Yokobtapo God dla alinepi poyupo ha:lalo tile hapame tile e ya: hiye El Betel diyo. Adipalati, ya:tapo Iso tle teletame mo edla ellati Godtapo ya: dla woyamuwapo.

⁸Epapeleye yia: edla ha:ha:lali Yokob ya: wai Lebeka gadlalo a:ya Debolaye mo-powaiyo. Eपालati ya: motoye Betel mo dla dali sitali isili dla hamatiyo. Epame dali e ya: hiye dupa kolomama a:lle dali diyo.

⁹Epapedeme Yokobtapo Betel mo dla hallati Godta matle ya: dla puame woyapame epo atlaiyo, ¹⁰“Wa: hiye matle po-Yokob demha:ha:lowa. Amasiyama wa: hiye matle Isalael demha:ha:lepe.” ¹¹Na:ye itiyamale Godpo. Epame na:tapo wa: mamaduloye ma-a:ma sikemte pasatepo mellowepo. Epame wa: mamadulo opitapo dokopala hi halopo ha:ha:mtelepe.^k ¹²Epapedeme na:tapo A:iblaham mate epo Aisek mate dla hamiwa ta:laye matle wa: mate epo wa: mamadulo mate dla hamilowepo,” diyo.

¹³⁻¹⁴Epapele dulu dla Godta ya: mate yukamhalepo gudepo me-hetlati Yokobtapo ewala pato pamelepame God hi di dla ta:dlowedeme wain yú mate epo dakopala mate ewala di dla simaiyo.^l ¹⁵Epapedeme Yokobtapo mo e semama Betel diyo.

Leisolta mopapo hatostamama powale

¹⁶Epapeleye Yokob wolotapo Betel moye memeleme ma Eपालat mo dla tamalaiyo. Yia: ala duka dla me-tamalemama Leisoltapo owayemala hatostlowedeme wotiyalle natiyo. ¹⁷Epele dulu dla ya: wotiyalle menatimelemama owayemala hatostaiyo. Eपालati ya: gadlalo a:yatapo ya: watle epo atlaiyo, “Ase sikemte wota:miya! Wa: ma maseyemala hale hamapo,” diyo. ¹⁸Amasiyama Leisoltapo dupa mosukulu ketame tulluwedeme yukamama maseyemala hiye Benoni^m diyo. Ya: epo

^j 35:10 Yen 32:28 ^k 35:11-12 Yen 17:4-8 ^l 35:13-15 Yen 28:18-19 ^m 35:18 Benoni hi ya: dulu kokoye na:ta wotiyalle halë maseyemala demama apopo.

atlepame mo-powaiyo. Amasiyama Yokobtapo maseyemala e ya: hiye ma Benyaminⁿ diyo.

¹⁹Epedeme yia: Epalat mo dla tamalemama Leisolta polati duka medla polomeliyo. Epapeleye wata oloma hema Epalat moye semama Betliyem demdepo. ²⁰Epalati Yokobtapo Leisolta powale wabasi malanatilowedeme ewala patota wabasi di tle pameliyo. Epapedeme ewala eye wata oloma hema ala me-polapo.

²¹Epame Yokobtapo ma mo e meleme ma Migidal Edel mo tla:mtame halemama kintimsela:iyo. ²²Epapele dulu dla Yokobta mo edla me-hallati me-ya: maseyemala Lubentapo ya: wai hale Bilhaye uhaiyo. Epapeleye ya: a Yokobtapo koko iye alotle me-daliyo.^o

Yokob ya: akimlala

²³Epedeme iye Yokob ya: akimlala 12 ipo. Epeleye ya:llu hale Liyatapo akimlala 6 hatitimaiyo, yia: hiye Luben, epo Simiyon, epo Libai, epo Yuda, epo Isakal, epame Sebulun.

²⁴Epame ma ya:llu hale Leisoltapo akimlala dapiyamte hatitimaiyo, yia: hiye Yosep mate epo Benyamin mate.

²⁵Epame ya:llu Leisol ya: oko a:ya Bilhatapo akimlala dapiyamte hatitimaiyo, yia: hiye Dan mate epo Naptali mate.

²⁶Epame ya:llu hale Liya ya: oko a:ya Silpatapo akimlala dapiyamte hatitimaiyo, yia: hiye Gad mate epo Asel mate. Epedeme yimlala hapuloma iwoloye Yokobtapo Padan Alam mo dla halemama hatitimaiyo.

²⁷Epapeleye Yokobtapo ya: a Aisek Heblon mo dla hallati natila taiyo. Heblon mo hi haleye Mamele epame Kiliyat Alba. Epedeme mo iye A:iblahamta ka:yapa halale mopo.^p ²⁸⁻²⁹Epapedeme Aisektapo mo edla halemama 180 sokomoko umpame powaiyo. Epalati ya: akimlala dapiyamte Iso mate epo Yokob mateta yia: a motoye polomeliyo.

Iso ya: mamadulo

36 ¹Aisek yami Iso ya: hi haleye Edom demdepo. Epame ya: mape ya: mamaduloye sikemte pasatana.

²Epedeme Isotapo Keinan wola: dapiyamte halomaiyo. A:ya hale hiye Ada, Hitai elele halë oplami Elon yotiyo. Epame a:ya hale hiye Oholibama, Hibai elele halë oplami Sibeon yami Ana yotiyo.^q ³Epame ya: matle ya: nana, Ismael yoti Basemat haiyo. Basemat eye Nebayot ya:layo.^r

⁴Epapeleye Iso ya:llu Adatapo maseyemala hatlo himiyo, ya: hiye Elipas. Epame Iso ya:llu hale Basemattapo maseyemala hatlo himiyo, ya: hiye Luwel. ⁵Epame Iso ya:llu hale Oholibamatapo akimlala dapahatlope

ⁿ 35:18 Benyamin hi ya: dulu kokoye na: dowala do maseyemala demama apopo.

^o 35:22 Yen 49:4 ^p 35:27 Yen 13:18 ^q 36:2 Yen 26:34 ^r 36:3 Yen 28:9

hatitimaiyo, yia: hiye Yus, epo Yalam, epo Kola. Epedeme Isotapo Keinan mo dla halemama akimlala iwoloye hatitimaiyo.

⁶⁻⁸Epapedeme Iso mate epo Yokob mate yia:ta madipatata Keinan mo dla ha:ha:le dulu dla yia: aliya halota sikemte pasatamama mo ha:ha:lowe kustimalati ya: bapa Isotapo ya: wola: mate epo ya: yimlala mate epame ya: aliya halo mate epo ya: alisisi hapuloma mate ma mo hale Seil mo dla ha:ha:lala taiyo.

⁹Isoye Edom elele halë so yia: mama patopo. Epedeme ya: mamadulo Seil mo dla ha:ha:lalo so yia: hiye ipo.

¹⁰⁻¹³Iso ya:llu hale Adatapo maseyemala hatlo himiyo, ya: hiye Elipas. Epalati Elipas ya: akimlala hiye Teman, epo Omal, epo Sepo, epo Gatam, epo Kenas. Epame Iso yami Elipasta ma a:ya hale Timna hapame maseyemala hatlo himiyo, ya: hiye Amalek.

Iso ya:llu hale Basemattapo maseyemala hatlo himiyo, ya: hiye Luwel. Epame Luwel ya: akimlala hiye Nahat, epo Yela, epo Sama, epo Misa.

¹⁴Epame ma Iso ya:llu hale Sibeon yami Ana yoti Oholibamata akimlala dapahatlope hatitimaiyo, yia: hiye Yus, epo Yalam, epame Kola.

¹⁵⁻¹⁶Epapele dulu dla Iso ya:llu Adata himili maseyemala Elipas tle elele meyelope meyelope dle iwolota ha:ha:iyo, Teman so, epo Omal so, epo Sepo so, epo Kenas so, epo Kola so, epo Gatam so, epo Amalek so. Epedeme elele meyelope meyelope dle iwoloye Edom mo dla ha:ha:iyo.

¹⁷Epame ma Iso ya:llu hale Basematta himili maseyemala Luwel tle elele meyelope meyelope dle iwolota ha:ha:iyo, Nahat so, epo Yela so, epo Sama so, epo Misa so. Epapedeme elele meyelope meyelope dle iwolo mape Edom mo hatlo medla me-ha:ha:iyo.

¹⁸Epame ma Iso ya:llu hale Ana yoti Oholibama tle elele meyelope meyelope dle iwolota ha:ha:iyo. Yus so, epo Yalam so, epo Kola so.

¹⁹Epedeme elele meyelope meyelope dle hapuloma hema hutiyemtuluye, hatlo Iso tle kotiyamale elelepo. Iso ya: hi haleye Edom.

Seil ya: elele halë so

²⁰⁻²¹Iso ala Edom mo dla pohallalo hallati Holi elele halë oplami hale Seil tate mo edla halaiyo. Epedeme elele meyelope meyelope dleta oplami Seil etle kotiyamaleye iwolopo. Lotan so, epo Sobal so, epo Sibeon so, epo Ana so, epo Dison so, epo Esel so, epo Disan so. Epapedeme elele meyelope meyelope dle iwolo mape Edom mo hatlo medla me-ha:ha:iyo.

²²Epapeleye Lotan ya: akimlalaye Holi mate epo Homan matepo. Epalati Lotan ya: nanaye Timnapo.

²³Epalati Sobal ya: akimlala hiye Alban, epo Manahat, epo Ebal, epo Sepo, epo Onam.

²⁴Epame ma Sibeon ya: akimlala hiye Aiya mate epo Ana matepo. Epapeleye Ana itapo ya: a donki aliya halo omhalemama dalupa pa:le mo dla yú matale natiyo.

²⁵Epapele dulu dla Ana ya: yimlala hiye Dison mate epo Oholibama matepo.

²⁶Epalati Dison ya: akimlala hiye Hemdan, epo Esban, epo Itlan, epo Kelan.

²⁷Epalati ma Esel ya: akimlala hiye Bilhan, epo Saban, epo Akan.

²⁸Epalati ma Disan ya: akimlala hiye Us mate epo Alan matepo.

²⁹⁻³⁰Epapedeme Holi elele halomale soye iwolopo, Lotan so, epo Sobal so, epo Sibeon so, epo Ana so, epo Dison so, epo Esel so, epo Disan so. Epapedeme elele meyelo meyelo dle iwoloye Seil mo dla ha:ha:iyo.

Edom mo dokopala so

³¹Epapele dulu dla Isael mo omhallalo dokopala ala pohallalo hallati dokopala so opi iwolo tatile Edom moye dokopala depo ha:ha:iyo.

³²Dokopala oplami haleye Beol yami Bela. Ya:ye Dinaba mo dla hallalo oplamipo.

³³Epame Belata mo-polati Yela yami Yobabta halaiyo. Ya:ye Bosla mo dla hallalo oplamipo.

³⁴Epame Yobabta mo-polati matle Husamta halaiyo. Ya:ye Teman mo dla hallalo oplamipo.

³⁵Epame Husamta mo-polati ma Bedad yami Hadadta halaiyo. Ya:ye Abit mo dla hallalo oplamipo. Ya:ta halemama Moab mo dla tame Midiya so mate opahale demama ya: opatapo tla:mtaiyo.

³⁶Epame Hadadta mo-polati ma Samlata halaiyo. Ya:ye Masleka mo dla hallalo oplamipo.

³⁷Epame ma Samlata mo-polati ma Saula halaiyo. Ya:ye Yupalates aloma pili dla Lehobot mo dla hallalo oplamipo.

³⁸Epo Saula mo-polati ma Akbol yami Bal Hananta halaiyo.

³⁹Epame Bal Hananta mo-polati ma Hadadta halaiyo. Ya:ye Pau mo pato dla hallalo oplamipo. Epedeme Hadad ya:lluye Matled yoti Mehetabelo, ya:ye Mesahab ya: awapo.

⁴⁰⁻⁴³Epapedeme Iso elele halomale soye iwolopo. Timna so, epo Alba so, epo Yetet so, epo Oholibama so, epo Ela so, epo Pinon so, epo Kenas so, epo Teman so, epo Mibsal so, epo Magdiel so, epo Ilam so. Epedeme elele meyelo meyelo dle iwolotapo Edom mo pato dulu dla miyelo mepo mo kestapo ha:ha: demtaiyo.

Milamalo natilalo oplami Yosep

37 ¹Yokobtapo ya: ata halale mo Keinan dla me-halaiyo. ²Epapeleye Yokob yami Yoseptapo 17 sokomoko halemama ya: bapadulo Bilha ya: akimlala mate epo Silpa ya: akimlala mate yimkata ya: a aliya halo omha:ha:mdiyo. Epele dulu dla Yoseptapo ya: bapadulota batalimale koko halomyale hapulomaye hemele ya: a watile tame esemdiyo.

³Epapele dulu dla Yokobtapo ya: maseyemala Yosep tlope sikemte malamale pato elemdiyo. Adipalati, ya:tapo mo-totoyemala halemama Yosepye himiwapo. Epeleye alila haletapo ya: atapo Yosep watle tluka alisisi ka:dle hamiyo. ⁴Epalati ya: bapadulotapo tluka alisisi e natipame epo malamaiyo, “Dia: atapo Yosep tlo sikemte malamale pato himhalema,” demdiyo. Epammama yia:tapo Yosep dla elle pato himha:ha:mama ya: dla sadle yu hale po-atlemdiyo.

⁵⁻⁸Epapeleye Yoseptapo ya:ta utula:la elemama milamalo natiliye ya: bapadulo dla esemama epo atlaiyo, “Na: wata utula:la elemama milamalo ipo nati. Dita yimkatatapo osalo dla tame witi daya kolepame keketipoliyemsiyama. Amasiyama dulu edla nolë ketepolli tlo duka dla hitomeleme hallati asiyama wua:lë keketipoliyele tlo alikili tle sillidepo ha:ha:mama nolë dla heode demha:ha:,” diyo.

Epalati ya: bapadulotapo yu i dalepame sikemte siyalasiyalademama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: wa:ta malamaleta wa:ta dokopala hi hapame di omhalli depa malahalemama amma:?” diyo. Epammama ya: bapadulotapo ya: dla sikemte elle pato himha:ha:iyo.

⁹Epame Yoseptapo mamsika: milamnatiiyo. Epame ma ya: bapadulo dla esemama epo atlaiyo, “Na: milamnatili hale ipo nati. Sali mate epo mama mate epo tamili 11 matetapo na: dla heoheode dempopa:,” diyo.

¹⁰Epame ya: ma tame ya:ta milamnatiliye ya: a watle atlaiyo. Epalati ya: atapo yu i dalepame alimama epo atlaiyo, “I apa koko dla milamalo natimama api? Wa: na: mate epo wa: wai mate epame wa: bapadulo mateta puame wa: hete sitali isili dla heoheodlepe depa malamama amma:?” diyo.

¹¹Epedeme ya: bapadulotapo koko hema ya: dla siyalasiyalademama elle pato himiyo. Amasiyama ya: atapo koko hema apa koko natimama apuwo depame sikemte malamale pato me-himhalaiyo.^s

Yosepye ya: bapadulota Ismael so dla hamame ili

¹²Epapele dulu dla alila haletapo Yosep ya: bapadulota yia: a aliyaye osamokolo delepo depame Sekem mo mateka:pi dla elemtame ha:ha:iyo. ¹³⁻¹⁴Epalati Yokobta yami Yosep watle epo atlaiyo, “Wa: wa: bapadulo Sekem mo dla ha:ha:ye tame natine. Wa: tame yia: natipame yia:ta koko halomha:ha:ye natipo puame na: watle atlamane,” diyo. Epalati Yoseptapo Heblon mo saliyome ma Sekem mo dla ya: bapadulo natila taiyo. ¹⁵Ya: tame Sekem mo dla ya: bapadulo totamsela:lati oplami haleta ya: natipame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: apa totamsela:ma:?” diyo.

¹⁶Epalati asiyama Yosepta ya: watle epo atlaiyo, “Na: na: bapadulo mate epo yia: aliya mateye totamsela:ma. Wa: yia:ye me-nati?” diyo.

^s 37:11 Taiya 7:9

¹⁷Amasiyama oplami eta ma asiyama epo atlaiyo, “Yia: mo iye masaliyome tamalemama ‘di Dotan mo dla tamalema’ duwa,” diyo. Epalati Yoseptapo ma Dotan mo dla tame natilati ya: bapadulota edla yia: aliya halo omha:ha:la natiyo.

¹⁸⁻¹⁹Amasiyama Yosepta ala pateka:mu tle pumhallati ya: bapadulotapo natipame ya:ye yumuluwedeme yu himimama epo atlamyaiyo, “Milamalo natilalo oplami mo-puapo! ²⁰Epedeme ya: yumpame munamu dulu dla hamastlowa. Epame di a watle atlemama moko esemalata yumme dena dlowepo. Epame ya:ta milamalo tlamhalale kokoye apa kokota woyamolowe depo omha:ha:lowepo,” demyaiyo.

²¹⁻²²Amasiyama Lubenta ya: eidulotapo Yosep yumuluwedeme yu himili dalepame yia: watle epo atlaiyo, “Di ya:ye poyumuluwa! Amasiyama isikimi munamu dulu dla me-hamastlowa,” diyo. Epapele dulu dla Lubenta yu ipo atluwaye, ya: malamaiyo, Yosepye ma munamu dulu tle holahapame ya: a hala dla seme puluwedeme apuwapo.

²³⁻²⁴Epapeleye Yosepta pulati ya: bapadulotapo ya:ye hampame ya: a Yokobta tluka ka:dle asiyomelleye uptipame ya:ye munamu dulu dla hamastaiyo.

²⁵Epame yia: daya dlowedeme popa:mama natilati Ismael elele halë sotapo Giliyad mo tle ma Isip mo dla tamalemama ullu ka:dle pamalalo alisisi mate epo dakopala mate halopo ka:mol aliya dla kolupo tamalla natiyo. ²⁶⁻²⁷Epalati Yudatapo ya: bapadulo dla epo ya: eidulo dla epo atlaiyo, “Di poka:dena, di ei bidulo yumpame hemele hatiyomolloweye. Adipalati, ya:ye di ei ikadepepo. Epedeme isikimi Ismael so dla hamame ipame asiyama mani tlo halowa,” diyo. Epalati yia:tapo Yudata atlale yu dalepame solotamale himiyo.

²⁸Epedeme Ismael sotapo mo-mateka:pi dla pumullati ya: bapadulotapo Yosepye munamu dulu tle holahapame ya:ye yia: watle hamame imama asiyama 20 elo mani tlo halomaiyo. Epalati Ismael sotapo Yosepye Isip mo dla hamame tamalaiyo.^t

²⁹Amasiyama Lubenye ya: eidulotapo Yosep munamu dulu tle holahale ya: ponatilalo wekiyo. Epapele koko tle ya:tapo alotle puame munamu dla toko ipo natitepo ya: ei Yosepye ma-hawa hallati sikemte dupa kolemmama ya: tluka tallatalladiyo. ³⁰Epame tame ya: eidulo watle epo atlaiyo, “Yosepye ma-hawa halema. Epedeme na: apa koko hapa:?” diyo.

³¹Epalati Yosep ya: bapadulotapo gaut aliya yumpame Yosep ya: tlukaye omali dla sosokoliyo. ³²Epame omali sosokolle tlukaye hamtame yia: a Yokob watle nati-imama epo atlaiyo, “Di tluka iye mopumulumama api duka dla ella nati. Epedeme tluka iye ikadepe wa: maseyemala teteta: depame woloma malanatilipo depame hampua,” diyo.

^t 37:28 Taiya 7:9

³³Epalati Yokobtapo tluka eye woloma natipo malanatipame epo atlaiyo, “Yao, ikadepe iye na: maseyemala tlukapo. Pona:malamana, moko esemalatapo ya:ye yumme deyo,” diyo.

³⁴Epedeme Yokobtapo ya: maseyemala Yosep yilo dupa kolle pato himimama ya: tluka tallatalladepame ma dupa kolle tluka didiyepo polaiyo. Epame ya:tapo alila selemalli dulu dla ya: maseyemala yilo dupa kolle pato himhalaiyo.

³⁵Amasiyama Yokobtapo epo dupa kolle dulu dla hallati ya: akimlala mate epo ya: utukaka mateta ya: gadlowedeme pumulaiyo. Epapele tlope yia:tapo yia: a gadlowe po-ala:iyo. Epammama Yokobtapo epo atlaiyo, “Na:tapo na: maseyemala yilo me-ipo dupa kolemhalemama me-polowepo,” diyo.

³⁶Epapele alila oloma edla Ismael sotapo Yosepye Isip mo dla hamame tame oplami Potipa watle hamame imama asiyama mani tlo haiyo. Epedeme oplami Potipa iye Isip mo dokopala oplami Pelo ya: aya alikili tle omha:ha:lalo so yia: dokopala oplamipo.

Yuda mate epo Tama mate yia: koko

38 ¹Epapele alila oloma edla Yudatapo ya: bapadulo medla saliyome ma Adulam mo dla hallalo oplami Hila mate halla taiyo.

²Epeleye ya: edla tame halemama Keinan oplami Suwa yoti natipame me-haiyo. ³Epame ya: a:ya e hapo halemama maseyemala himiyo. Epalati maseyemala e ya: hiye El diyo. ⁴Epame ya:llu ma mopapo polopame maseyemala hale himiyo. Epalati ya: waitapo ya: hiye Onan diyo. ⁵Epame yia: ma Kesib mo dla ha:ha:lali ya:llu ma mopapo polopame maseyemala hale hamaiyo. Epalati ya: hiye Sala diyo.

⁶Epeleye itapu hamale maseyemala Elta ma-ta:lali ya: a Yudatapo ya:ta a:ya halowe api ka:diyo. Epalati Eltapo a:ya Tamaye haiyo. ⁷Amasiyama Elye GOD mila:pi tle batalimale koko patoto halomhallati GODtapo ya:ye yumiyo.

⁸Epame Elta mo-polati ya: a Yudatapo yami hale Onan watle epo atlaiyo, “Di aiyalma dolumama wa: bapa ya:llu dupulapi polaye ma wa:ta hane. Epame wa: bapa powale elo dla hallowe maseyemala himine,” diyo.

⁹Amasiyama Onantapo ya: bapa elo dla hallowe maseyemala himilowe posolotamaiyo. Epammama ya:tapo Tama mate elale oloma edla ya: nalakaleye alikili dla o-olotimdiyo, ya:ta mopapo popollalo wekelepo depame. ¹⁰Epapedeme ya:ta ipapele koko hamhallati GODta koko e natimama posiyelalo wekiyo. Epalati GODtapo ya:ye yumiyo.

¹¹Epedeme Yuda ya: posolotamaiyo, ya: maseyemala Salata ma Tama hapame poloweye. Epammama ya: moma Tama watle epo atlaiyo, “Wa: aseka tame wa: a mate halane. Na: maseyemala Salata alotle ta:pame wa:ye halepe,” diyo. Epela dalepame Tamata ma ilame ya: a mate halla taiyo.

¹²Epame sokomoko opi mo-pololepo alotle Yuda ya:llu mo-powaiyo. Epalati ya:tapo ya:llu yilo dupa kolemalaleta ma-tame gudlati ya:mkale Adulam mo dla hallalo oplami Hila mate tame Timna mo dla ya: sipi aliya dlalo ketlemhala natila tamalaiyo.

¹³Amasiyama Yuda ya: moma Tamatapo Yudata Timna mo dla mo-puale kokoye me-daliyo. ¹⁴Epapele dulu dla ya: mo-malamaiyo, Yuda yami Salata mo-pato depo hala kokoye. Amasiyama epapele tlope ya: moma Yudatapo yami Salaye ala ya: watle pohamilalo halaiyo. Epalati asiyama ya:tapo Yuda elemolowedeme ya: dupulapi tluka uptipame isikimi duka dla sela:lalo a:ya some ya: mila:piye tlukata bopudepo tame Enaim mo kosukulli kokoloma tala dla Timna dla tlalo api dla ompolaiyo.

¹⁵⁻¹⁶Epalati Yudatapo edla pumhalemama ya: momata me-polla natipo semte isikimi duka dla sela:lalo a:ya tepo depame ya: mate ella puane diyo. Epalati ya: moma eta epo atlaiyo, “Na:ta wa: mate ellepiye, wa: adisowa na: watle hamipa:?” diyo.

¹⁷Amasiyama Yudatapo ya: moma woloma pomalanatilalo wekemama ya: watle epo atlaiyo, “Na:tapo gaut aliya halo amkota:leye wa: watle hamame iliwepo,” diyo.

Epalati ma asiyama ya: momata ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ta ikadepe na: watle gaut aliya halo hamame iliwepo depame na: watle alisisi hale hamine, wa:ta atlama koko eye ikadepe dlowedeme,” diyo.

¹⁸Epalati asiyama Yudata ya: watle epo atlaiyo, “Wa: apa alisisi halowe solotama:?” diyo.

Epalati asiyama ya:ta epo atlaiyo, “Na: solotama, wa:ta meleli sokolomama wa: hi mate himili asiyamhala eye e mate epo wa: dali ku mate halomolowama,” diyo. Epapalati Yudatapo ya: alisisi eye ya: watle halopipame ya: mate elaiyo. Epapele alotle ya: momata mopapo mo-polaiyo. ¹⁹Epapeleye ya: Yuda mate elepame ma ilame tame ya: aya dla duka dla sela:lalo a:yata didiyelalo tluka didiyepo elaleye uptipame ma ya: dupulapi tluka didiyeiyo.

²⁰Epapele dulu dla Yudatapo ya:mkale Hila watle epo atlaiyo, “Gaut aliya iye semtame a:ya e watle hamame imama asiyama na: alisisiye ilame halopo puane,” diyo. Amasiyama ya:mkale Hilaye tame totamsela:po a:ya e ponatilalo wekiyo. ²¹Epalati ya:tapo mo edla ha:ha:lalo so watle epo atlaiyo, “Duka dla sela:lalo a:ya Enaim mo kokoloma tala dla pollaloye da:?” diyo.

Amasiyama yia:ta asiyama epo atlaiyo, “Mo hema duka dla siyamalalo wola: hawa,” diyo.

²²Epalati Hilatapo ma ilame tame Yuda watle epo atlaiyo, “Na: a:ya eye ponatina. Adipalati, mo edla ha:ha:lalo sotapo na: watle atlemama duka dla siyamalalo wola: hema poha:ha:semde de,” diyo.

²³Epalati asiyama Yudata epo atlaiyo, “Mope, ya:ta na: alisisi me-halopo hallepo,” diyo. “Epedeme ditapo gaut aliya ya: watle hamame

iliwedeme semtale tope, di ya: ponatina. Epapedeme dita mamisika: gaut aliya iye semtelepiye, opata di natipo eimela:lepe,” diyo.

²⁴Epapele dulu dla mama dapahatlope mo-pololepo alotle Yudaye daliyo, ya: moma Tamata meyelo duka dla sela:le koko tle mopapo polale kokoye. Epalati Yudatapo koko e dalepame siyalademama epo atlaiyo, “A:ya eye haliyamale dla hamame puame pamelepo dlapata mistaiya,” diyo.

²⁵Amasiyama opatapo ya:ye dlapa dla mo-mistlowedeme hamame woyamalati ya:tapo ya: moma Yuda dla yu hamimama epo atlaiyo, “Oplami dali ku i mate epo meleli sokolomale i mate halopo hallalo oplamiye na: koko dulu dla pola owayemala ya: apo,” diyo.

²⁶Epalati Yudatapo dali ku mate epo meleli sokolomale mate malanatipame na: alisisipo diyo. Epame epo atlaiyo, “Na: batalimalepo, po-ya:ta batalimale. Adipalati, na:tapo na: maseyemala Salaye ma ya: wadle pohamina,” diyo. Epedeme Yudatapo ya: wadle wotiyalle pohamilalo wekepame ma ya: mate pe-ellalo wekiyo.

²⁷Epapeleye Tamata mopapo hatostlowe alilata mo-pulati ya: gadlalo a:yata ya: koko dulu dla owayimlala dapiyamte popa:la natiyo. ²⁸Epalati ya:ta mopapo hatostale oloma edla owayemala haletapo ya: do tatlle woyamaiyo. Epalati Tama ya: gadlalo a:yatapo tluka omteka:pele hame owayemala do woyamala himomelemama epo atlaiyo, “Owayemala i tatlle hatostama,” diyo. ²⁹Amasiyama epapele tope do eye ma ilame gilidlati ma asiyama ya: bapa tatlle ma-hatostaiyo. Epalati ya: gadlalo a:yatapo epo atlaiyo, “Wa: adipammama wa: tatlle haliyamale dla hatostao?” diyo. Epapele tle maseyemala e ya: hiye semama Peles^u diyo. ³⁰Epame ma ya: ei, do dla tluka omteka:peleta himomelletapo alotle hatostaiyo. Epalati ya: hiye semama Sela^v diyo.

Yosep mate epo Potipa ya:llu mate

39 ¹Epapele dulu dla Ismael elele halë sotapo Yosepye hamamtame Isip mo dla woyapame ya:ye oplami Potipa wadle asiyama halowedeme hamame iyo. Epedeme oplami Potipa iye Isip mo dokopala oplami Pelo ya: aya alikili tle omha:ha:lalo so ya: dokopala oplamipo.

²Epapeleye Yoseptapo Potipa aya dulu dla hallati GODta ya: mate halemama ya: sikemte gademhalaiyo.^w ³⁻⁴Epalati Potipatapo koko i natipame Yosep wadle ya: aya mate epo ya: alisisi hapuloma mate omhalane diyo. ⁵Epapedeme oloma etle kotiyapo Yoseptapo Potipa aya mate epo alisisi hapuloma mate woloma ka:depo omhallati GODta ya: mate halemama ya: sikemte gademhalaiyo. Epapele koko tle Potipatapo pakasiyamalalo alisisi sikemte pasatale oplami

^u 38:29 Peles hi ya: dulu kokoye hatostama demama apopo. ^v 38:30 Sela hi ya: dulu kokoye omteka:pele demama apopo. ^w 39:2 Taiya 7:9

halaiyo. ⁶Epedeme Yosepta ya: oko epo ka:depo hala natimama Potipatapo koko hale halowe pomalamalalo isikimi daya dlowe tlo sikemte malamdiyo.

⁷Amasiyama Potipa ya:llutapo Yosepta kipiliyemala ka:pi hallati natipame dupa hetamama ya: watle epo atlaiyo, “Na: solotama, wa: mate hatlope dlowedeme,” diyo.

⁸⁻⁹Amasiyama Yoseptapo alimama ya: watle epo atlaiyo, “Hao, na: wa: mate pohatlope dlowa. Adipalati, wa:wolali Potipatapo na: watle koko hapuloma hapimama woloma omhalane duwa. Ya:ta epo atlemama wa: tlo na:ta po-omhalane dena. Ame adipalati, wa:ye ya:llu ikadepepo. Epedeme na: adipammama batalimale koko ipapele wa: dla hapa? Adipalati, God mila:pi tle batalimale koko ipapele halowe poka:dena,” diyo. ¹⁰Amasiyama epapele dulu dla Potipa ya:llutapo Yosepta ya: mate hatlope dlepo depame alila hapuloma ya: ha:ha:mhalem diyo. Amasiyama Yoseptapo alimama ya: tle alikili a:ma teletam diyo.

¹¹⁻¹²Epapedeme alila haletapo aya duluye aya siyapo Yosep meyelo hallati Potipa ya:lluta puame Yosep tluka dla hamama epo atlaiyo, “Di aya siyapo dla bidulo ha:ha:po, epedeme wa: matime na: mate hatlope dene,” diyo. Amasiyama a:yata Yosep tluka dla hamamhallati Yosepta teletlati ya: tluka tlo puahaiyo. ¹³⁻¹⁵Epalati a:yatapo Yosepta teletamama tluka tlo medla pomeleme tale halla natipame ya: oko so sisilamaiyo. Epame ya:ta pula natipame ya: watle epo atlaiyo, “Hibulu oplami Yoseptapo na: uhalowedeme na: hamala mati. Epela na:ta alimama sikemte hiyella dalepo teletamama ya: tluka tlo medla pomelle ipo,” diyo.

¹⁶⁻¹⁷Epame ya:ta Yosep tlukaye medla himpolopo depo ya:wolalita mo-tamila:la pulati ya: watle epo atlaiyo, “Wa: oko halalo Hibulu oplami Yoseptapo na: uhala matilipo. ¹⁸Epalati na:ta sikemte hiyellati dalepame teletamama ya: tluka tlo medla pomelemtale ipo,” diyo.

¹⁹⁻²⁰Epalati Potipatapo sikemte siyalademama Yosepye hampame amtuwale aya dulu dla ka:staiyo. Epedeme amtuwale aya iye Isip so ya: dokopala oplami Pelo mape opaye amtuwale aya hatlo medla ka:ka:timhalem diyo.

²¹⁻²³Amasiyama GODtapo Yosep mate halemama ya:ye gadle pato himhalaiyo. Epalati amtuwale aya omhallalo oplamitapo ya: dla ka:dle koko natipame ma ya: watle amtuwale aya dulu dla ha:ha:lalo so hapulomaye omhalane diyo. Epalati Yosepta amtuwale aya dulu dla ha:ha:lalo soye woloma ka:pi omhallati natipame amtuwale aya omhallalo oplamitapo koko opi pahalomalalo isikimi Yosep dla pomelepame me-omhalaiyo.^x

Yosepta opa dapiyamteta milamalo tlamale kokoye bobotimatimale

40 ¹Epapele dulu dla alila haletapo Isip mo dokopala oplami Pelotapo ya: dla wain yú tipo hami demhallalo oplami mate

^x 39:21 Taiya 7:9

epo ya: daya ha:lalo oplami mate dla siyaladiyo. ²⁻³Ya: siyalademama yia:ye hohopame Yosepta amtuwale aya dulu dla hala hatlo medla ka:ka:timaiyo. ⁴Epalati amtuwale aya dokopala oplamita Yosep watle opa dapiyamte ewolo ma wa:ta me-omhalane diyo. Epame Yosepta yia:ye alila hapuloma amtuwale aya dulu medla me-omhalaiyo.

⁵Epapele dulu dla alila haletapo Pelo dla wain yú tipo hamilalo oplami mate epo daya ha:lalo oplami matetapo utula:la hutiyemama milamalo tlamaiyo. Amasiyama yia:ta milamalo tlamaleye yia: dulu kokoye poyia:malamana.

⁶Epapeleye utulalati edla Yosepta matime natilati yia:ta madipatatapo yia: mila:piye sikemte polowastame popa:iyo. ⁷Epalati Yoseptapo yia: watle epo atlaiyo, “Apa kokota wua: dla woyamalati mila:pi sikemte polowastame popa:ma?” diyo.

⁸Eपालati asiyama yia:ta Yosep watle epo atlaiyo, “Di wata utula:la hutiyemama milamalo tlama. Amasiyama milamalo tlamale ya: dulu kokoye oplami antapo di watle bobotimatipa:, dempopa:ma,” diyo.

Epalati Yosepta yia: watle epo atlaiyo, “Hatlo God tlo ala:na, wua:ta milamalo tlamale kokoye woloma wua: watle imoloweye. Amasiyama wua:ta tlamaleye na: watle atlamaiya,” diyo.

⁹⁻¹⁰Epedeme dokopala oplami dla wain yú tipo hamilalo oplamitapo ya: tate ya:ta milamalo natiliye Yosep watle esemama epo atlaiyo, “Na: elemama natilati gla:pi dlomoko dalita dlo dapahatlo tatlamale nati. Epeleye dlo edla dlomoko hahata pupame ma dlomoko ikadepeta dolahutiyemama ma-napo hutie. ¹¹Epapeleye na:tapo dokopala oplami Pelo ya: isilako hapame gla:pi dlomoko dlalipo dala isilako dla okolopame Pelo dla hami,” diyo.

¹²Epalati Yoseptapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ta milamalo natili ya: dulu kokoye ipo elema. Gla:pi dali dlo dapahatlope tatlamaleye, alila dapahatlope kokoye imama apopo. ¹³Epedeme alila dapahatlope pololepame dokopala oplami Pelotapo wa:ye amtuwale aya dulu tle alikili a:ma hamame woyamelepe. Epalati wa:tapo mamisika: ya: dla wain yú tipo hami demhallepe. ¹⁴Amasiyama wa:tapo ma alikili a:ma woyapame na:ye malamama dokopala oplami Pelo dla na: kokoye atlane, na:ta amtuwale aya dulu itle alikili a:ma woyamelepo depame. ¹⁵Ame adipalati, na:ye dlopi akumale tle na: mo ikadepe memelepame ma hema seme pumuluwapo. Epame na:ye koko pa:le amtuwale aya dulu hema ka:stauwapo. Amasiyama na: batalimale koko hale pohana,” diyo.

¹⁶Epapele dulu dla dokopala oplami Pelo daya ha:lalo oplamitapo Yosepta ya:mkaleta milamalo natili ya: dulu kokoye woloma ka:pi botomastlati natipame Yosep watle epo atlaiyo, “Wata utula:la na:ta milamalo natimama na:ye hakala duli tilimale dapahatlopeye palawa daya kolupame dokopala di dla ipila:po ta. ¹⁷Epapele dulu dla itapu di

tle pameleme polale duli dulu edla palawa daya Pelota delepo depame kolupo hame ta. Amasiyama teata puame palawa daya eye demya,” diyo.

¹⁸Epalati asiyama Yoseptapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ta milamalo natili ya: dulu kokoye ipo elema. Hakala duli tilimale dapahatlope eye alila dapahatlopepo. ¹⁹Epapedeme alila dapahatlope pololepame Pelotapo wa: dokopala iye ketamastepame wa: motoye deata dali di dla himomeleme ellati teata puame wa: moye delepe,” diyo.

²⁰Epapeleye alila dapahatlope pololepo alotle Pelotapo ya: hamale daya demama ya: oko so hapuloma sisilamaiyo, daya dele dla pulupo depame. Epame ya: dla wain yú tipo hamilalo oplami mate epo daya ha:lalo oplami mate amtuwale aya dulu tle alikili a:ma eleme woyamaiya diyo. ²¹⁻²²Epame yia:tapo mo-pulati Pelota ya: dla wain yú tipo hami demhallalo oplamiye sepame daya ha:lalo oplami tlo yumiya diyo. Epedeme koko hapuloma iye Yosepta atlamale koko mate ala:iyo. ²³Amasiyama wain yú tipo hami demhallalo oplamitapo Yosep kokoye dokopala oplami dla atlowepo depo yu himiliye mo-welipo hamastaiyo.

Isip mo dokopala oplami Pelota milamalo tlamale koko

41 ¹Sokomoko dapiyamte mo-pololepo halemama dokopala oplami Pelotapo milamalo tlamaiyo. Milamalo natimama ya:ye Nael aloma peleyama dla tulume halaiyo. ²Epalati bulumkiyawa aliya kakaliyapele 7tapo aloma yú tle woyapame aloma peleyama dla osamokolo dlomsiyamala natiyo. ³⁻⁴Epapalati bulumkiyawa aliya opi 7 sikemte bobatlalimale mape Nael aloma yú tle wowoyapame bulumkiyawa aliya yimkadulo 7 kakaliyapeleye gola:gola:diyo. Epame Pelota koko i natipame elale tle yieliyo.

⁵Epame ya: sila:timpolopo mamisika: elemama milamalo haleye ipo natiyo. Epeleye ya: elemama natilati witi dali hatlo medla witi daya moko sikemte sosoumale 7ta dola hutiyela natiyo. ⁶⁻⁷Epapele oloma medla witi daya gegeyalimaleta sosoumale 7ta ma medla wowoyapame witi daya sikemte sosoumale ka:ka:dleye gola:gola:diyo. Epapele oloma edla Peloye elale tle me-yieliyo. ⁸Epame utulala ikadepe sila:time polomama ya:ta milamalo tlamaleye apa koko tlamama apiyo depame sikemte momalampolaiyo. Epame ya:tapo ya: opa inoma natalimale so mate epo osolo watalo so mate sisilapame yia: watle bobotimatimaiya diyo. Amasiyama yia:tapo yeitamama yia: dulu kokoye ya: watle po-bobotimatimalalo wekiyo.^y

⁹Epalati Pelo watle wain yú tipo hamilalo oplamita puame ya: watle epo atlaiyo, “Epedeme na: na:ta mo-powataliya wa: watle atli depo weluwaye ma wata wa: watle atlowama,” diyo. ¹⁰“Epapedeme

^y 41:8 Da:n 2:2

mo-powataliya wa:tapo na: mate epo wa: daya ha:lalo oplami mate dla siyalademama dia:ye amtuwale aya dulu dla ka:ka:timuwapo.

¹¹Edla ha:ha:mama utula:la hale dla hutiyemama dita madipatatapo milamalo tlamuwa. Epele tlope dita milamalo tlamale yia: dulu kokoye podimalamana. ¹²Amasiyama dulu edla Hibulu oplami hale, Potipa ya: oko oplamitapo dia: mate amtuwale aya dulu edla me-haluwa. Epapeleye ditapo dita milamalo tlamale kokoye ya: watle atlamalati ya:tapo asiyama di watle yia: dulu kokoye ka:pi bobotimatimuwa. ¹³Epedeme ya:ta di watle atlamuwa kokotapo ikadepe mo-wowoyamuwapo. Epele dulu na:ye matle na: oko kotiyamama wa: dla wain yú tipo hamilalo haluwapo. Amasiyama daya ha:lalo oplami tlo wa:ta yumiwa duwapo,” diyo.

¹⁴Epele dalepame Pelotapo Yosepye ya: hala dla seme puaiya diyo. Epapalati Yoseptapo aiyo tapo yú woloma hutupame tluka ka:ka:dle didiyepo pollati ya: seme Pelo hala dla taiyo.

¹⁵Epalati Pelotapo ya: natipame ya: watle epo atlaiyo, “Na: wata utula:la elemama milamalo nati. Amasiyama ya: dulu koko botomastloweye oplami hale ponatisema. Amasiyama na: oko oplamita atlemama wa: tlo ala:na, dulu koko botomastloweye, de,” diyo.

¹⁶Epalati Yoseptapo asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Na: dla malamale hale hawa. Epapele tlope Godtapo wa: watle ya: dulu kokoye botomastlepe,” diyo.

¹⁷⁻¹⁸Epalati Pelota epo atlaiyo, “Na: elemama natilati na:ye Nael aloma pili peleyama dla tulume hala. Epalati bulumkiyawa aliya sikemte kakaliyalimale 7tapo Nael aloma yú dulu tle wowoyapame aloma pili dla osamokolo dlomsiyama. ¹⁹Epapele aloma medla bulumkiyawa aliya opi sikemte bobatlalimale 7 mape Nael aloma yú tle wowoyamalati nati. Epapele dulu dla na: aliya sikemte bobatlalimale ipapele ponatisemde. ²⁰Epapeleye bulumkiyawa aliya sikemte bobatlalimale 7 iwolotapo yimkadulo sikemte kakaliyalimaleye gola:gola:de. ²¹Amasiyama yia:ta epo gola:gola:depo ha:ha:le alotle natilati yia: dulu dla teta:le ponatina. Amasiyama yia:ta hapulomatapo poteta:lalo isikimi mepo ka:yapa bobatlalipo ha:ha:uwaye, ma mepo ha:ha:la nati. Na: epalati ma elale tle yiele.

²²Epame na: mamisika: elemama milamalo hale ipo nati. Witi dali hatlo medla witi daya sikemte sosoumale 7ta dola hutiyela nati.

²³⁻²⁴Epalati alotle ma witi daya opi gegeyalimaleta sosoumale 7tapo dali hatlo medla wowoyapame witi daya sikemte sosoumale 7ye gola:gola:dla nati. Epedeme na:tapo na: osolo watalo so watle na:ta milamalo tlamale yia: dulu kokoye na: watle bobotimatimaiya dle tlope, yia: na: watle po-bobotimatimana,” diyo.

²⁵Epalati Yoseptapo Pelo watle epo atlaiyo, “Wa:ta milamalo tlamale dapiyamte dulu hema yia: dulu kokoye ma-hatlope. Wa:ta milamalo

tlamale koko tle Godtapo ya:ta koko halowedeme hala kokoye wa: watle ma-nati-ilipo. ²⁶Epapedeme wa:tapo bulumkiyawa aliya sikemte kakaliyapele 7 tlamale mate epame witi daya sikemte sosoumale 7 dola hutiyela tlamale mate e ya: dulu kokoye sokomoko ka:ka:dle 7po. Epedeme itapu sokomoko 7 dulu edla dlowe alisisitapo sikemte pasatepo ellepe. ²⁷Amasiyama wa:tapo bulumkiyawa aliya sikemte bobatlalimale 7 tlamale mate epo witi daya gegeyalimaleta sosoumale 7 tlamale mate yia: dulu koko mape sokomoko 7po. Amasiyama sokomoko 7 dulu edla daya pa:le kokota ellepe.

²⁸Epedeme Godtapo ya:ta koko halowedeme hala kokoye wa: watle momolo nati-ilipo. ²⁹Epapedeme itapu sokomoko 7 pua dulu hema emale alisisitapo woloma ka:pi matamama dlowe alisisitapo sikemte pasatlepe. ³⁰⁻³¹Amasiyama ma alotle sokomoko 7 opi dulu dla emale alisisitapo woloma ka:pi pomatlalo gegeyalimama pallipe. Oloma edla dayata pa:mama Isip mo patoye sikemte batalipo hamastlepe. Epapele dulu dla opatapo daya pa:le dulu edla ha:ha:mama yia:ta ka:yapa sokomoko 7 ka:ka:dle dulu dla ha:ha:mama dlowe alisisi sikemte poposatilipo ha:ha:uwa kokoye wowellipe. ³²Epedeme Godtapo ikadepe koko i halowedeme ya:tapo milamalo tlamale dapiyamte iye wa: dla nati-ilipo. Epame ya:ta koko i halowe ye podekellowa, ikadepe woyamelepe.

³³Epedeme dokopala oplami, di ka:dena, daya alisisiye momolo itle mo-kokolumha:ha:lowa. Epapedeme wa:tapo oplami hale sikemte malamale oplamiye hulumane, dlowe alisisi kokolumolowe dla dokopala depo halloweye. ³⁴⁻³⁵Epame wa: ma opa opi hohomelepe, yia:tapo sokomoko 7 ka:ka:dle dulu dla Isip mo pato dla siyamama witi daya halopo puame aya dla koluma demha:ha:lepo depame.^z ³⁶Epapedeme wa:tapo koko eye halepiye, etapo sokomoko 7 batalimale dulu dla daya pa:le kokota pulati opata dlowe alisisi me-demha:ha:lepe. Amasiyama wa:ta koko e pahalalo wekelepiye, opa hapuloma Isip mo dulu dla ha:ha: soye pallipe,” diyo.

Pelota Yosepye Isip mo dokopala hallepo depame hulumale

³⁷⁻³⁸Yosepta koko eye atlamalati Isip mo dokopala oplami Pelotapo ya: opa mate yu i dalepame pta ka:pi demama solotamale himmama epo atlaiyo, “Hatlo Yosep tlo ala:na, dokopala oplami halloweye. Adipalati, God ya: Sokotapo ikadepe ya: mate halapo,” diyo.

³⁹Epame Pelotapo Yosep watle epo atlaiyo, “Godtapo na:ta milamalo natili ya: dulu kokoye wa: watle imalepo. Epedeme hatlo wa:ye sikemte ka:depo malamale oplamipo. ⁴⁰Epapedeme wa:tapo na: aya mate epo na: opa mate dokopala depo hallepe. Epalati opa hapulomatapo wa: yu dla

^z 41:35 Mo sotapo witi daya hauwalle oloma dla yia:tapo witi dayaye kokolumale 5 dla hukulupame dulu dla kolumale hatlo tlo Pelo watle halopimha:ha:lepe.

salladepo siyamelepe. Amasiyama hatlo monolo na:tapo wa: dokopala oplami hallowepo.^a ⁴¹Epedeme na:tapo wa:ye Isip mo pato dulu hema dokopala oplami hallepo depame itiyamale hamima,” diyo. ⁴²Epo atlepame Pelotapo Yosepta itiyamale ya: tle halë eye nati-iliwedeme ya: domoko dla alisisi asiyamhallaloye pustepo ma Yosep domoko dla asiyomeliyo. Epame Yosep watle tluka alisisi ka:ka:dle didiyemelepo ma ya: tumuku dla gold meleli sokolomaleye asiyomeliyo.^b ⁴³Epame ya:tapo Yosep watle ma ya: aliya koa hale hamiyo. Epapele dulu dla Yoseptapo aliya koa etle tlati ya: oko sotapo itapu tle tamalemama yu teta:le mate, “heodiya heodiya, Isip mo dokopala oplami mo-puma,” demtamalem diyo.

⁴⁴Epame Pelotapo Yosep watle ma epo atlaiyo, “Na:ye Isip so yia: dokopala oplami Pelopo. Amasiyama epapele tlope ma wa: dla itiyamale pato elapo. Epedeme oplami haletapo wa: podallalo Isip mo dulu hema koko hale pahalowa,” diyo. ⁴⁵⁻⁴⁶Epame Pelotapo Yosep watle hi amko hamimama Sapenat Paneya diyo. Epame ya: watle Potipela yoti Asenat hamiyo. Oplami Potipela iye Heliyopolis mo dla Isip so yia: god dla alinepi poyupo hapilalo oplami halaiyo. Epedeme Yoseptapo 30 sokomoko hallati Pelotapo ya: watle mo dokopala depo omhallowe hi hamiyo. Epalati ya:tapo Isip mo pato dulu dla sela:mama mo hapulomaye tlamtam diyo.

⁴⁷Epedeme sokomoko 7 ka:ka:dle dulu dla alisisitapo ka:pi matamama dlowe alisisitapo sikemte pasatepo elaiyo. ⁴⁸Epalati Isip sota emale alisisi hauwalle oloma dla Yoseptapo alisisi opiye aya patoto halopo dulu edla kokolumhalaiyo. ⁴⁹Epapedeme dlowe alisisitapo sikemte poposatilimama isikimi asila some sesa:lowe api pa:po halaiyo.

⁵⁰Daya pa:le kokota ala populalo hallati Yosep ya:llu Asenattapo akimlala dapiyamte hatitimaiyo. ⁵¹Epalati Yoseptapo itapu hamale maseyemala ya: hiye Manase^c depame epo atlaiyo, “Godtapo na:ta upiyele dulu dla puwa malamale mate epame na:ta totosomale mate mo-welipo hamastauwapo,” diyo. ⁵²Epame ya: maseyemala hale hiye Eplaim^d depame epo atlaiyo, “Godtapo na:ta upiyele hamhaluwa mo hema yimlalaye halopima,” diyo.

⁵³Epapele dulu dla Isip mo dla sokomoko 7 ka:ka:dle dulu dla ha:ha:mama dlowe alisisita pasatilipo ha:ha:le alilata ma-tame gudiyo. ⁵⁴Epalati Yosepta atlamale koko mate ala:mama ma sokomoko 7 dulu dla sali pato sisilapomama daya pa:lowe alilatapo mo-kotiyamaiyo. Epapele oloma dla mo hapulomatapo dlowe alisisita mo-pa:iyo. Amasiyama hatlo Isip mo dla Yosepta aya patoto halomale dulu dla dlowe alisisita me-poposatilipo hutiyeyiyo.^e ⁵⁵Epedeme daya pa:le kokota Isip mo dla pulati

^a 41:40 Taiya 7:10 ^b 41:42 Da:n 5:29 ^c 41:51 Manase hi i ya: dulu kokoye mo-welima demama apopo. ^d 41:52 Eplaim hi i ya: dulu kokoye yimlala isukuma demama apopo. ^e 41:54 Taiya 7:11

opatapo daya teta:mama Pelo hala dla tame daya halomolowedeme daliyo. Epalati Pelota asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: Yosep hala dla tame daliya. Epame ya:ta atlamale yu e dolumaiya,” diyo.^f

⁵⁶Epapeleye daya pa:le kokota Isip mo patoye ma-halati asiyama Yoseptapo dlowe alisisi kokolumale aya patoto halomale kokolomaye dodokotimaiyo. Epalati Isip sota ya: hala dla puame dayaye mani mate halomha:ha:iyo. ⁵⁷Epapedeme daya pa:le kokota ta:lamo pato dla pulati opatapo mo opi tle Isip mo dla Yosep hala dla mani mate daya halomala pumhalaiyo.

Yosep ya: bapadulota Isip mo dla daya hala tale

42 ¹⁻²Daya pa:le kokotapo Keinan mo ma me-haiyo. Epalati Yosep ya: a Yokobtapo Isip mo dla dlowe alisisita ala me-elale kokoye dalepame ya: akimlala watle epo atlaiyo, “Wua: adipalati isikimi hohola:mha:ha:ma:? Na: Isip mo dla daya hutiyuwo dle kokoye me-dale. Epedeme wua: tulume dayaye halomaiya. Poka:dena, dita daya dimi ha:ha:mama palliweye,” diyo.^g

³Epalati Yokob ya: akimlala 10tapo yu e dalepame Isip mo dla daya halomala tuluiyo. ⁴Amasiyama Yokobtapo Yosep ya: ei Benyaminye ya: bapadulo mate taiya dloweye posolotamaiyo. Adipalati, api duka dla koko haletapo ya: dla woyamalala depame. ⁵Epapedeme Keinan so opa opitapo Isip mo dla daya halomala tullati Yokob ya: akimlala mape daya halomolowedeme yia: mate tame Isip mo dla wowoyamaiyo.

⁶Yia: edla tame woyapame daya halomolowedeme dokopala oplami Yosep hala dla tame ya: hete sitali isili dla heoheodiyo. ⁷⁻⁸Epapele dulu dla ya: bapadulo iwolotapo Yosepye woloma pomalanatilalo wekiyo. Amasiyama Yosep ya: tlope ya: bapadulo iwoloye me-malanatiyo. Amasiyama epapele tlope ya:tapo yia: watle ya: kokoye pobotomastlalo wekemama yia: watle yu itiyamale mate epo atlaiyo, “Wua: apa sota:?” diyo.

Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Dia:ye Keinan sopo. Di daya pa:lali hema daya halomolowedeme pumula,” diyo.

⁹Epapele dulu dla Yoseptapo sokomoko mo-powataliya dla milamalo natimama ya: bapadulotapo ya: dla heoheoduwa koko malapame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: Isip moye isikimi wota: siyamalalo so opapo. Epedeme wua: di mota itiyamale pa:po ela kokoye isikimi kolemnatila pumulo?” diyo.^h

¹⁰⁻¹¹Amasiyama yia:tapo asiyama epo atlaiyo, “Hao, dokopala oplami, di powota: tlalo so opa. Dia:ye isikimi wa: hala dla daya halomala pua. Epame di mape isikimi oplami hatlope ya: akimlalata pumula,” diyo.

^f 41:55 Yon 2:5 ^g 42:1-2 Taiya 7:12 ^h 42:9 Yen 37:5-10

¹²Epalati Yoseptapo asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Hao, wua: isikimi na: dla mala-atlapo. Adipalati, wua: isikimi di mota itiyamale pa:po ela kokoye wota: natila pumulana,” diyo.

¹³Amasiyama yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Hao, di koko edla popuwana. Adipalati, dia:ye isikimi oplami hatlo ya: akimlalo. Di atapo akimlala 12 hatitimuwa. Epapele tlope di 10 sotapo hema pumulalepo. Epalati di ei, alo ikadepe hamaleye di a mate Keinan mo medla saliyome pumula. Amasiyama di ei yemala hale tlo mo-pouwa,” diyo.

¹⁴Amasiyama Yoseptapo yia: watle epo atlaiyo, “Medla gudiyai! Adipalati, na:ta ka:yapa wua: watle ma-atlalepo, wua:ye mo hema isikimi wota: pumulalepo. ¹⁵⁻¹⁶Amasiyama na: wua:ta atlama kokoye ikadepeta: e depame, wua: ei yemala natilowe solotama. Epapedeme wua: dulu dla haletapo ma ilamtame wua: ei yemala sempuaya. Amasiyama opi wua:ye na:tapo amtuwale aya dulu dla ka:ka:timolowepo. Epapele dulu dla wua:tapo wua: ei yemala posempulalo wekelepiye, wua: ikadepe mo hema wota: pumulale sota ammama apelepe,” diyo. ¹⁷Epame Yoseptapo yia:ta hapulomaye amtuwale aya dulu dla alila dapahatlope ha:ha:lepo depame ka:ka:timaiyo.

¹⁸Alila dapahatlope mogudlati Yoseptapo yia: watle epo atlaiyo, “Na:ye God yu dla heodlalo oplamipo. Epedeme wua: na:ta atlati koko eye halepiye, eta wua:ye po-potimolowa me-ha:ha:lepe. ¹⁹⁻²⁰Wua: dulu dla oplami hale tlo amtuwale aya dla ka:stlowepo. Amasiyama opi wua: tlope daya halopame ma ilame wua: a hala dla tamalaiya. Amasiyama wua: ei yemalaye na: watle seme puaiya. Epele dulu dla wua:tapo ikadepe ya:ye seme pulupiye, na: eta wua:ta atlamale kokoye ikadepe tepo dlowepo. Epalati na:tapo wua:ye popotimolowa,” diyo. Epalati Yosep ya: bapadulotapo yu e dalepame yu hale po-atlalo me-ka:pi diyo.

²¹Epame yia:tapo yia: dulu dla yia:skamu yu hamyemama epo atlamyaiyo, “Ditapo mo-powataliya me-di ei dla batalimale koko hauwa tle asiyama di watle wotiyalle koko itapo woyamapo. Adipalati, ditapo di eiye munamu dulu dla hamastlati ya:tapo gadle yilo dia: dla otele himmama sisilamalati dita ya:ye pogadena,” demyaiyo. ²²Epame Lubenta epo atlaiyo, “Na:tapo wua: watle atlemama, ya: dla wotiyalle hamimiya duwapo. Amasiyama wua:tapo na: yu podallalo ya: dla wotiyalle me-hamiwapo. Epapele koko tle ya: omali asiyama dla ma dita wotiyalle hapo,” diyo.ⁱ

²³Epele dulu dla Yoseptapo ya: bapadulota atlamyale koko hapulomaye me-dalepo halaiyo. Amasiyama ya: bapadulota malamaleye semte yia: yuye ya: podallalo wekemapo diyo. Adipalati, Yoseptapo ya: bapadulo mate yukamhalemama isikimi Isip so yu mate yukamhallati asiyama

ⁱ 42:22 Yen 37:21-22

oplami haletapo yia: watle ma Hibulu yu mate ilaha demhalaiyo.

²⁴Epeleye Yoseptapo ya: bapadulota epo yu hamyela dalepame helestame tumama amaiyo. Epame ma helestame halemama ya: bapadulo dulu dla Simiyon tlo hamame do keketipoliyepo amtuwale aya dulu dla ka:staiya, diyo.

Yosep ya: bapadulota ma ilame Keinan mo dla tale

²⁵Epame Yosepta ya: bapadulo koko dla ma ya: oko so watle epo atlaiyo, “Dayaye yia: yekalo dla atilipame yia: mani mape ma ilame yia: yekalo dulu medla hatiya. Epame yia:ta duka dla tamalemama daya dlomtlowe ma halopiya,” diyo. ²⁶Epalati Yosep ya: bapadulotapo yekalo daya atilimaleye donki aliya di dla kolupame ma Keinan mo dla ilame tamalaiyo.

²⁷Yia: tame duka dla hutiyelowedeme popa:mama yia: bapa haletapo ya: donki aliya daya iliwedeme ya: yekalo daya atiliye towastame natilati ya:ta daya halë maniye ma ilame ya: yekalo dulu dla hamatili halla natiyo. ²⁸Epalati natipame sikemte yielepo yia: watle epo atlaiyo, “Na:ta daya halë maniye ma ilame yekalo dulu dla hamatili halema,” diyo. Amasiyama yia:tapo yu i dalepo yiyelepame dupa yulumale mate epo atlamyaiyo, “God adipalati di watle koko ipapele hama:?” demyaiyo.

²⁹Yia: Keinan mo dla tame woyapame yia: dla wowoyamuwa koko hapulomaye yia: a watle atlamaiyo. ³⁰Epame matle ya: watle epo atlaiyo, “Isip mo dokopala oplamitapo dia: dla sikemte mukolli yu atlemama dia:ye wota: pumulale so duwa. ³¹Amasiyama epalati ditapo asiyama ya: watle epo atluwa, ‘Dia:ye ikadepe wota: popuwana. ³²Epame dia:ye oplami hatlo ya: akimlalapo duwa. Epapele dulu dla di ei hale tlo mo-polati asiyama di ei mosukulu hallalo tlo mo medla di a mate me-halema,’ duwa. ³³Epalati Isip dokopala oplamitapo di watle ipo atluwa, ‘Wua: dulu dla wua: bapa hale tlo medla pomelepo daya halopo ma ilame tame wua: a hala dla tamalaiya,’ duwa. ³⁴‘Amasiyama wua: ei yemala tlo hema sempuaiya. Wua:tapo wua: ei yemalaye na: hala dla sempulati natilipiye, na: eta wua: yu dla mikadepe demama wua:ye powota: pumulale so dlowepo,’ duwa. ‘Epalati na:tapo wua: bapa Simiyonye amtuwale aya tle hamame woyamalati wua:tapo daya me-haloma demha:ha:lepe,’ duwa.”

³⁵Epame yia: a watle yu epo atlepo ha:ha:mama yia: yekalo daya atilimaleye gowalagowala depo natitepo, yia: yekalo dulu dla yia:ta daya halomale maniye ma i-ilapo yekalo dulu dla hatili halla natiyo. Epalati yia:tapo yia: a mate yia: manita ma yia: yekalo dulu dla me-hutiyela natipame yiyelepote sikemte wowota:iyo. ³⁶Amasiyama yia: a Yokobtapo koko e natipame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: na:tapo na: akimlala hapulomaye me-pokadlepo depame ipapele kokoye halomtamalema:?”

Adipalati, Yosepye mo-haoduwapo. Epame Simiyon ma mo-haodlepo. Epame wua: matle Benyamin iye hamame tlowedeme apopa? Upiyele kokota na: dla mo-woyamapo,” diyo.

³⁷Epalati asiyama Lubentapo epo atlaiyo, “Na:tapo Benyaminye Isip mo dla seme tapame ya:ye ma ilame woloma sempuluwepo. Amasiyama wa: na:ta Benyaminye posempulalo wekelati natipame asiyama na: akimlala dapiyamteye wa:ta potimelepe,” diyo.

³⁸Amasiyama Yokobtapo asiyama epo atlaiyo, “Hao, na: maseyemala Benyamintapo wua: mate Isip mo dla potlowa. Adipalati, ya: bapa Yosep mo-polati yia: wai Leisol ya: akimlala dulu dla ma hatlo ya:ta halapo. Epedeme ya:ta Isip mo dla tamama koko haleta ya: dla woyamelepiye, dupa kolle kokotapo na: dla sikemte pasatamama na:ye polope,” diyo.

Yosep ya: bapadulota ma ilame Isip mo dla tale

43 ¹Daya pa:le kokota ala Keinan mo dla me-ellati Yokobtapo ya: akimlala mate yia:ta Isip mo tle daya halopo pualeye dlomha:ha:mama mosukulu pokadiyo. ²Epalati Yokobtapo ya: akimlala watle epo atlaiyo, “Ma ilame tame Isip mo dla daya opiye halomaiye,” diyo.

³⁻⁵Amasiyama Yudatapo ya: watle epo atlaiyo, “Di edla tamalemama Benyamin dimi tloweye poka:dena. Adipalati, dokopala oplamita di watle ipo atluwa, ‘Wua: ma hema ilampumulumama Benyamin posempulalo wekelepiye, wua: matle na:ta hala dla puame daya pohalomolowa,’ duwa. Epedeme di Isip mo dla ma ilame tamalemama Benyamin mate semtlowe ka:pi,” diyo.

⁶Epalati Yokobta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Wua: adipalati upiyele na: watle hamimama wua: ei yemala me-halema dle koko ya: watle atluwa?” diyo.

⁷Amasiyama ya: akimlalatapo ya: watle epo atlaiyo, “Dokopala oplamitapo di watle di kokoye sikemte dlalemtumama wua: a totoyemala ma me-halema; epame wua: ei ma me-halema: demtuwa. Di epalati ya: yu asiyama dla di koko hapulomaye ya: dla atlamuwa. Epapele dulu dla ma ya:ta atlemama wua: ei ma me-sempumulaiye dla dalepame sikemte yiyeluwa,” diyo.

⁸Epame Yudatapo ya: a watle epo atlaiyo, “Ka:dena, wa: Benyaminye na: mate ta dene, etapo dita ma hapele tame Isip mo dla daya halopame ma ilame pulupe. Amasiyama dita pe-epapalalo wekelepiye, dita hapulomaye daya yilo pallipe. ⁹Na: ikadepe koko wa: watle atlema, na:tapo ya:ye ma ilame wa: hala dla sempuluwepo. Amasiyama na:tapo wa: hala dla posempulalo wekelepiye, e na: batalimalepo, monolo asiyama halowepo. ¹⁰Amasiyama epele dulu dla di alilaye dosomha:ha:po. Adipalati, wa:ta Benyaminye dia: mate potane desema.

Wa:tapo dia:ye ka:yapa ma-hapele taiya dematiye, di etapo mo edla tepo pua dleye ma dapiyamte depo ha:ha:lemla.”

¹¹Epalati yia: atapo yia: watle epo atlaiyo, “Epapelepiye mope, Benyamiye me-sentaiya. Amasiyama wua: tamalemama dokopala oplami dla namkale dle alisisi ipapeleye halopo tamalaiya. Ullu ka:depo pamalalo dakopala mate, epame topsiyo mate, epo isole ta mate epo bolipi ta mate halopo telepe. ¹²Epame wua: yekalo dulu dla mani hutiyeuwaye ma ilame tame dokopala oplami watle halopiye. Pona:malamana, oplami haleta yeliyele koko tle wua: yekalo dulu dla mani hatiwayo. Epame ma mani opi wua:ta halopo taye eta daya amko halomaiye. ¹³Epammama Benyamin ma seme ma-tamalaiya. ¹⁴Epapedeme na: God dla inoma sumale yu himma, ya:tapo dokopala oplami dla sadle hamilati Benyamin mate epo Simiyon mateye ma ilame wua: mate pumullupo depame. Amasiyama Godtapo yia:ye paliya dlepiye, eta mepo palliwe ka:pi. Na: God yu dla heodlowepo,” diyo.

¹⁵Epalati Yokob ya: akimlalatapo namkale dle alisisi mate epo mani mate halopame Benyamin seme Isip mo dla Yosep hala dla ma hapele tamalaiyo. ¹⁶Yia: Isip mo dla tame Yosep hala dla woyamalati Yoseptapo Benyamin natipame ya: oko oplami watle epo atlaiyo, “Opa iwolotapo wata alila dla na: mate daya delepe. Epedeme yia:ye na: aya dla eleme hetame aliya halo yumpo di daya ha:ne,” diyo.

¹⁷Epalati Yosep ya: oko oplamitapo Yosepta atlale koko dolumama yia:ye elemhetaiyo. ¹⁸Amasiyama yia:ye epo elemtamallati yia: sikemte wowota:le mate epo atlamtamalaiyo, “Ka:yapa di duli dulu dla mani ma i-ilapo hatiwa koko tle ya:tapo dia:ye hema hohopo tapo. Epame ya:tapo di donki aliyaye ma ya:ta elepame dia:ye hohopo asiyama pa:le oko dla hatitimalala,” demtamalaiyo.

¹⁹Epapeleye yia: Yosep aya dla tame woyapame ya: oko oplami watle epo atlaiyo, ²⁰⁻²²“Ditapo amka:yapa daya halomala puwa oloma edla di daya halopo tame duka dla hutiyelowedeme popa:mama natilati dita daya halomuwa maniye ma ilame di yekalo dulu dla hatili halla natiwa. Amasiyama di podimalamana, oplami antapo mani eye ma ilame di yekalo dla hatiwo. Epedeme di mani eye ma ilame wa: watle hamilowedeme hampumama dita daya amko halowe mani mate me-halopo pua,” diyo.

²³Amasiyama Yosep ya: oko oplamitapo asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Ase sikemte momalamama wowota:miya. Adipalati, wua: mate epo wua: a mate wua: Godtapo wua: maniye ma ilame wua: yekalo dulu dla hatitimuwayo. Ame adipalati, di mani wua:ta halopiwaye ma-halomuwapo,” diyo. Epame ya: yu i atlepo gudepo halemama Simiyonye yia: watle hamame matiyo.

²⁴Epapeleye Yosep ya: oko oplamitapo yia:ye aya dulu dla elemhetame yia: hete howahalomolowe yú tipo hamipame ma yia: donki aliya daya

ilimaiyo. ²⁵Epame yia: watle atlemama, “wua: na: dokopala oplami mate tamila:la daya delepe,” dlati dalepame yia:tapo Yosep watle namkale dle alisisi hamiloweye ma-dinapopo popa:iyo.

²⁶Epeleye Yosepta mo-pulati natipame yia:tapo namkale dle alisisiye halopo tuwame ya: hete sitali dla heoheodepo popa:iyo. ²⁷Epalati Yoseptapo yia: watle epo atlaiyo, “Wua: a totoyemala ala me-ka:depo halema:?” diyo.

²⁸Epalati asiyama yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Di a totoyemalaye me-ka:pi halema,” depame Yosep hete isili dla mamisika: heoheodiyoye.

²⁹Epame Yoseptapo Benyamin natipame yia: watle epo atlaiyo, “Iye wua: ei yemala ikadepe ipa?” diyo. Epo halemama Benyamin watle atlemama, “Na: maseyemala, Godtapo wa: mate hallepe,” diyo. ³⁰Amasiyama Yoseptapo Benyamin sikemte malamama ya:ta ellalo dulu dla tuwame amaiyo. ³¹Epame amale kaiyoye hiyolepame ma haliyamale dla ulamatiyo. Epame ya:ta dupa kolle kokoye me-hamame sela:mama ya: oko so watle daya halopo matiya diyo.

³²Epeleye yia: daya dlowedeme popa:mama Yosep meyelo polaiyo. Epame ya: bapadulo ma miyelo popa:iyo. Epalati Isip so Yosep mate daya dlalo so mape miyelo popa:iyo. Adipalati, Isip sotapo yia: aiyalma dolumama Hibulu so mate yimkata daya podesemdiyo. ³³Amasiyama yia: ala daya dlowedeme popa:mama Yoseptapo ya: bapaduloye woloma ipila:mama ya: bapa Luben tle kotiyapo ipila:mtame ya: ei Benyamin dla tame gudiyo. Amasiyama Yosep ya: bapadulotapo koko i natipame sikemte yiyeliyo. ³⁴Epame Yoseptapo ya: oko so watle epo atlaiyo, “Wua:ta opa iwolo daya ilimama Benyamin tlo sikemte iye,” diyo. Epalati Yosep ya: bapadulotapo sisiyele mate daya pato deiyo.

Yosep ya: isilakoye Benyamin yekalo dulu dla hamatili

44 ¹Epelepe dulu dla ya: bapadulota daya ma-dempopa:po gudlati Yoseptapo tuwame ya: oko oplami watle epo atlaiyo, “Wa: opa iwolo dayaye yia: yekalo dla atilimama sikemte poposatilimane. Epame yia: mani mape i-ilapo hatine. ²Epame yia: ei yekalo dulu dla na: silba isilako mape medla hamatine,” diyo. Epalati ya: oko oplamitapo Yosepta atlamale koko hapulomaye halomaiyo.

³Epame utulala ikadepe ya: bapadulotapo yia: yekalo daya atilimaleye yia: donki aliya dla kolupame ma-tamalaiyo. ⁴⁻⁵Epeleye yia: ala mo saliyome mateka:pi tiyama dla me-tamha:ha:lati Yoseptapo ya: oko oplami watle atlemama, “Wa: opa ala tamalale so alotle dodolomtame yia: watle ipo atlane, ‘Na: dokopala oplamitapo wua: dla ka:dle koko halepo. Epelepe tlope wua: adipalati batalimale koko hamama ya:ta yú dlalo isilakoye uhampuo? Isilako etle na: dokopala oplamitapo itapu dla wowoyamolowe kokoye atlamdepo,’ dene,” diyo.

⁶Epalati Yosep ya: oko oplamitapo ma-hapele yia: ko tle dodolomtame yia: umpame Yosepta ya: watle atlale kokoye ma yia: watle atlaiyo. ⁷Amasiyama yia:ta yu i dalepame ya: watle epo atlaiyo, “Di adipammama koko ipapele hapa?: Epapedeme di ikadepe koko wa: watle atlema, di alisisi hale upohana. ⁸Epedeme dita amka:yapa daya halomala puwa oloma edla di daya halopo tame Keinan mo dla natilati dita daya halomuwa maniye ma ilame di yekalo dulu dla hatili haluwa. Epalati mani eye ma i-ilapo wa: watle halopo pumuluwapo. Epapedeme di adipammama wa: dokopala oplami tle alisisi hale dita uhapa?: ⁹Epedeme wa: di yekalo totowatipame yekalo dulu tlamtane. Epapele dulu dla wa: oplami ana yekalo dulu dla isilako e ellepiye, wa: oplami etlo polowe dla himilipe. Epalati dita hapulomatapo wa: dokopala oplami dla asiyama pa:le oko halalo so depo ha:ha:lowepo,” diyo.

¹⁰Epalati asiyama Yosep ya: oko oplamitapo epo atlaiyo, “Me-ka:pi, epapele tlope isikimi isilako halalo oplami tlope asiyama pa:le oko halalo hallepe. Amasiyama wua:ta hapulomaye ma-tamalaiya dlowepo,” diyo.

¹¹⁻¹²Epalati yia:tapo yia: yekalo daya atilimaleye ipila:lai Yosep ya: oko oplamitapo yekalo dulu tlamtamama yia: bapa pato Luben yekalo tle kotiyapame totamtame yia: ei yemala Benyamin yekalo dulu edla isilako ella natiyo. ¹³Epalati ya: bapadulotapo koko i natipame sikemte dupa kolle pato himmama yia: tluka tallatalladlalmiyo. Epame yia: yekaloye ma donki aliya dla ipila:pame ma ilame Yosep hala dla tamalaiyo.

¹⁴Epapeleye yia: Yosep aya dla tame Yosep natipame ya: hete sitali isili dla heoheodiyo. ¹⁵Epalati Yosepta yia: watle epo atlaiyo, “Wua: apa koko halowedeme na: isilako uhame tao? Wua: powua:malamata:, oplami na: ipapeletapo inoma natalimale tle opata hemele koko halomalalo tlamoloweye?” diyo.

¹⁶Amasiyama Yudatapo ya: watle epo atlaiyo, “Dia: dla yu hale atlowe pa:ma. Adipalati, Godtapo dita batalimale koko halomuwa dla asiyama hamimama apeyo. Epapedeme hatlo di ei yemala Benyamintapo asiyama pa:le oko halalo pohallowa. Amasiyama dita yimkatatapo asiyama pa:le oko halomha:ha:lowepo,” diyo.

¹⁷Amasiyama epalati Yosepta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Hao, na: pe-epapolowa. Isikimi na: isilako uhale oplami tlope na:tapo na: asiyama pa:le oko dla pamolowepo. Amasiyama wua:ta hapulomaye wua: a hala Keinan mo dla ma-tamalaiya,” diyo.

¹⁸Epalati Yudatapo itapu dla tame halemama Yosep watle epo atlaiyo, “Dokopala oplami, na:malamana, wa:ye Pelota itiyamale hamhala epapeleye hamhalapo. Amasiyama na:ye wa: mila:pi tle koko pa:le oplami. Epapele tlope na: solotama, wa: mate woloma kulume yukamolowedeme. ¹⁹Epedeme dita ka:yapa daya halomala pulati wa:ta di watle ipo atluwapo, ‘Wua: a waleta?: Epame wua: ei yemala waleta:?’

duwapo. ²⁰Epalati dita wa: watle atlemama, yao, dia: a mate epo di ei yemala Benyamin, di ata mo-totoyemala halemama himili ma me-halema, duwapo. Epedeme na: a ya:llu hale Leisol ya: akimlala dapiyamte dulu dla hatlo Benyamin tlo halapo. Adipalati, ya: bapaye mo-pouwapo. Epapele koko tle ya: atapo ya:ye sikemte malamale pato elemde.

²¹Epame wa:ta atlemama wua: ei yemalaye sempuaiye, na: natilowama duwapo. ²²Epalati ditapo wa: watle ipo atluwapo, 'Maseyemala etapo ya: a saliyomtlowe poya:malamana. Ya:tapo ya: a saliyome telepiye, ya: ata isikimi mo-polope,' duwapo. ²³Amasiyama wa:tapo di watle epo atluwapo, 'Wua:ta wua: ei yemala posempulalo wekelepiye, wua: matle puame na: mila:pi ponatilowa,' duwapo. ²⁴Epalati ditapo ma ilame Keinan mo dla tame di a watle koko hapuloma wa:ta atlamuwa kokoye ya: watle atlamuwapo.

²⁵Epalati di ata atlemama, 'ma ilame tame Isip mo dla daya opi halomaiya,' duwapo. ²⁶Epalati asiyama ditapo ya: watle epo atluwapo, 'di dia: ei yemalaye posemtlalo wekelepiye, di ma dokopala oplami ponatila tlowa,' duwapo. ²⁷Amasiyama di atapo di watle epo atluwa, 'mo-wua:malamana, na: aya Leisoltapo akimlala dapiyamte hatitimuwapo. ²⁸Dulu edla haleye moko esemalata yumme douwayo, epalati hatlo tlo me-halapo. ²⁹Epapedeme wua:tapo Benyamin ma seme tamama duka dla koko haletapo ya: dla woyamelepiye, na:tapo dupa kolle pato natimama me-polope,' duwapo."

³⁰Epame Yudatapo ma Yosep watle epo atlaiyo, "Epedeme na:ye na: ei yemala dimi Keinan mo dla ilame potlowa. Adipalati, di atapo yami Benyamin tlope sikemte malamale pato elapo. Epapele dulu dla dita ma ilame tamalemama Benyaminta dia: mate populalo wekelati natipame ya:ye polope. ³¹Epapedeme di batalimaletapo ya:ye pomama apelepe. ³²Epame na: matle na: a watle ipo atluwa, 'na:tapo Benyamin wa: hala dla ma ilame posempulalo wekelepiye, e na: batalimalepo, monolo asiyama halowepo,' duwapo. ³³Epedeme ka:dena, na:tapo na: ei Benyamin mo dla halemama asiyama pa:le oko halowama. Epalati asiyama wa:ta Benyamin tlo ya: a hala dla ilamtane dene. ³⁴Adipalati, na: Benyaminta na: mate potlalo wekelepiye, na: adipo na: a hala dla tapa:? Epedeme na: dupa kolle ipapeleye na: a hala dla hamtlowe posolotamasema," diyo.

Yoseptapo ya:skamu ya: kokoye ya: bapadulo dla botomastale

45 ¹Epapele dulu dla Yoseptapo Yudata atlamale yu dalepame ya:skamu ya:ta dupa kolle koko hamoloweye po-ala:iyo. Epame ya:ta ya: oko so hapulomaye aseka alikili a:ma taiya depame meyelo ya: bapadulo mate halemama sikemte amaiyo.^j ²Epapele dulu dla Yoseptapo sikemte di dla amalati ya: oko sotapo dalepame ma tame Pelo atlaiyo.

j 45:1 Taiya 7:13

³Epame Yoseptapo ya: bapadulo watle epo atlaiyo, “Na:ye Yoseppo! Na: a me-halema:?” diyo. Amasiyama ya: bapadulotapo Yosepta yia: watle epo atla dalepame sikemte wowota:iyo.

⁴Epame Yosepta yia: watle epo atlaiyo, “Na: mateka:pi dla kulume pumulaiya,” diyo. Epalati yia:tapo mo-kulume pumullati mamisika: yia: watle epo atlaiyo, “Na:ye ikadepe wua: ei Yoseppo! Na:ye wua:tapo Ismael so dla asiyama mate hamame ilati yia:tapo na:ye Isip mo hema hamame puwapo. ⁵Epapedeme wua:ta na: dla ipapele koko hauwa dla ase sikemte dupa kolle hatitimama wua: dulu dla alli momalamiya. Adipalati, Godtapo na:ye hema puane duwapo, na:tapo opa hapulomata daya pa:le koko dulu dla ha:ha:lali yia: pasakalo gadlepo depame. ⁶Epedeme daya pa:le kokota elemama sokomoko dapiyamte mo-pololepo. Epame ditapo daya pa:le koko dulu dla ha:ha:lowe sokomoko ala itapu a:ma do supulastale me-hutiyepo. Dulu edla dlowe alisisita pomatlowa. ⁷Amasiyama Godtapo na:ye momolo itapu hema tane duwapo, na:tapo wua: mate epo wua: yimlala mate wua: pasakalo gadlepo depame.

⁸Epapedeme yao, ikadepe, wua:tapo na:ye hema potane dena, amasiyama God meyelo na:ye momolo hema tane duwapo. Epame ya:tapo Pelota itiyamale hapulomaye na: dla hapiwapo. Epalati na:tapo Isip mo patoye dokopala depo omhalapo. ⁹Epedeme wua: ma hapele na: a hala dla tame na:ta wua: watle atlamale kokoye ma ya: watle atlemama ‘wa: maseyemala Yosep dla Godtapo Isip mo pato omhallowe itiyamaleye hamiyo. Epapedeme wa: ma hapele ya: hala dla pulupo duwa,’ delepe.^k ¹⁰⁻¹¹Epalati wua:tapo wua: yimlala mate epame wua: mamadulo mate epame wua: aliya mate puame Isip mo dulu dla Gosen mo dla ha:ha:lepe. Epedeme wua:tapo na: mateka:pi hema ha:ha:lali na:tapo wua:ye woloma omhallowepo. Adipalati, daya pa:le kokota ellowe ye sokomoko do supulastale me-a:ma hutiyepo. Amasiyama wua:tapo hema populalo wekelepiye, wua: mate epo wua: yimlala matetapo daya dlowe pa:mama pallipe,” diyo.

¹²Epame Yoseptapo mamisika: yia: watle epo atlaiyo, “Wua: watapo wua:skamu me-malanatipo, na:ye ikadepe wua: ei Yoseppo. Epame Benyamin wa: mape na:ye me-malanatipo, na:ye ikadepe wa: bapa Yoseppo. ¹³Epapedeme wua: tame na: a watle na:ta Isip mo hema dokopala depo itiyamale hapo hala kokoye atlaiye. Epame wua:ta hema tlama koko hapuloma mape tame ya: watle atlepame ya:ye hema ma hapele sempuaiya,” diyo.

¹⁴Epapeleye Yoseptapo yu i atlemhalepo gudepame Benyamin hamame poposila:lepo amaiyo. Epalati Benyamin mape asiyama ya:ye hamame amaiyo. ¹⁵Epame matle ya: bapadulo hapuloma hohopo poposila:lepame amhalaiyo. Epame alotle yia:tapo yimkata esempopa:iyo.

^k 45:9-11 Taiya 7:14

¹⁶Epapele dulu dla Pelo mate epo ya: oko so mateta Yosep ya: bapadulota puale koko dalepame sikemte sisiyeiyo. ¹⁷⁻¹⁸Epammama Pelotapo Yosep watle epo atlaiyo, “Wa: bapadulo atlamane, yia:tapo yia: dayaye donki aliya dla kolupame yia: a mate epo yia: wola: mate epo yia: yimlala mate elemala telepo depame. Epalati na:tapo Isip mo hema yia:ta ha:ha:lowe ta:la ka:dleye hamilowepo. Epalati yia:tapo edla ha:ha:mama dlowe alisisi pasatale dulu dla ha:ha:lepe. ¹⁹⁻²⁰Amasiyama yia: tamalemama na: aliya koa opi elemtamellemo, yia:tapo ma ilame pumulumama yia: wola: mate yia: yimlala mate epo yia: a mate elempumulluweye. Epele dulu dla yia: pumulumama yia: alisisi medla pomeleme pumullupo. Adipalati, yia:ta hema pumullati na:tapo yia: watle ta:la ka:dle mate epo alisisi ka:ka:dle mate halopiliwepo,” diyo.

²¹Epapeleye Yoseptapo Pelota atlamale yu dolumama ya: bapadulo watle aliya koa mate epo yia:ta duka dla tamama daya dlowe mate halopiyo. ²²Epame ya: bapadulo dla tluka amko didiyelowe halopiyo. Amasiyama Benyamin tlo tluka didiyelowe do supulastale mate epo 300 elo mani mate halopiyo. ²³Epame ya: a watle namkale dle hamimama donki aliya 10 dla Isip mo dla alisisi ka:ka:dle hutieleye kolupame hamiyo. Epame donki aliya molala 10 dla daya kolupo hamiyo, ya: atapo Isip mo dla pumama daya dempulupo depame. ²⁴Epapeleye ya: bapadulota ma-tlati yia: watle epo atlaiyo, “Wua: duka dla tamalemama woloma tamalaiye, ase sikemte momalamtamalemiyo,” diyo.

²⁵Epapedeme yia: Isip mo saliyome tame yia: ata hala Keinan mo dla tame woyamaiyo. ²⁶Epame ya: watle epo atlaiyo, “A, Yosepye ala me-halema! Ya:ye popolalo wekena! Ya:ye Isip mo dla dokopala oplami halapo,” diyo. Amasiyama yia: a Yokobtapo yu i dalepame sikemte yielemama pomikadepe dlalo wekiyo. ²⁷Amasiyama ya:tapo Yosepta atlamale koko hapuloma dalepame ma ya:ta aliya koa halopili dla natimama edla mikadepe diyo. ²⁸Epame epo atlaiyo, “Na: watapo wua:ta atlama koko dla mikadepe dema. Adipalati, na: maseyemala Yosepye ala me-halemapo. Epedeme na: Isip mo dla tame ya: natipame edla polowepo,” diyo.

Yokobta Isip mo dla tale

46 ¹Epapeleye alila haletapo Yokobta ya: wola: mate epame yia: yimlala mate Isip mo dla ma-tamalaiyo. Yia: tamalemama Belseba mo dla woyapame Yokobta ya: a Aisek ya: God hi di dla ta:demama aliya halo poyupame God watle hapiyo.

²Epalati utula:la oloma edla Godtapo milamalo tulume ya: watle epo atlaiyo, “Yokob, Yokob!” Epalati Yokobta asiyama epo atlaiyo, “Lod, na: ipo,” diyo.

³Epalati Godtapo ya: watle epo atlaiyo, “Na:ye wa: a Aisek ya: Godpo. Epedeme wa: Isip mo dla tloweye powota:lowa. Adipalati, edla na:tapo

wa: mamadulo pasatepo mellowepo. ⁴Epedeme wa:ta Isip mo dla tame hallepiye, na:tapo waye woloma omhallowepo. Epame alotle na:tapo wa: mamaduloye Isip mo tle Keinan mo hema eleme puluwepo. Epame wa:ta polowedeme ellati Yoseptapo wa: gadlalo hallepe,” diyo.

⁵⁻⁷Epame yia: utulalati ma-tamalemama Yokob ya: akimlatatapo yia: a mate epo yia: wola: mate epame yia: yimlala mateye Pelota aliya koa hapili di dla ipila:po tamalaiyo. Yia: tamalemama yia: halo mate epo yia: alisisi Keinan dla halomale hapuloma mate me-halopo Isip mo dla tamalaiyo.¹

⁸Epapele dulu dla Yokob ya: akimlala, Isalael so iwolotapo yia: a Yokob mate yimkata Isip mo dla tamalaiyo. Eye iwolopo, itapu hamale maseyemalaye Lubenpo. ⁹Epame Lubenta hatitimale akimlalaye iwolopo, Hanok, epo Palu, epo Heslon, epame Kalmi.

¹⁰Epame Luben ko tle himili maseyemala haleye Simiyonpo. Epalati Simiyonta hatitimale akimlalaye iwolopo, Yemuel, epo Yamin, epo Ohad, epo Yakin, epo Sohal, epo ma haleye Saul, Keinan a:yata himili.

¹¹Epame Simiyon ko tle himili maseyemala haleye Libaipo. Epalati Libaita hatitimale akimlalaye iwolopo, Geson, epo Kohat, epame Melali.

¹²Epame Libai ko tle himili maseyemala haleye Yudapo. Epalati Yudata hatitimale akimlalaye iwolopo, El, epo Onan, epo Sala, epo Peles, epame Sela. Amasiyama El mate Onan mateye ala Isip mo dla populalo ha:ha:mama Keinan mo medla paliyo. Epele dulu dla Yuda yami hale Pelesta hatitimale akimlalaye Heslon mate epo Hamul matepo.

¹³Epame Yuda ko tle himili maseyemala haleye Isakalpo. Epalati Isakalta hatitimale akimlalaye iwolopo, Tola, epo Puwa, epo Yasub, epo Simlon.

¹⁴Epame Isakal ko tle himili maseyemala haleye Sebulunpo. Epalati Sebulunta hatitimale akimlalaye iwolopo, Seled, epo Elon, epo Yahelel.

¹⁵Epapele dulu dla akimlala iwoloye Yokob ya:llu hale Liyatapo Padan Alam mo dla ha:ha:mama hatitimalepo. Epele dulu dla ya: amseyemala hatlo tlo himiyo, ya: hiye Daina. Epedeme Liya yimlala mate epo ya: awadulo mate hatlo godepo sesa:lati 33 umaiyo.

¹⁶Epame Yokob ya:llu hale Silpata ka:yapa hamale maseyemalaye Gadpo. Epalati Gadta hatitimale akimlalaye iwolopo, Sepon, epo Hagi, epo Suni, epo Esbon, epo Eli, epo Alodi, epo Aleli.

¹⁷Epame Gad ko tle himili maseyemala haleye Aselpo. Epalati Aselta hatitimale akimlalaye iwolopo, Imna, epo Isba, epo Isbi, epo Beliya. Epame yia:otumala hatloye Selapo. Amasiyama Beliya ya: akimlalaye Hebel mate epo Malkiel matepo.

¹⁸Epapele dulu dla akimlala iwoloye Yokob ya:llu hale Silpata hatitimalepo. Epedeme ya: akimlala iwolo mate epo ya: awadulo mate

¹ 46:5-7 Taiya 7:15

hatlo godepo sesa:lati 16 umaiyo. Amasiyama Silpa iye Labanta yoti Liya watle hamame ili oko a:yapo.

¹⁹Epame ma Yokob ya:llu hale Leisolta hatitimale akimlalaye Yosep mate epo Benyamin matepo.

²⁰Epapeleye Yoseptapo Heliyopolis mo dla alinepi poyupo god dla hamilalo oplami Potipela yoti Asenat haiyo. Epame akimlala dapiyamte hatitimaiyo, yia: hiye Manase mate epo Eplaim matepo.^m

²¹Epame Benyaminta hatitimale akimlalaye iwolopo, Bela, epo Bekel, epo Asbel, epo Gela, epo Naman, epo Ehi, epo Los, epo Mupim, epo Hupim, epo Alad.

²²Epapedeme Leisolta hatitimale akimlala mate epo ya: awadulo mate hatlo godepo sesa:lati 14 umaiyo.

²³Epame Yokob ya:llu hale Bilhata ka:yapa hamale maseyemalaye Danpo. Epalati Dan yamiye Husimpo

²⁴Epame Dan ko tle himili maseyemala haleye Naptalipo. Epalati Naptalita hatitimale akimlalaye iwolopo, Yasiyel, epo Guni, epo Yesel, epo Silem.

²⁵Epapele dulu dla akimlala iwoloye Yokob ya:llu hale Bilhata hatitimalepo. Epedeme ya: akimlala mate epo ya: awadulo mate hatlo godepo sesa:lati 7 umaiyo. Amasiyama Bilha iye Labanta yoti hale Leisol watle hamame ili oko a:yapo.

²⁶Epapedeme Yokob ya: yimlala mate epo ya: mamadulo mate hatlo godepame Isip mo dla tlowedeme sesa:lati 66 umaiyo. Amasiyama yia:ta yia:skamu sesa:le oloma dla Yokob ya: momaduloye posesa:lalo wekiyo.

²⁷Epame alotle Yokob yami hale Yosep mate epo ya: akimlala Isip mo dla hohomale mate ma hatlo godepo sesa:lati 70 umaiyo.ⁿ

Yokobta ya: akimlala mate Isip mo dla tame woyamale

²⁸Epapele dulu dla Yokob ala Isip mo dla puluwedeme duka dla pumhalemama yami Yuda watle epo atlaiyo, “Wa: tatile tame Yosep atlane, ya: puame Gosen mo dla dia:ye umulupo,” diyo. ²⁹Epalati Yudatapo tame Yosep atlati ya:tapo ya: aliya koa tle tame Gosen mo dla ya: a umaiyo. Epame ya:tapo ya: a mila:pi natipame ya: a dla poposila:lepo hamame sikemte ammama kelliwe pa:iyo.

³⁰Epalati ya: atapo Yosep watle epo atlaiyo, “Na: maseyemala, wa: ala me-halemapo! Epedeme na: wata oloma hema wa: mila:pi natipame polowe mleni,” diyo.

³¹Epame Yoseptapo ya: a mate epo ya: bapadulo mate dla epo atlaiyo, “Na: tame Pelo watle atlemama wua:ye Keinan mo tle mo-puame ma Gosen mo dla popa:ma dlowama. ³²Epame ma ya: watle atlemama

^m 46:20 Yen 41:50-52 ⁿ 46:27 Taiya 7:14

wua:ye aliya halo omha:ha:lalo so deme wua: aliya mate epo wua: alisisi hapuloma mate me-halopo pumulana dlowepo. ³³⁻³⁴Epapedeme Pelotapo wua:ye sisilapame wua: watle atlemama, wua: apa oko halomha:ha:mdi? dlati, asiyama ya: watle atlemama, dia:ye di mamadulota mo-powataliya aliya omha:ha:lalo oko hampuwademe, di mape mepo aliya omha:ha:mde, diye. Adipalati, wua:tapo Pelo watle epo atellepiye, asiyama ya:tapo wua: watle atlemama Gosen mo medla ha:ha:iya dlepe. Ame adipalati, Isip soye aliya omha:ha:lalo so mate yimkata poha:ha:semde,” diyo.

Yokobta Gosen mo hapo halale

47 ¹Epapeye Yosepta Pelo hala dla tame ya: watle epo atlaiyo, “Na: a mate epo na: bapadulo mate epo yia: aliya halo mate epame yia: alisisi hapuloma mate Keinan mo tle mo-puame Gosen mo dla popa:ma,” diyo.

²⁻³Epalati Yosepta ya: bapadulo do supulastaleyeye Pelo hala dla elemplati Pelota yia: watle epo atlaiyo, “Wua: apa oko halomdi?” diyo.

Epalati asiyama yia:tapo ya: watle epo atlaiyo, “Dia:ye di mamadulotapo mo-powataliya aliya omha:ha:lalo ha:ha:deme, di mape aliya omha:ha:lalo ha:ha:ma. ⁴Amasiyama di mo Keinan dla daya pa:le kokota elemama di aliyata dlowe osamokolo ma hawa. Epalati natipame di hema ha:ha:la pumula. Epedeme ka:deta:, ditapo Gosen mo dla ha:ha:loweye?” diyo.

⁵Epalati Pelotapo Yosep watle epo atlaiyo, “Watapo wa: a mate epo wa: bapadulo mate mo-pumulalepo. ⁶Epedeme ka:dena, yia:tapo Isip mo dulu hema ha:ha:loweye. Epapedeme Gosen mo ka:dleye yia: watle hamine. Epame yia: dulu dla oplami hale aliya omhallowe sikemte malastale hallepiye, ya: ka:dena na: aliya halo mate omhalloweye,” diyo.

⁷Epame Yoseptapo ma tame ya: a Yokobye Pelo hala dla sempulati ya:tapo Pelo dla namkale dle yu atlemama Godta wa: mate hallepe diyo. ⁸Epalati Pelota asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: sokomoko adisowata:?” diyo.

⁹Epalati Yokobta asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Na:ye ta:lamo wotiyalle dulu dla halemama 130 sokomoko pololuwa. Amasiyama na: mamadulota ha:ha:le sokomokota na: sokomokoye tla:mtana,” diyo. ¹⁰Ya: epo atlepo Pelo watle atlemama Godta wa: mate hallepe depame ma-taiyo.

¹¹Epapedeme Yoseptapo Pelo yu dolumama ya: a mate epo ya: bapadulo mate dla ta:la ka:pi Lamses mo mateka:pi dla ellaloye yia: watle hamiyo. ¹²Epame yia: watle daya pasataleye alemdiyo.

Daya pa:le kokotapo mo pato halä

¹³Epapeye daya pa:le kokotapo mo pato hamama Isip mo mate epo Keinan mo mate dla dlowe alisisi emaletapo hapuloma paliyo. ¹⁴Epalati

opatapo Yosepta Isip mo dla aya dulu dla daya kokolumtaleye puame mani mate halomha:ha:iyo. Epapalati Yoseptapo maniye halopame ma Pelo ya: mani isilako dla kolumhalaiyo. ¹⁵Amasiyama Isip sota yia: maniye daya halomha:ha:mama mo-pokapokadlati Yosep hala dla tame ya: wadle epo atlaiyo, “Di daya halomha:ha:mama di maniye mo-pokapokadema. Epedeme wa: di daya isikimi me-hapine. Adipalati, wa:ta pe-epapalalo wekelepiye, di pallipe,” diyo.

¹⁶Epalati asiyama Yoseptapo yia: wadle epo atlaiyo, “Wua: mani ma hawa hallepiye, isikimi asiyama wua: aliya haloye na: wadle hohopo iya. Epalati na:tapo asiyama wua: wadle daya halopimhallowepo,” diyo. ¹⁷Epapedeme opatapo Yosep wadle aliya halo hohopo pumula demha:ha:lali asiyama ya:tapo daya alema demhalaiyo. Yia:ta epammha:ha:mama yia: hos aliya mate epo yia: sipi aliya mate epame yia: gaut aliya mate epo yia: bulumkiyawa aliya mate epo yia: donki aliya mate Yosep wadle hapimha:ha:mdiyoy. Epammtamama sokomoko hatlo ma-hamastlati opata daya halomha:ha:mama yia: aliya halo hapuloma mo-pokapokadiyo.

¹⁸Epalati yia: Yosep hala dla tame epo atlaiyo, “Ditapo wa: wadle asiyama mate daya halomha:ha:mama di mani mate epame di aliya halo mate mo-pokapokadepo. Epapedeme di ma apa alisisi wa: dla halopimama asiyama daya halopa:? Dia: dla di alisisi hapulomaye ma-hawa, isikimi di moto i mate epo di ta:la mate tlo me-hutiyepo. ¹⁹Epapedeme poka:dena, ditapo daya teta:le koko tle palimama di ta:laye isikimi koko pa:le batalipo hamastloweye. Epedeme wa:tapo daya mate epo dlowe alisisi emolowe ale mate di wadle hapilati asiyama ditapo di moto mate epo di ta:la mate wa: wadle hapilowepo. Epame ditapo Pelo dla asiyama pa:le oko hamha:ha:lali ya:tapo di ta:la omhallepe,” diyo.

²⁰Epapele dulu dla daya pa:le kokotapo Isip moye sikemte batalipo hamastlati Isip so hapulomatapo daya yilo yia: ta:la hapulomaye Yosep wadle halopimama pokapokadiyo. Epalati Pelotapo yia: ta:la hapulomaye omhalaiyo. ²¹Epame Yoseptapo Isip so hapulomaye Pelo dla asiyama pa:le oko halalo so diyo. ²²Amasiyama god dla alinepi poyupo hapilalo so tlo yia: ta:laye daya yilo Yosep wadle pahalopilalo wekiyo. Adipalati, Pelotapo yia: oko asiyamaye hapimama daya mate halopimdiyo.

²³Epame Yoseptapo opa wadle epo atlaiyo, “Watapo wua: mate epo wua: ta:la mateye dokopala oplami Pelo tetepo. Epedeme na:tapo wua: wadle dlowe alisisi emolowe aleye halopiliwepo. ²⁴Epalati wua:tapo dlowe alisisiye empame ma-hauwallowe oloma dla pulati hauwalemama opi tlo Pelo wadle halopi demha:ha:lepe. Epame muwolo haloma dulu edla opiye tlo demama asiyama opi tlo ale emolowe koluma demha:ha:lepe,” diyo.

²⁵Epalati asiyama yia:tapo Yosep wadle epo atlaiyo, “Wa:tapo di pasakaloye gaduwapo. Epapedeme ditapo dokopala oplami Pelo dla

asiyama pa:le oko hamha:ha:mama ya: yu dla salladepo siyamolowepo,” diyo.

²⁶Epalati Yoseptapo aiyalma himiyo, Isip sota dlowe alisisi emale hauwalemama kolumale do supulastale dulu dla kolumale hatlo tlo Pelo watle hami demha:ha:lepo depame. Epapedeme aiyalma himili iye wata oloma hema ala me-elapo. Amasiyama epapele dulu dla alinepi poyupo god dla halopilalo so yia: ta:la tlo Pelo dla pohalopilalo wekiyo.

Yokobta ya:ta polati ya: moto hamatilowe atlale

²⁷Epapedeme Isalael sotapo Gosen mo dla ha:ha:mama yimlala sikemte isukumama opata pasatamtaiyo.

²⁸⁻³⁰Epapeleye Yokobtapo Isip mo dla tame halemama 17 sokomoko pololiyo. Epame ya:tapo ma 147 sokomoko umulati polowetapo ya: dla mo-teteka:mpuaiyo. Epalati ya:tapo ya: maseyemala Yosep sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ikadepe na:ye sikemte malahalema dlepiye, wa: na: motoye Isip mo hema pohamatilowa. Amasiyama wa: tame Keinan mo dla na: mamadulo hatili wabasi hatlo medla na: motoye hamatine,” diyo.^o

Epalati Yoseptapo asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Yao, na:ta wa:ta atlama koko hapuloma eye halowepo,” diyo.

³¹Epame ma Yokobtapo ya: watle epo atlaiyo, “Wa: watapo na: mila:pi tle God hi tle yu itiyapo himine, wa:ta ikadepe na: motoye Keinan mo dla hamatiloweye,” diyo. Epalati asiyama Yoseptapo God hi mate yu itiyapo himiyo, ya: a motoye Keinan mo dla hamatiloweye. Epalati Yokobtapo ya:ta ellalo dla dokopala himme elemama inoma sumaiyo.

Yokobtapo ya: mamadulo yilo God dla otele himili

48 ¹Epapele dulu dla alila haletapo Yosepta ya: ata sikemte esiyem-elale dalepame ya: akimlala dapiyamte Manase mate Eplaim mate elepo Gosen mo dla ya: a natila puaiyo. ²Epapeleye ya: a Yokobta Yosepta puale dalepame esiyem-elale mepapele itiyamale hapame sila:time polaiyo. ³⁻⁴Epame yami Yosep watle epo atlaiyo, “Itiyamale Godtapo mo-powataliya na:ye Keinan mo pato dulu dla Lus mo yemala dla pollati na: watle woyapo epo atluwapo, ‘Na:tapo wa: mamaduloye pasatapo mellowepo. Epalati wa: opatapo pasatamama pato dlepe. Epame na:tapo Keinan mo iye wa: mamadulo watle hamilowepo. Ta:la itapo yia: hi mate kokó mepo ellepe,’ duwapo.”^p

⁵Epame Yokobtapo Yosep watle ma epo atlaiyo, “Na: ala Isip mo hema populalo hallati wa:tapo akimlala dapiyamte Eplaim mate Manase mate hatitimuwapo. Amasiyama na: solotama, na:tapo wa: akimlala dapiyamte ewoloye ma na:ta hohopame na: akimlala ikadepe dlowepo. Yia:tapo

^o 47:28-30 Yen 49:29-32, 50:6 P 48:3-4 Yen 28:13-14

na: akimlala itapu hatitimale Luben mate epo Simiyon mate epapele some na: akimlala depo ha:ha:lepe. ⁶Epame ma alotle wa:ta akimlala isukumelepiye, akimlala ewolotapo mo-wa: akimlala ikadepe depo ha:ha:lepe. Amasiyama yia:tapo Eplaim mate epo Manase mate yia: elo dla ha:ha:lepe. ⁷Epedeme na:tapo wa: akimlala Eplaim mate epo Manase mateye wa: wai Leisol ya: akimlala ikadepe dlowepo. Adipalati, wa: wai Leisoltapo Keinan mo dla dia:ye Padan Alam mo tle ma Epalat^q mo dla pumha:ha:mama duka dla pouwapo. Epalati na:tapo dupa kolle pato mate ya: motoye Epalat dla tlalo api mateka:pi dla polomoluwapo.”^r

⁸⁻¹⁰Amasiyama Yokobye mo-totoyemalata inoma pa:mama yami Yosep ya: akimlala natipo epo atlaiyo, “Akimlala iwoloye anawolota:?” diyo.

Epalati asiyama Yosepta epo atlaiyo, “Na: akimlalapo. Akimlala iwoloye na:ta Isip mo dla hallati Godtapo na: watle halopiwapo,” diyo.

Epalati na:tapo yia:ye hohopo inoma sumama God dla ta:dlowepo,” diyo. Epedeme Yoseptapo ya: akimlala dapiyamteye ya: hala dla elempulati Yokobtapo yia:ye hohopo poposila:lepo huhulamaiyo.

¹¹Epame Yokobtapo ma Yosep watle epo atlaiyo, “Na:ta malamaletapo wa:ye ma ponatilalo wekelowe tepo demduwa. Amasiyama wata Godtapo hatlo wa: tlo ponati-ina, amasiyama wa: akimlala mape na: watle me-nati-ilipo,” diyo.

¹²Epame Yoseptapo ya: akimlala dapiyamteye yia: mama Yokob mulu tle hohopo alikili dla ipila:pame asiyama ya:tapo ya: a hete isili dla heodepo polaiyo. ¹³Epame Yoseptapo ya: maseyemala pato Manaseye ya: a do dowala tiyama dla pameliyo. Epalati ya: ei Eplaimye hamame ya: a do weke tiyama dla pameliyo. ¹⁴⁻¹⁵Amasiyama Yokobtapo akimlala dapiyamte iwolo dla inoma sumale mate yia:ye God dla ta:demama ya: dowala dotapo ya: ei Eplaim dokopala dla hamaiyo. Epalati ya: weke dotapo ya: bapa Manase dokopala dla hamaiyo. Epo halemama epo atlaiyo, “Na: mama A:iblaham mate epo na: a Aisek mate yia: God wa:tapo na: pasakaloye woloma omhalemduwapo. ¹⁶Epame wa: banakaka oplamitapo na:ta wotiyalle dulu dla pollati na:ye gademduwapo. Epedeme wa: akimlala dapiyamte iwoloye gademama yia: mate halane. Epame yia: tle na: a hi mate epo na: hi mate epo na: mama hi mate ma-a:ma selemalipo melemama yia: yimlala mate epo yia: mamadulo mate pasatapo melene,” diyo.

¹⁷⁻¹⁸Amasiyama Yokobtapo ya: dowala dota Eplaim dokopala dla hama epela asiyama ya: weke dota ya: bapa Manase dokopala dla hama depo halemama inoma sumalati yami Yosepta koko e natipame posiyeyo. Epammama ya:tapo ya: a doye alikili a:ma poloko demama

^q 48:7 Epalat mo hi haleye Betliyem. ^r 48:7 Yen 35:16-19

epo atlaiyo, “A, wa: dowala doye itapu hamale maseyemala dokopala dla pohamamhalasema. Amasiyama ma ya: ei yemala dokopala dla hamamhalapo. Epedeme wa: dowala doye itapu hamale maseyemala Manase dokopala dla hamolowe ka:pi,” diyo.

¹⁹Amasiyama ya: ata Yosep watle epo atlaiyo, “Na:ta koko i haye na:malamana. Adipalati, ya: ei yemala Eplaim ya: mamadulotapo sikemte pasatamama ya: bapa Manase ya: mamaduloye tla:mtelepe,” diyo.

²⁰Epame Yokobtapo akimlala dapiyamte iwoloye inoma sumale mate ta:demama epo atlaiyo, “Alotle Isalael sotapo yimkadulo watle epo atlamyelepe, ‘Godtapo Eplaim mate epo Manase mate dla gadle pato himhaluwaye, epammama ya:tapo wua: watle mepo gadle pato himhallepe,’ demyelepe,” diyo. Epammama ya:tapo ya: ei yemala hi tatle itapu tle himimama asiyama ya: bapa hi tlo alotle himiyo.^s

²¹Epame Yokobtapo yami Yosep watle epo atlaiyo, “Na:ye mo-polowe mateka:pi dla halapo. Epedeme Godtapo wa: mate hallepe. Epame ma ya:tapo wua:ye wua: mamadulo watle Keinan mo hamili duwa edla elemtelepe,” diyo.

²²Epame Yokobtapo ma ya: watle epo atlaiyo, “Keinan mo dulu dla Sekem ta:laye pta ka:pi. Epedeme ta:la eye wa: bapadulo watle pohamilowa. Amasiyama Yosep wa: watle hamilowepo. Ta:la eye na:tapo Amoli so mate natalimama kolahauwapo,” diyo.

Yokobta ya: akimlala itapu kokoye molo atlamale

49 ¹⁻²Yokobtapo ya: akimlala hapulomaye sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “Wua:ta hapuloma yimkata na: mateka:pi dla puame alumaiya. Epalati na:tapo wua: watle itapu dla wowoyamolowe kokoye atlamolowepo. Adipalati, na:ye Yokob, wua: a Isalaelpo,” diyo.

³Epammama ya:tapo ya: maseyemala itapu hamale watle epo atlaiyo, “Luben wa:ye na: kipiliyemala omalita ka:yapa himili maseyemalapo. Epame wa:tapo na: akimlala hapuloma dulu dla wa:ta itapu halemama wa: eiduloye tla:mtame haluwapo. ⁴Amasiyama wa:ye wa:skamu wa: moto hamoloweye powa:malamana. Adipalati, wa:tapo wa: wai hale uhale koko tle na: dla wota:le hampuwapo. Epapedeme wa: eidulo dulu dla wa:tapo podokopala depo hallowa.

⁵Epame Simiyon wa: mate epo wa: ei Libai mateye wua: dulu dla sadle halowe powua:malamana. Adipalati, wua:ye yimkadulo mate sikemte natalimha:ha:mde. ⁶Epedeme wua:tapo batalimale koko halomolowedeme yu hatitimale dulu dla na: mate pohallowa. Adipalati, wua: sikemte siyalasiyaladepame aipa:yata upo opaye mo-potimuwapo. Epame isikimi asupumale koko tle bulumkiyawa aliya heteye ma-hauwokokomuwapo.

^s 48:20 Hib 11:21

7Epapedeme na:tapo wua: koko e natimama keteyamale yu atlema. Ka:dle kokota wua: dla populuwa. Epame wua: mamadulotapo Isalael so elele dulu dla meyelohe meyelohe depo tame ha:ha:myelepe.

8Epame Yuda wa:ye wa: bapadulo mate epo wa: eidulo matetapo wa: dla sisiyemama wa: hete sitali isili dla heoheodemha:ha:lepe. Adipalati, wa:ta itiyamaletapo wa: dla opahale dlalo sota itiyamaleye tla:mtame hallepe. 9Epame wa:ye layon esemala some ya: nomsu yumdepame oplami haleta pohustlalo woloma ka:pi elemdiye, epapele some hallepe.^t 10Epedeme Isalael so dulu dla Yuda elele halomale sotapo dokopala ha:ha:mtetelepe. Epammtamama yia: dulu tle ma ikadepe dokopala oplami halloweta alotle pulupe. Epalati opa hapulomatapo hatlo ya: yu dla heodepo sallademha:ha:lepe. 11Epame wa: gla:pi dlomoko dalitapo sikemte pasatamama wain yú ma sikemte pasatepo hallepe. 12Epame wa: inomatapo dikimama wain yú some hallepe. Epalati wa: a:petapo sikemte kamama memeko some hallepe.

13Amasiyama Sebulun wa:ye kaula pato peleyama dla halemsele:lepe. Epame wa:ta hallowe mo edla koa patototapo puame hedlowe koa sitali ka:pita halemyelepe. Epame wa: ta:la sukulutapo tame Saidon mo dla gudlepe.

14Epame Isakal wa:ye itiyamale donki aliyatapo upiyele alisisi pato asiyame pupo depo hedepo elemdiye, epapele some hallepe. 15Epame wa:tapo puame hedlowe mo ka:dle natipame ma edla asiyama pa:le oko halowe ma po-alimhallowa.

16Amasiyama Dan wa:tapo Isalael so dulu dla yia: koko gladlalo hallepe. 17Epame wa:ye kolape ilama some halemama hos aliya hete dla yiellati yota ta:la dla teyu demhallepe.”

18Epapele dulu dla Yokobtapo epo atlaiyo, “Lod GOD, na: wa:ta na: pasakalo gadlowe koko dla omhalapo,” diyo. Epame ma ya: akimlala dla helestame epo atlaiyo,

19“Gad wa:ye opatapo puame hustepo dodoloma demha:ha:lepe. Epalati asiyama wa:tapo yia:ye posallati, yia:tapo wa: tle potademha:ha:lepe.

20Epame Asel wa: ta:la dla dlowe alisisi ka:ka:dleta matelepe. Epalati wa:tapo dokopala sota dlalo dlowe alisisiye halomhallepe.

21Amasiyama Naptali wa:ye diya aliya malalatapo ya: yimlala ka:ka:dle usulupame inoma tetleyamama tlesela:mdiye epapele some sela:lepe.

22Epame Yosep wa:ye dlomoko dali dlo seselemallita sikemte milimaletapo yú matala mateka:pi dla halemdiye, epapele some hallepe.

23Amasiyama wa: dla opahale dlalo sotapo wa:ye sikemte siyaladle mate husta demhallepe. 24Amasiyama epapele tlope wa:tapo woloma kokalepo halemama to hinale tlo woloma kokata hama demhallepe. Adipalati,

^t 49:9 Nam 24:9; Bob 5:5

Yokob ya: God itiyamaletapo wa: gadlepe. Ame adipalati, Godtapo aliya halo omhallalota ya: aliya woloma omhalemdiye, epapele some wa:ye omhallepe. Ya:ye Isalael so yia: molopa kestale depo halapo. ²⁵Wa: a ya: Godtapo wa:ye gadlepe. Ya:tapo wa: watle tiyo mate epo yú matale mate halopilipe. Epame wa: watle mamadulo pasataleye halopilipe. ²⁶Epedeme na: maseyemala, na:ta atlamale ka:ka:dle koko itapo wa: dla pasatamama tamali aloweli selemalliye bopudlepe. Adipalati, wa:tapo wa: bapadulo dulu dla itapu hamale some hallepe.

²⁷Amasiyama Benyamin wa:ye moko esemala epapele some hallepe. Wa:tapo wa: dla opahale dlalo soye potipame yia: alisisiye halopo puame wa: opa dla hukulupo alema demhallepe.”

²⁸Epedeme yu iye Yokobtapo itapu dla ya: akimlala 12 dla wowoyamolowe kokoye momolo atlamale yu ipo. Epedeme Yokob ya: akimlala 12 iwolotapo Isalael so elele 12 sitali ha:ha:po.

Yokobta powale koko

²⁹⁻³⁰Epapele dulu dla Yokobtapo ya: akimlala 12 watle epo atlaiyo, “Na:ye mo-polowe mateka:pi dla polapo. Epedeme na: motoye Makapela teiko hotuwale dulu dla na: mamadulo hatili medla hamatiye. Wabasi iye Keinan mo pato dulu dla Mamele mo yemala dla halapo. Adipalati, na: mama A:iblahamtapo wabasi eye mo-powataliya Hitai elele halë oplami Epolon tle asiyama mate hauwapo.” ³¹Epedeme mo edla A:iblaham mate epo ya:llu Sela mate hatiwapo. Epame mo hatlo medla Aisek mate epame ya:llu Lebeke mate hatiwapo. Epame mo hatlo medla na:tapo na: a:ya Liyaye polomoluwapo.” ³²Ame adipalati, na: mama A:iblahamtapo popoliyelowe ta:la iye Hitai so tle asiyama mate ma-hauwapo.”

³³Epapele dulu dla Yokobtapo ya: akimlala dla yu hapuloma ma-atlapo gudepame ya: heteye woloma ya:ta ellalo dla ola:po elemama mosukulu dupa ketamtuluiyo.”

50 ¹Epapeleye Yokobta mo-polati yami Yoseptapo ya: a dla hamame poposila:lepo ammela:iyo. ²Epame ya: opa watle yu hamimama ya: a motoye hapele hutulala depame woloma dinapiya diyo. ³Epalati yia:tapo Isip so yia: toto koko dolumama powale moto eye alila 40 dulu dla dinapomama dakopala mate huhutupiliyeiyo. Epapele dulu dla Isip sotapo Yokobta polati alila 70 dulu dla dupa kolle pato himha:ha:iyo.

⁴Epame yia:ta dupa kolletapo ma-tame gudlati Yoseptapo Pelo ya: oko so watle epo atlaiyo, “Wua: yu iye dokopala oplami Pelo watle hamtaiya. ⁵Na: atapo mo-polowedeme elemama epo atluwa, ‘Wua: na:ta polati na: motoye Keinan mo dla hamtame na: mamadulo hatili wabasi hatlo medla hamatiye,’ duwa. Epalati na:tapo ya: motoye edla hamtame

u 49:29-30 Yen 23:3-20 v 49:31 Yen 25:9-10, 35:29 w 49:33 Taiya 7:15

polomilowedeme God hi tle yu itiyapo himiwa. Epapedeme na: solotama, na: a motoye edla hamtame polomilipame ma ilame puluwama,” diyo.^x

⁶Epapalati Pelotapo yu i dalepame solotamale himmama epo atlaiyo, “Wa:ta God hi tle yu itiyapo himili e dolumama wa: a motoye edla tame polomilipame ma ilame puane,” diyo.

⁷⁻⁹Epapalati Yoseptapo ya: a moto polomila tlati opa hapuloma Pelo ya: oko so mate epo Pelo ya: opa aliya koa tle siyamalalo so mate epo Isip mo dokopala so mate epame Yosep ya: asiyadulo hapuloma mate yimkata tamalaiyo. Amasiyama Yosep ya: asiyadulo yimlala yimka:sikili mate epame yia: aliya halo mate tlo Gosen mo medla pomelepo tamalaiyo.

¹⁰Epapeleye yia: tame Yoden aloma mateka:pi dla Atad so yia: witi daya supulallalo mo dla woyamaiyo. Yia: edla tame woyapame Yosep mate epo opa hapuloma ya: mate tale so mate dupa kolle pato himpo a:lemha:ha:mama alila 7 pololiyo. ¹¹Amasiyama mo edla ha:ha:lalo sota yia:ta dupa kolle pato natipo epo atlaiyo, “Isip soye dupa kolle pato himha:ha:po,” diyo. Epapele koko tle opatapo mo eye semama Abel Mislaim^y diyo.

¹²⁻¹³Epapedeme Yosep mate epo ya: bapadulo mate yia: a Yokobta atlamale yu e dolumama ya: motoye hamtame Keinan mo dulu dla Makapela teiko hotuwale dulu dla polomiliyo. Adipalati, popoliyele hatiliwe ta:la iye A:iblahamta Hitai elele halë oplami Epolon tle asiyama mate haiyo.^z

**Yosep ya: bapadulotapo Yosepta yia: dla
wotiyalle hamilala depo wowota:le**

¹⁴Epapedeme Yosepta ya: bapadulo mate yia: a motoye mo-wabasi dulu dla polomilipame ma yimkata Isip so mate ilame Isip mo dla pumulaiyo. ¹⁵Amasiyama yia: a Yokobta mo-powale alotle Yosep ya: bapadulotapo wowota:mama yia:skamu epo atlamyaiyo, “Yoseptapo dita ya: watle batalimale koko halomuwaye ala me-malahalemama di watle di batalimale asiyama hamilala,” demyaiyo. ¹⁶Epammama yia:ta Yosep watle yu hamimama epo atlaiyo, “Di atapo mo-polowedeme elemama di watle yu ipo atluwa, ¹⁷“Wua:ta mo-powataliya Yosep watle batalimale koko hauwaye, wua: asiyama ya: watle namkale dle yu atlaiya, ya:tapo wua: batalimaleye wellipo depame,’ duwa. Epapedeme Yosep, di wa: dla otele pato himma, wa:tapo dita mo-powataliya wa: dla batalimale koko hauwaye wellipo depame. Adipalati, dia:ye di a ya: God yu dla salladepo siyamalalo sopo,” diyo. Amasiyama Yoseptapo ya: bapadulota yu hamili i dalepame dupa kolomama sikemte amaiyo.

^x 50:5 Yen 47:29-31 ^y 50:11 Abel Mislaim hi i ya: dulu kokoye Isip sota dupa kolle himili demama apopo. ^z 50:12-13 Taiya 7:16

¹⁸Epame ya: bapadulotapo puame ya: hete sitali dla heodepo popa:mama epo atlaiyo, “Dia:ye wa: yu dla salladepo siyamama asiyama pa:le oko halomha:ha:lowepo,” diyo.

¹⁹Amasiyama Yoseptapo asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Wua: ase sikemte wowota:miya. Na:ta adipo Godta dinapele kokoye ma meyeloje depa:? ²⁰Adipalati, wua:tapo na: dla batalimale koko halowa depame apuwapo. Epapele tloje Godtapo batalimale koko etle ma ka:dle koko tlo hauwapo. Epame wua:tapo na:ye Isip mo hema hamame iwaye koko pa:le po-apena. Amasiyama opa hapuloma pasakalo gadlepo depo apuwapo. ²¹Epedeme wua: ase na: natipo wowota:miya. Na:tapo wua: mate epo wua: yimlala mate woloma omhallowepo,” diyo. Epammama ya:tapo yia: dla polowamale mate yukamama yia: dupa malamaleye woloma hahatotimaiyo.

Yosepta powale koko

²²Epapele dulu dla Yoseptapo ya: bapadulo mate Isip mo dla halemama sokomoko pasatale pololiyo. ²³Epame ya: ala me-halemama yami Eplaimta hatitimale mate epo ya: mamadulo ewolota hatitimale mape me-tlamaiyo. Epame ma yami hale Manasetta himili maseyemala Makita hatitimale mape me-tlamaiyo.

²⁴Epapeleje Yoseptapo mo-polowe mateka:pi dla polomama ya: bapadulo watle epo atlaiyo, “Na:ye mo-polowe mateka:pi dla polapo. Amasiyama Godtapo wua:ye woloma omhallepe. Epame ya:tapo wua:ye Isip mo tle ma Keinan mo dla elemtelepe. Adipalati, ta:la iye ya:tapo di mamadulo A:iblaham mate epo Aisek mate epo Yokob mate dla hamilowepo depo yu itiyapo himiwapo. ²⁵Epapedeme Godtapo wua:ye Isip mo tle eleme alikili a:ma woyamolowe alilata mo-pulati tamalemama na: elo mate hamtlowe dla God hi tle na: dla yu itiyapo himiya,” diyo. Epalati yia:tapo koko eye ikadepe halowa demama God hi tle yu itiyapo himiyo.^a

²⁶Epapele dulu dla Yoseptapo 110 sokomoko umpo halemama edla powaiyo. Epame ya: motoye Isip so yia: toto koko dolumama woloma ka:pi dinapopame ewalata wabasi tili dulu dla hamatiyo.

^a 50:25 Eke 13:19; Yos 24:32; Hib 11:22